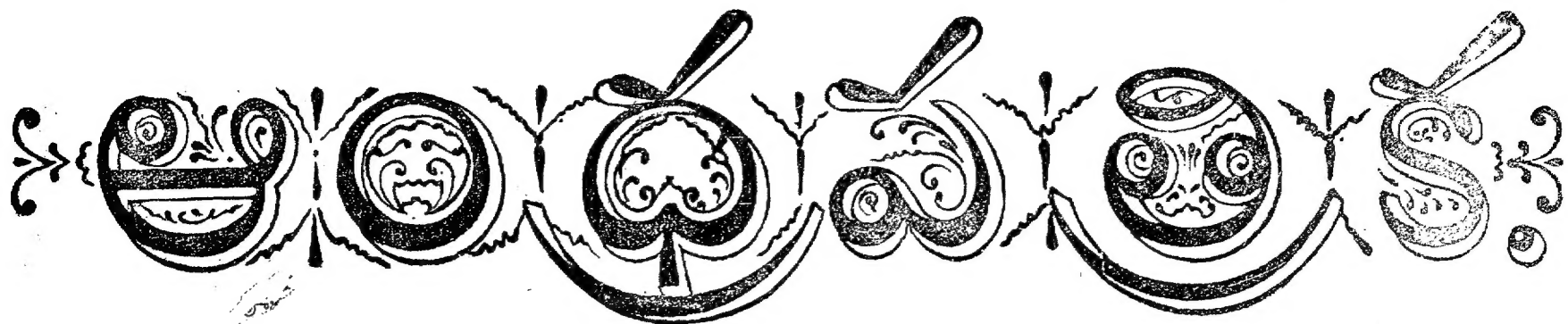

Register No. M. 1118. చందా సం॥ 1-కి రూ. 24-0-0. విడివృత్తిక 1-కి 0-1-6

312331

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭
Vol 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ ఆగష్టు నెల 13-వ తేది మంగళ వారము

శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర శ్రావణమాస శుద్ధ సవతి

సంచిక ౧౧౨
No 112

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా

పత్రములు పొందియున్నది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విచేతము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన

మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0

డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

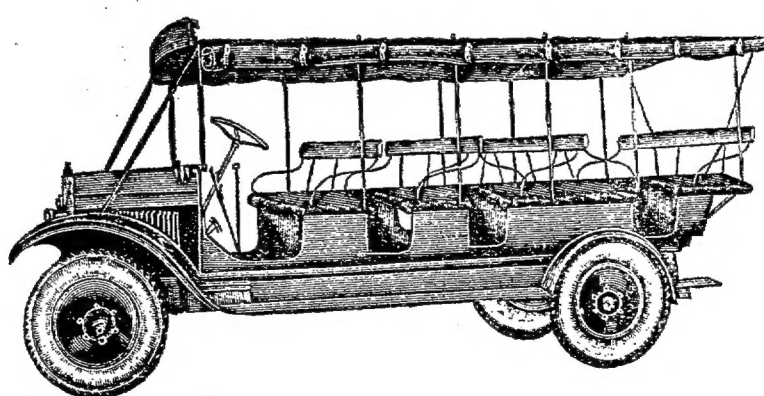
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శ్రీకృష్ణ, మద్రాసు
తేజ

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

కావలసినవారు వచ్చి (ట్రయలు) పరీక్షించవచ్చును

జగత్ ప్రసిద్ధమగు జర్మన్ ఓపెల్ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది.

కార్లు, బస్సులు, ఉత్తమమైనవి. 1½ టన్ను బస్సు గ్యాలక్సు 23 మైళ్లు గ్యారంటీగా పనిచేయును.

Max.—H. P. 45.

“గ్రహం-వేజ్” కార్లు, బలిష్ఠముగను, అందముగను యుండును.

కార్ల స్పేరు పార్టుస్ ఎల్లప్పుడు స్టాకులో యుండును.

ధరలు, వివరములకు దిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు:—

వాణీ మోటార్సు, బెజవాడ.

VANI MOTORS

కృష్ణా, గుంటూరు,

(Proprietors: VANI PRESS)

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలకు ఏజెంట్లు.

BEZWADA

బాలనూథ (రిజిస్టర్)
 మద్రాసు, వరంగల్, బెజవాడ, మొదలగుపట్టణముల
 నుండి భర్తవైద్యశాలలందు నుమారు 10 నెలముంది చంటి
 బిడ్డలకు వాడబడి అమోఘములైన గుణముల నిచ్చియున్నది.
 చంటిబిడ్డలకు దివ్యామృతము. సీసా 1 కి రు 1-0-0. 135
 డాక్టర్ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంక్షన్
 3 సం॥ అంటుమామిడిచెట్లు, నిమ్మ, నారంజి, చక్కెర
 దబ్బర 7 1/2, జామ, దాలిమ, అంజూరు, అంగూర్ దబ్బర
 రు 4 1/2, గులాబి, క్రొటన్ను, పూలచెట్లు దబ్బర రు 5. సీ మ
 తర్కారీ, పూలబిత్తులు 24 దినములు రు 2 1/2. స్వచ్ఛ తర్కా-
 రిబిత్తులు 12 ది నుములు సేట్ రు 1 1/2. క్యాటలాగు ఇనాం.
 Chandra Nursery, P. O. Salem Junction

ఘనసారచందిని
 పెగరోగములకున, స్త్రీల కుసుమవ్యాధులకున, శ్రీ
 ఘ్నచుయినది. ఎరుపు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు పెగ
 రోగములను, స్త్రీలకు సంభవించు కుసుమ రోగములను, నిర్మూ
 లము గావించును. సీసా 1-కి రు 1-8-0.

దీనికి అనుపానముకై చందిని అత్తరు నువయోగించుట
 ము. చందిని అత్తరు సీసా 1-కి రు 1-4-0. వి. పి. ఖర్చు
 లు ప్రత్యేకము.

పి. సి. ఎ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం-పేరిచేపి, నెల్లూరుజిల్లా

తెలుగు కావ్యాదర్శము రు. ౧-౦-౦
 (సంస్కృతములో) దండిమహాకవి వ్రాసిన కావ్యా
 దర్శ మనుఅలంకారకాస్త్రగ్రంథమునకు సరియ
 గు తెలుగు. విద్యార్థుల కత్యంతోపయోగకరము.
 వైవలము (భక్తిప్రధానపద్యకావ్యము) ,, ౦-౪-౦
 శేషమృక్తి, విదేహముక్తి (సాగ్రంధము) ,, ౦-౪-౦
 సుకుమారపాసన, నిర్మలపాసన (లోనివి) ,, ౦-౪-౦
 ఇట్లు వ్రాయవలెను:-

అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
 ఆంధ్రగోర్యవిద్యాలయము, కొవ్వూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

TRACTOR SAW MILLS
 Tel. Address Hunsur
 "Tractor" (Mysore State)

స్వదేశి టేకుమానుచే చేయబడిన
 ఎడ్లబండిచక్రములకు కావలసిన
 ఆకులు & అందుకు
 సంబంధించినవి

మైసూరు సంస్థానమునకు చేరిన హున్సూరు
 నందు ట్రాక్టరు యంత్రాలయమువద్ద
 గల గొప్పస్టాకు మిక్కిలి చౌకగా విక్రయించ
 బడును:-

ఈదిగువ జిల్లాలలో కమీషను పద్ధతిపైన
 అమ్ముటకు పూర్తిగా బాధ్యతవహించునట్టి నిలు
 కడయైన ఏజంట్లు కావలెను.

కృష్ణా, నెల్లూరు, గుంటూరు,
 కర్నూలు, బెల్లారి, అనంతపురం,
 కడప, చిత్తూరు, చెంగల్పట్టు.

దరఖాస్తులు ఈ దిగువవిలాసమునకు పంపుకొన
 వలెను.

మేనేజరు, ట్రాక్టర్ సామిల్సు హున్సూరు,
 (మైసూరు సంస్థానము).

Manager,
 THE TRACTOR SAW MILLS,
 Hunsur, Mysore State

రాజకీయశైలీలు విచారణయందున్న శైలీలు

జయిల్లో పరిపాలనా నిబంధనలు
 పునర్విచారణ అవసరమని నిర్ణయించుట

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి హక్కులు
 సిన్హ, ఆగస్టు 10:- ఇండియా ప్రభుత్వమువారు
 యిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:- పంజాబులో శైలీల పరిపా
 లనగూర్చి పంజాబు ప్రభుత్వమువారు ఆగస్టు 8 వ తేదీన ఒక
 ప్రకటనగావించిరి. ఈ విషయమున యీమధ్య యొక్కందు
 చర్చింపబడుటచేతను, శిక్షననుభవించుచున్న శైలీలు విచారణ
 యందున్న శైలీలగుల వ్యత్యాసముగూర్చి మరికొంత సమాచా
 రము దెలుపు టవసరమని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తలంచిరి.

ముఖ్యమగు భేదము
 శిక్షితులను తరగతులుగ విభజించుటలో మొదట గమ
 నించునది వారినర్చిన నేర మెట్టిదని. రెండవది శైలీల విద్యా
 గుణములు చదువు సంఘగౌరవము మున్నగునవి.

శిక్షితులగువారు వారి విద్యాగౌరవము శీలమునుబట్టి
 అర్హులనచో సామాన్యశైలీలవలెగాక ప్రత్యేకసౌకర్యముల
 బడయవచ్చునని స్థానిక ప్రభుత్వములు నిబంధనల నేర్పరచినవి.
 కాని ఆతదేనర్చిన నేరముమాత్రము ప్రత్యేకముగ నెంచబడిన
 కొన్ని ఘోర అపరాధములలో చేరినది కాకూడదు. ఎవరైన
 వ్యక్తులపైని ఆస్తులపైని దౌర్జన్యమొనర్చుట, అట్టి దౌర్జన్యము
 నర్చినవారికి తోడ్పడుట, నైనికులను పోలీసువారిని వారి
 ధర్మమునుండి తొలగింప ప్రోత్సహించుట
 రాజకీయోద్యమములుండు కూలికి
 పాల్పాడుట మున్నగు నేరము లొనర్చినవారు యెంతటి
 గౌరవనీయులయినను ప్రత్యేకతరగతి శైలీలుగ జూడబడరు.

ప్రత్యేక సౌకర్య నిబంధనలక్రింద చేరెడి నేరములు
 చేరని నేరముల విభజన చాలయోచించిన పిదప జరిగినది. నేర
 మెట్టిదైనను యుద్దేశమే ముఖ్యమున సవరణను ఇండియా
 ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపజాలరు.

విచారణయందున్న శైలీలు

విచారణయందున్న శైలీలగుగూర్చి వివిధరాష్ట్రముల
 లో స్వల్పభేదములున్నను, యీ దిగువ మరతులు మాత్రము
 సామాన్యముగ గమనించబడును. వారు శిక్షితులనుండి వేరుజేయ
 బడుదురు. వారిలోగూడ యిదివరకు వేరేకేసులో శిక్షనొంది
 న వారిని, అట్లు శిక్షనొందని క్రొత్తవారిని వేరుగ నుంచెదరు.
 విచారణయందున్న శైలీలను భద్రముగనుంచి జెయిలు నిబంధ
 నలను తప్పకుండనుశిక్షితులుగ నుండుట కెంతనిర్బంధము అవసర
 మో అంతకన్న యొక్కవ నిర్బంధము జేయరు.

వారికి స్వంతప్రము, పరుపు, భోజన పాత్రలు వాడు
 కొనసత్తురు. గ్రంథములను కొనవచ్చును. లేదా మిత్రులవద్ద తె
 ప్పించుకొనవచ్చును. జెయిలులో నొసంగు భోజనముతోబాటు
 బయటనుండి భోజనము తెప్పించుకొనవచ్చును. వారి బంధు మి
 త్రులతోనూ, ఇతరతోను మాట్లాడవచ్చును, వ్రాత మూలకముగ
 తెలియపరచుకొనవచ్చును. వారిని జూచుచుండుటకు సకల
 సదుపాయము లొసంగబడును. వారు పనిచేయ నవసరములేదు.
 కాని వారివ్యవధినచో యేదేనివృత్తి ననుసరించి డబ్బు సంపాదిం
 చుకొనవచ్చును.

పునర్విచారణ అవసరము

ఇట్లున్న జెయిలు నిబంధనలగుగూర్చి ప్రజల కేమయిన
 అపోహలున్నచో యీ ప్రకటనలవలన తొలగిపోగలవని ప్రభు
 త్వమువారు నమ్ముచున్నారు. అయినను ప్రజల ప్రస్తుతనిబం
 ధనలపట్ల అసంతృప్తి జెందియున్నారని వాచెరుగుదురు. ఇందు
 న్న లోపముల సవరించు మద్దేశముతోవాటిన్నిటిని గూర్చి పున
 ర్విచారణ యవసరమని దలంచుచున్నారు.

ఈ ముఖ్యవిషయము సాధ్యమయినంత త్వరలో పరి
 మార్చు జేయు మద్దేశముతో, విచారణయందున్న శైలీల
 పరిపాలనగూర్చియు, శిక్షితులగు శైలీల తరగతి విభజన, ప్ర
 త్యేక సౌకర్యములగుగూర్చియు నిబంధనలను స్థానిక ప్రభుత్వము
 వారు చెంబు నే పునర్విచారణ జరుపవలెనని ఇండియా
 ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారు. స్థానిక ప్రభుత్వములు అధి
 కారేతరులను యీవిషయమున సంప్రదించుట మంచిదని అట్లు
 జేయగోరెదరు. ప్రజానాయకులుగూడ తమఅభిప్రాయములను
 దెలిపి స్థానిక ప్రభుత్వములకు తోడ్పడెదరని ఇండియా ప్రభుత్వము
 వారు నమ్ముచున్నారు. (ఫీ తెను)

గవర్నరులు వైస్రాయి సంప్రదింపు
 లాహోరు, ఆగస్టు 11:- సంయుక్త రాష్ట్రములు, పం
 జాబు గవర్నరులు యీవిషయమున వైస్రాయిగారితో సంప్ర
 దించిన ఫలితముగ సోమవారమునాడు వేరొక ప్రభుత్వప్రకటన
 చెలువడునని తెలిసినపెద్దలు కొంద రనుకొనుచున్నారు.
 (ఫీ తెను)

ఆంధ్రనాటక సభ

ప్రతాపసింహ నాటక ప్రదర్శనము

చెన్నపురి ఆంధ్రనాటకసభవారు ఆదివారము (11. 8-29)
 సాయంకాలము 5/45 గంటలకు విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలునందు
 ప్రతాపసింహనాటకమును ప్రదర్శించిరి. నాటకమున రెండు
 భూమికలు మాత్రము చక్కగ యొప్పెనని చెప్పవలసి
 యున్నది. ప్రతాపుని భూమికను ధరించినవారు రూపమునం
 దేమి, గానమాధుర్యమునం దేమి, హాస్యానుమలం దేమి శక్తివం
 చనలేక తమపాత్రమును చక్కగానే పోషించిరిని చెప్పకతప్ప
 దు. కాని కొంచెము పీరు పద్యములను జదువుటలో నిలిపి చది
 విన మరింత రక్తికట్టును. నాటకరంగమునకు చిరపరిచిగుడుగ
 గన్నించెను. సహజముగనే భావములను ప్రకటించిరి. నాటకము
 నకు రెండవవారు పద్మసింహునిభూమికను ధరించినవారు వన్నె
 దెచ్చినవచ్చును. కాని కొంచెము తొట్టుపాటు గాన్నించెను.
 ముందు ప్రదర్శనములం దిట్టివి గన్నించదని నమ్మెదము. భావి
 నాటకరంగమున ప్రతాపసింహుని పాత్రధారుడును, పద్మసిం
 హపాత్రధారుడును వన్నె గాంతురనుటకు సందియము లేదు.

స్త్రీపాత్రములు అంతగా యొప్పెనని వ్రాయ వీలులే
 దు. కాని పువ్వులతపాత్రమును ధరించిన వారు దాక్షిణా
 త్యులైనను ఏసలేకుండ చాలవరకు శ్రమపడి తమపాత్రను
 పోషించుటకు ప్రయత్నించిరి. ప్రతాపసింహుని
 చేపట్టలేనికతమున ఉన్మాదావస్థయందు బడినపుడు
 ఉన్మాదావస్థను చాలవరకు నిరూపించుటకు కృషిసల్పెను. ఈ
 వ్యక్తిగూడ మున్నందు ఇందుక కృషిసల్పుచో నాటకరంగము
 నకు వన్నె దెచ్చును. ప్రతాపసింహుడు, పద్మసింహుడు ఆంగ్ల
 దేశపుదుస్తులను ధరించుట విరుద్ధముగ గన్నట్టెను. నాటకాంత
 మున శ్రీయుత దేశోదారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు
 పంతులుగారు నటకుల నభినందించుచు ఆంధ్రనాటకసభను
 ఆంధ్రసభలోజేర్చి ఒకేసభగా ఆంధ్రసభను మరల పునరుద్ధరించి
 నాటకకళను పెంపొందజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నార
 మనియు ఆంధ్రు లందరును చేయుత నొసగవలెననియు కోరిరి.

Artificial **NEO - DIAMOND**

POST BOX. 33
 TRADE MARK
 స్వీమక వలమునకు నరియైనది నవరం
 బంఘారుతో కట్టబడి నది కవలము కారెట్
 4 మొద 10 రూ వరకు,
 ఆడయిమెండుకో, 425 సాకారు చేటునుదరాను
 ఉత్తరములు ఇంగ్లీషునందే వ్రాయవలెను

ఇమిటేషన్ ఆచార్యులు

స్వస్థలం తంగుడుబిల్లి అగ్రహారం
 వైయ్య- వాలెర్ ఆరెస్ Rly Station విశాఖపట్నంజిల్లా
 ఎవరైననూ, వీరి ప్రదర్శనం కావలసినవారు పది రోజు
 లు వ్యవధివుండగా యీ వై ఎడ్లకు వ్రాయవలసి వుంటుంది.

ప్రకటన

'బాలవ్యాకరణ గుప్తార్థప్రకాశిక'
 100 పుటలు. మేల 5-0-0

శ్రీమన్మహాపాధ్యాయ
 బ్ర|| కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగారి కృతము
 ఇయ్యది చిన్నయనూరి బాలవ్యాకరణమునకు వ్యాఖ్యా
 నము. తెనుగుభాష నభ్యసించగోరువారికిని విద్యాకా పరీక్షకు
 జదువు విద్యార్థులకును నిది నత్యంతోపయోగము. ఈద్వితీయ
 ముద్రణమందనేక విశేషాంశములు చేర్చబడియున్నవి. గ్రం
 థము కొరవారు త్వరపడుదు.

విలాసము:-
 కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి బి. యే. బి. యిడి.
 అసిస్టెంటు టీచరు, బోర్డుహైస్కూలు, కొవ్వూరు.

తమిళరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము

మండల కాంగ్రెసుసంఘ ఎన్నికల
తగాదా పరిష్కారము

తమిళరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘపు సాధారణ సమావేశము మహాజనసభ హాలునందు గత శనివారం ఉదయమున శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారి అధ్యక్షతకీంద జరిగెను. సభ్యులు చాలామంది సభకు విచ్చేసిరి. సంఘముయొక్క వార్షిక నివేదికయును తదితర తేక్కలును ఆమోదింపబడెను.

మండల కాంగ్రెసుసంఘ తగాదావిషయమై రాజీ సమావేశము అంతమొనర్చక పూర్వము తిరువల్లి క్లెజి కాంగ్రెసుసంఘమువారికిని మండల కాంగ్రెసుసంఘమువారికిని ఎన్నికల విషయమై కలిగిన తగాదా పరిష్కారమాయెనని అధ్యక్షులు నుడిచిరి. మండల కాంగ్రెసుసంఘమునందు తిరువల్లి క్లెజి సంఘము తరపున 10 సభ్యులును, రాష్ట్రీయసంఘమునకు 4 గురు సభ్యులును నెమ్మకొనునటుల రాజీతుదర్శనమైనది, యస్. గణేశ్ కన్ యీ రాజీకి సమ్మతించెను.

తమిళ నూతన రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము

కార్యనిర్వాహకుల ఎన్నికలు

నూతన తమిళరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము మహాజన సభహాలునందు గతశనివారము 10 వ తేదీని ఉదయమున కార్య నిర్వాహకుల ఎన్నికలకుగాను సమావేశమయెను. శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

శ్రీనివాసయ్యంగార్ గారిని రాష్ట్రీయ సంఘమునకు అధ్యక్షులుగా నెమ్మకొనలేనని సత్యమూర్తిగారు ఉపపాదించి రి. సి. యస్. ముత్తరంగ మొదలియ్యారు దీనిని బల పరచిరి.

కార్యనిర్వాహకులు

అధ్యక్షులు-శ్రీమాన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు. ఉపాధ్యక్షులు-సి. యస్. ముత్తరంగ మొదలియ్యారు. కార్యదర్శులు శే. భావ్యం, బషీరు అహ్మద్ సయ్యద్.

కార్యనిర్వాహకవర్గము - శ్రీయుతులు యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, సి. యస్. ముత్తరంగమొదలియ్యారు. శే. భావ్యం అయ్యంగారు, సి. మరుదవనంపిళ్ల, సి.వి. వెంకటర మణియ్యంగారు, బషీరు అహ్మద్ సయ్యద్, ఎస్. సత్యమూర్తి, ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, టి. ఆదినారాయణ చెట్టియ్యారు, సి. రాజగోపాలాచారి, యస్. రాజారామపాండ్యన్, యల్. కుళసీరామ్, సి. వెంకటరంగంనాయుడు, యం. భక్తవల్సలం, వేదరత్న పిళ్ల, టి. పి. మినాక్షిసుందరపిళ్ల, అబ్దుల్ హమీదు ఖాను, ఓ. కందస్వామి చెట్టియ్యారు, యస్. పళణియండి మొదలియ్యార్ గార్లు.

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు యాక్రిండితీర్మానము ఉపపాదించిరి.

సంపూర్ణ జాతీయస్వాతంత్ర్యమే కాంగ్రెసుయొక్క పరమావధిగా నిర్ణయించుచు కాంగ్రెసుయొక్క మూలసిద్ధాంత మున మార్పుపలసిన దని లాహోరుకాంగ్రెసువారికి తమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘమువారు నివేదించుచున్నారు. ఈ తీర్మానము పై కొంతదర్ప జరిగిన పిదప తీర్మానము అధికసంఖ్యాకులచే నామోదింపబడెను.

సుప్రసిద్ధ ఉన్నాద వైద్యాలయము

స్థాపితము 1753 సం॥రము

మతిపాపుట అనే రోగమును బాగుచేయుట యందు మంచి నేర్పు గలదు. సుమారు 150 సం॥రముల నుండి బాగుచేయుచున్నాము. వేలకొలది రోగులు ఆరోగ్యమును పొంది, యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చి యున్నారు. వలయువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

అంగర పాపాచార్యులుఅందు

బ్రదర్లు, పెనికేరు

ఆలమూరు పోస్టు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

మీటింగునోటీసు

గోదావరి పడమర డెల్టాలోని రెండవపంట

భూముల యొక్క బోన్సు

1. శాశ్వతముగా రెండవపంట మాయబడిన భూములు.
2. ప్రభుమంట సాగుచేయుటకు వీలులేని భూములు; వాటికి రెండవపంట ప్రతిసంవత్సరము నీరుయిచ్చుట.
3. వంతుల ప్రకారము మాడు సంవత్సరములకు ఒకప ర్షాయము రెండవపంటకు నీరు యిచ్చుటకు గవర్నమెంటు వారు ఒక రిపోర్టును తయారుచేసి అందుపైని ప్రజలయొక్క ఆక్షేపణలు తెలుపు కొనుటకు యీ నెలఖరువరకు గడువు యిచ్చివారు. ఇందునుగురించి చాలా ముఖ్యవిషయములు ఆలోచించవలసి యున్నవి. గనుక 28-8-29 వ తేదీ శుక్రవారం పగలు పన్నెండు గంటలకు భీమవరం సినిమాహాలులో దివాన్ బహద్దూర్ మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతకీంద పశ్చిమగోదావరి డెల్టా రయితుల తరపున ఒక మీటింగు జరుపుటకు యేర్పాటు చేయబడినది. కనుక రయితు సోదరు లెల్లరును విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

ఇట్లు విధేయులు

1 దంతులూరి నారాయణరాజు.

2 కలిదిండి గంగరాజు.

3 గోకరాజు రామరాజు.

4 యర్రా సూర్యారావు.

5 ద్రోణరాజు బుచ్చినారాయణమూర్తి

యస్. బి. ఇదిరలో మీటింగు ది 18-8-29 తేదీ ఆదివారము భీమవరములో జరుగునని నోటీసులు పంచిపెట్ట బడెను. అధ్యక్షుని అనుమతి ప్రకారము తిరిగి 23 వ తేదీకి మార్పుబడెను.

1929 కాంగ్రెసు మహా సభాధ్యక్షుల

మధ్యవరగణాలలో మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారి సూచన

అభయంకరుగారి అధ్యక్షత క్రింద నాగపూరులో సభ జరిగినది. అధికసంఖ్యాకులు గాంధీమహాత్ముని నెమ్మకొనిరి. ముగ్గురుమాత్రమే జనపరిలాలగారికి వోట్లు నిచ్చిరి. దండేకరు గారు వెల్లడించిన ధైర్యసాహసాదులను ప్రశంసించుటకున, కా రాగ్యహములందు నిరశనప్రభువును బూనినవారిపట్ల సానుభూతిని ప్రకటించుటకున సర్ జి. వి. చిట్టవీసుగారి మరణమునకు సంతాపమును వెల్లడించుటకును గూడ తీర్మానము లామోదింపబడెను. (అ. ప్రె.)

కర్నాట రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘసభ

ఈసభలో 1929 కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షుని తుది యెన్నిక జరిగినది. గాంధీ మహాత్మునకు 27 వోట్లును, జనపరి లాలుగారికి 27 వోట్లును వచ్చినవి. వల్ల భాయిగారికి 28 వోట్లు వచ్చినవి. వల్ల భాయిగారి కేరు నూచింపబడెను. (శ్రీ ప్రె.)

ఆర్థరసాయనశాల

ముక్త్యాల (కృష్ణా)

ప్రశస్తమైనవి. శాస్త్రీయమైనవి. ఆయుర్వేదావధములు దొరుకుచోటు. మీ కేమందు కావలసిననుమాకే వ్రాయుడు. కేటలాగు ఉచితము.

మా చెన్నపురి ఏజంటు-

కే. వి. శేషయ్య

8/15 నల్లతంబిడి. తిరువల్లిక్లెజి, మద్రాసు

ఈనల్లును వాడకున్నచో సహజసౌందర్యముగల స్త్రీగూడ యితరుల నాకర్షింపజాలనిదే యగును. దీనిని నిత్యమును వాడుచున్నచో సామాన్యసౌందర్యముగల యువతియైనను ప్రజల ప్రశంస నధికముగా బడయగలుగును. స్త్రీల సౌందర్యమునకు ముద్దు లొలుకు మొగమే ముఖ్యలక్షణము.

Let

ఇది చర్మమునకు ప్రకాశమును మృదుత్వమును నేర్పు తున్నాడ యెల్లప్పుడును కలిగింపును. అతిమనోహర

ERASMIC HERB SOAP

మైన ఈనల్లునే యెల్లప్పుడు వాడుడు. ఇది చర్మరంధ్రములను శుభ్రపరుచుటయేగాక చర్మములోని టిన్యూలకు పుష్టినిగూడ కలిగించును. గహజ మగ యవ్వన యౌవనార్థముపోకుండనిది కాపాడును. చర్మమునకు మృదుత్వమును కలిగించును. దీనిని వాడుటవలనచర్మము యెల్లప్పుడును మృదువుగను

సుందరముగను యుండును.

Made in England by the Manufacturers of the famous Erasmic Toilet Specialties

చెన్న పురి శాసనసభ

కాంగ్రెసు జాతీయపక్షములు చర్చింప నిరాకరించి వెడలిపోవుట

నైమను రాష్ట్రీయోపసంఘ నివేదికపై చర్చ

చెన్నపురి, ఆగష్టు 12:—నైమను కమిషనుతో సహా కాంగ్రెసు మొదట్నుటకు నియమింపబడిన రాష్ట్రీయోపసంఘమువారి నివేదిక ఈ దినమున చెన్నపురి శాసనసభలో చర్చకు వచ్చి నపుడు, కాంగ్రెసు మొదట, జాతీయపక్షమువారును, నైమను కమిషనువారును సంబంధించినవిషయముల తాము మొదటనుండియు బహిష్కరించినవిషయము ఇటీవల సంభవించిన విషయములగుడ అట్టి చర్చయే సరియైనదని రుజువు చేసె ననియు అందుచే తా మినర్వయందు పాల్గొన జాలమనియు, ప్రకటించి సభనుండి లేచిపోయిరి. శాసనసభ రా. బి. సి. వి. ౧౯. నరసింహరాజు గారి అధ్యక్షతక్రింద ఈ యందయము 11 o'cl లకు సమావేశమయ్యెను.

ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగానే, గౌ. సర్ మహమ్మదు ఉస్మాన్ సాహెబుగారు (హోంమెంబరు) శాసనసభవారిది నరకు "నర్మలిచారగృహములచట్టము"ను చర్చించుటకు నియమిం చిన ఉప సంఘము నం దు రౌ లం డ్స్ గా రి ని గూ డ ఒక సభ్యునిగ చేర్చవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. జేమ్సుగారిని గూడ మరెయొక సభ్యునిగ నియమింపవలెనని, సి. గోపాల మీననుగారు సవరణను ప్రతిపాదించుచు, ఇందువలన, ఇదివర కున్న సభ్యులసంఖ్య హెచ్చదనియు, ఇదివర కీసంఘమునం దున్న ఒక యూరపియను సభ్యుడు రాజీనామా నిచ్చెననియు, ఆ స్థానమున జేమ్సుగారిని నియమింపవలెనని తాను గోరుచుంటి ననియు నుడివెరి. వోటునకు బెట్టగా, సవరణయు, ప్రతిపాదనయు కూడ అంగీకరింపబడెను.

నైమను రాష్ట్రీయోపసంఘ నివేదికము

సర్ ఎ. సి. పాత్రోగారు పిమ్మట, నైమను సంఘ ముతో సహకార మొనర్చుటకు శాసనసభవారిచే నియమింప బడిన ఉపసంఘమువారి నివేదికమును సభవారికి నివేదించిరి.

గౌ. సర్. మహమ్మదు ఉస్మాన్ సాహెబుగారు (హోంమెంబరు) "నదరు రాష్ట్రీయోపసంఘమువారి నివేదికను చర్చింపవలెను" అని ప్రతిపాదించిరి.

సి. సి. వేంకటపతిరాజు (కాంగ్రెసు పక్షనాయకుడు) గారి సమయమున లేచి ఈ ప్రతిపాదననందర్భమున, మా పక్ష మయొక్క వైఖరిని స్పష్టముగ ప్రకటింపవలసి యున్నదని నుడివెరి.

అధ్యక్ష:—మీ రెప్టేనింగు ఆర్డరుక్రింద నీ ప్రకటనను గావించుచున్నాడు.

వేంకటపతిరాజుగారు:—సభవారియెదుట నున్న విష యముపై ప్రసంగించుట కీ సభలో ప్రతిసభ్యునకును హక్కు గలదు. ఆ హక్కును పురస్కరించుకొని, నేను నాయొక్కయు నారక్షకుమవారియొక్కయు, అభిప్రాయములను ప్రకటించు చున్నాను.

అధ్యక్ష:—మీరు డెలుపువిషయములు, ప్రస్తుతాంశము నకు సంబంధించినవిగ నుండవలెను. మీపక్షముయొక్క వైఖరిని గురించి నుడువువాక్యములు అందుకు సంబంధించినవిగ నుండి ననేగాని, మాటలాడుటకు వీలుండదు.

సి. సి. వేంకటపతిరాజుగారు:—ప్రస్తుతము సభవారి యెదుటనున్న విషయమును గురించియే నేను మాటలాడుచున్నా ను. ఈ సభలో ప్రతివారికిని అట్టిహక్కు గలదు.

నైమనుకమిషనుతో సహకారమును అపహేళనము, దానిని బహిష్కరింపవలెననియు, కాంగ్రెసుపక్షమువారును, దేశము నందు పలుకుబడిగల రాజకీయపక్షములన్నియునుగూడ అభి ప్రాయపడియే, అదేవిధముగ బహిష్కరించెను. ఈదేశమున, పలుకుబడిగల వారందరిచేతను నైమనుకమిషను బహిష్కరింప బడెనని, ఇటీవల, ఆంగ్ల ప్రధానమంత్రియే అంగీకరింపవలసివచ్చె ను. భారతరాజకీయపక్షము లన్నియు బహిష్కరించినవిమ్మ బగుడ, నైమను కమిషనువారలంబించినపద్ధతులను, రాష్ట్రీయ, కేంద్రసంఘములను, బాల్యరచిన అవమానములను గాంచినయెడల సభసంఘమును బహిష్కరించుటకంటె అత్య గౌరవకరమగు మార్గము మరెయొక టె ద్ది యు ను లే దని యు, స్పష్టముచున్నది. భారతరాష్ట్రీయ, కేంద్రసంఘములకు ఎంతమాత్రమును పరిపూర్వపు హోదా నొసగలేదు. ఈసంఘము లకు కమిషనువారిచే విచారింపబడిన ఇతరసాక్ష్యవర్గమునకంటె ఎక్కువ సూచన, ప్రతిపత్తులు లేవు. ఈ విషయముల నన్ని

టిని గమనింపగా, నైమనుకమిషనును బహిష్కరింపవలెనని శాసనసభవారు మొదట గావించుకొనిన నిశ్చయమే సరియైన దనియు, దానిని మార్పుకొనుట కెట్టిఅవసరమును. కారణమును గనిపింపదనియు చెలియవలెను. కనుక ఈచర్చలో పాల్గొనుట వలన నెట్టిప్రయోజనమును లేదని మేము భావించుచున్నాము. ఈ ప్రతిపాదనవలన నీసభ అవమానకరమగు స్థితికి పాల్పడ జేయుటకు మే మేమాత్రము సంగీకరింపజాలము.

భారతదేశపు అదర్శమునుగురించి ప్రభుత్వమువారికిని ఆంగ్ల దేశమునకును స్పష్టముగ చెలియును. భారతజాతీయశక్తి యులు భారతశాసనసభవారిచే నొకతీర్మానరూపమున నిదివరకే ప్రకటింపబడెను. మే మాతీర్మానమునే బలపరుచుచున్నాము. భారతీయశక్తియులు తగ్గించిగాని ఇట్టి ప్రతిపాదనలను చర్చించి గాని మేము జాతీయప్రయోజనముల భంగపరుచుటకు ఏమాత్ర మును అంగీకరింపజాలము.

అధ్యక్ష:—ఈ వాక్యములు ప్రతిపాదనమున కెట్లు సం బంధించునో చెలియవచ్చును.

సి. సి. వేంకటపతి రాజుగారు:—ఇకను మే మినర్వ యందు పాల్గొన నిరాకరించుచున్నాము.

సి. ఆంజనేయులుగారు:—రాష్ట్రీయసంఘమువారి నివే దికను చర్చకు గైకొనవలెనని ప్రతిపాదనయందు గలదు. దానిని మేము చర్చకు గైకొనజాలమనియు, అందుకు కారణములను కాంగ్రెసు పక్ష నాయకుడు చెలిపెను. అందుచే వారి వాక్యములు ఏమాత్ర మును, ఆప్రస్తుతములు గావు.

సి. బి. ఆరోగ్యస్వామి మొదలియగుగారు:—ఈప్రతి పాదనను నేనును మా పక్షమువారును చర్చింపజాలమని మనవి చేయుచున్నాను. రాష్ట్రీయసంఘ నివేదికమునుగాని నైమను సం ఘ నిర్మాణ సిద్ధాంతమునుగాని యేమాత్రమును ఆమోదించి యుండలేదు. నైమను సంఘముతో సహకార మొనర్చుట భార త జాతీయాభివృద్ధికి భంగకరము. భారతదేశమున కీసంఘములు స్వపరిపాలనను నొసగనని మే మేమాత్రమును విశ్వసించుము. అంతియేగాక నైమను సంఘ నియోజనమును దానితో సహకార మును భారతజాతీయాత్మగౌరవమునకు భంగకరము. కనుక మే మీ ప్రతిపాదనను చర్చింప నిరాకరించుచున్నాము.

సభనుండి వెడలిపోవుట

నై విధముగ కాంగ్రెసు జాతీయ పక్షనాయకులు ప్రక టనల గావించినపిమ్మట రెండు పక్షముల నాయకులును, అను చరులును సభనుండి వెడలిపోయిరి.

నైమనుసంఘమునకు నివేదించుట

సర్ ఎ. సి. పాత్రోగారు పిమ్మట "మరియు ఈ ని వేదికను, రాయలు కమిషనువారికి అందజేయవలెను"అనువాక్య మును సర్ మహమ్మదు ఉస్మాన్ సాహెబుగారి ప్రతిపాదనకు వివర చేర్చవలెనని సవరణనుపాదించుచు, ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితుల సింహాంశకన మొనర్చుచు ప్రసంగింప ప్రారం భించిరి.

అధ్యక్ష:—ఈ యుపన్యాసమునకును ప్రస్తుత సవరణకును సంబంధము గన్పడుటలేదు.

బి. సి. ఎలిరాజులనాయకుగారు సవరణను బలపరచిరి.

దొరైరాజుగారు:—ప్రతిపాదనపై మాటలాడ ప్రారం భించుచు, స్వరాజ్యమును పలువరించు కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యులు, వాద్యత యనునది కంటబడిన మాత్రముననే, పరుగెత్తిపోవుట విచారకర మనిరి.

అధ్యక్ష:—గౌరవనీయ సభ్యుడు, ప్రతిపాదనకు సంబం ధింపని ప్రసంగము గావించరాదు. అంతియగాక ఆ ప్రసంగ ము ను వి ని జ బా బు ని చ్చు ట కు కాంగ్రెసు పక్షమువారిచ్చట లేరను విషయమునుగూడ గమ నింపవలెను.

అర్జునస్వామి ఉడయూరుగారు, ప్రతిపాదనను బలపరు చుచు, నివేదికయందలి శిఫార్సులపై వ్యాఖ్యాన మొనర్చిరి.

అధ్యక్ష:—శిఫార్సులపై వ్యాఖ్యానముల నొనర్చుట అప్ర స్తుతమగును.

బి. మునుస్వామినాయకుగారు:—శిఫార్సుల గురించి మాటలాడుట అశాస్త్రీయము గాజాలదని తోచుచున్నది.

అధ్యక్ష:—శిఫార్సుల నామోదించుచుగాని, ప్రతిఘటించు చుగాని, సవరించుచుగాని ప్రసంగింపవచ్చును. అటులగాక, శిఫార్సులకు వివరణములుగను, వ్యాఖ్యానములుగను ప్రసంగము

ల గావించునెడల, నీచర్చల సరియగు మార్గమున నడటకు నాకవ కాశముండదు.

కాంగ్రెసు పక్షమువారు చెల్లిన పిమ్మట వారిస్థానము లో కూర్చొనియున్న జేమ్సుగారి సమయమునలేచి, ప్రతివాద నను గురించి ప్రసంగింప ప్రారంభించెను.

అధ్యక్ష:—గౌరవనీయసభ్యుడు ప్రభుత్వ సభ్యులస్థా నములకు వచ్చి మాటలాడువలెను. ప్రతిపక్షాల పక్షస్థానములలో నుండి మాటలాడినయెడల, ప్రతిపక్షముగ ప్రవర్తించు చున్న ట్లు భావించబడెదరు. (నవ్వు)

యూరపియనులు

జేమ్సుగారి వైఖరి ప్రభుత్వ సభ్యులస్థానముల వైపు కువచ్చి ప్రతిపాదనపై మాటలాడుచు రెండు మూడు. విషయ ముల యందు తప్ప, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ నిర్మాణమును గురించి రాష్ట్రీయ సంఘమువారు గావించిన శిఫార్సుల నన్నిటిని ఆ మోదించుచున్నామని నుడివెరి. నియోజక వర్గమునకు నిర్ణ యింపబడిన ఆర్డరుల తగ్గించి విశాల మొనర్చరాదని యూరపి యనుసభ్యుల యభిప్రాయము పరిణామ సమయమున నియోజ కవర్గమునందెట్టి మార్పులను గావించరాదు. అయినను నిమ్ను జాతులకును, కార్మికులకును ఇప్పటికంటె నెక్కుడు ప్రాతి నిధ్య మొనగవలెనని మా వర్గమువారు రభిప్రాయపడుచున్నాము.

పోలీసుశాఖను ప్రజాయత్తశాఖగ నొనర్చుటకు మా వర్గమువారు రంగీకరించుచున్నాము. లా ఆర్డరులను కేంద్ర ప్రభు త్వము క్రింద నుంచవలెనని మా యభిప్రాయము. రాష్ట్రీయుల యందు రెండు శాసనసభల నేర్పరుచు విషయమున ఉపసంఘ మునందే అభిప్రాయ భేదమున్నటుల గన్పడుచున్నది. రెండవ శాసనసభ అవసరమని ఆ అభిప్రాయము. కేంద్రప్రభుత్వమునందు, ద్వంద్వ పరిపాలనా విధానమును ఏర్పరుపవలెనని రాష్ట్రీయ సంఘమువారు శిఫార్సుచేసిరి. మే మినూచన సంగీకరింపజాలము. ద్వంద్వ పరిపాలనా విధానముగల ప్రభుత్వము చాల దుర్బలము గ నుండును. ద్వంద్వ పరిపాలన, అన్ని తరగతుల రాజకీయ జ్ఞుల చేతను నిరసింపబడెను. ద్వంద్వ పరిపాలనకు బదులు— కేంద్ర ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకవర్గము, భారత శాసనసభ్యు లందుండి రాజప్రతినిధిచే నియమింపబడవలెనని మా యభిప్రాయ ము. కేం ద్ర ప్రభుత్వ మున ద్వంద్వ పరిపాలన పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టి దుర్బల మొనర్చుట చాల అపాయకరము. పరిణామసమయమున కేంద్రప్రభుత్వము చాల బలమైనదిగ నుండవలెను.

ఈదేశముయొక్క సహజ, స్వపరిపాలనా పరిణామ మును అడ్డుదగులుట మాయభిప్రాయముగాదు. కాని ఈదేశము నందు పరిశ్రమల స్థాపించుకొని వ్యాపారము చేయుచున్నవి. దేశీయులయెడల విభేదమొనర్చు శాసనముల గావించుటకు వీలుండరాదని మాకోరిక. ఆంగ్ల దేశమున భారతీయుల కెట్టి జాతివివక్షతయులేక వాణిజ్య, సౌకర్యములు గలవో మాకుగూడ ఈదేశమున నట్టి సౌకర్యములే యుండవలెను. ఇందు, మేమెట్టి ప్రత్యేకహక్కులను గోరుటలేదు.

జేమ్సుగారు ముగించుచు, భారతదేశమున నొక క్రొత్త యుద్ధయము వ్యాపించుచున్నదనియు దానిని వ్యాపింప నిచ్చిన యెడల, ప్రస్తుత సాంఘిక, ఆర్థికనిర్మాణ మంతయు తల క్రిందులగుననియు దేశమునందు చాల సిరచరాలు గల జాతీయ వాదు లందరును ఆయుద్ధయమును నిరసించి నిరత్యాసాపరుప వలెననియు నుడివెరి.

శ్రీ. వి. వి. మునిసామిశ్వెగారు ఉపపాదనము బలప రచుచు నిమ్ను జాత్యభివృద్ధి ఇటీవల కొలదిసంవత్సరములనుండి దేశీయులచే గుర్తింపబడుచున్నను ఇంకను నిమ్ను సంఘముల వారు అన్ని శాఖలందును చాల వెనుకబడియున్నారనియు, వారికి సమానావకాశములొసంగబడుట లేదనుయు స్థానిక సంస్థలందు వీరికి తగినంతప్రాతినిధ్యము లేదనియు, రాజకీయాధి కారమందు నిమ్ను జాతివారికి తగినంత ప్రాతినిధ్య మొసంగ బడవలెననియు, రాష్ట్రీశాసనసభ, ఆసెంబ్లీయందు తగినంత ప్రాతినిధ్య మావశ్యకమనియు, నిమ్ను జాతు లింతవరకును ప్రభు భక్తిపరాయణులై, యనేకవిధముల నేవగావించియుండిరి. కావున వారికోర్కెలను దీర్చుట ప్రభుత్వవిధియని పట్టిరి.

శ్రీ. సి. గోపాలామిశన్ గారు ఉపపాదనను బలపర చుచు కమిటీవారు రిపోర్టునందు నూచించిన రాష్ట్రీ స్వపరిపా లనము, అధినివేత ప్రతిపత్తి, స్థానికస్వపరిపాలన, ఆరోగ్య వైద్యశాఖాసౌకర్యములనుగూర్చిన శిఫార్సులు సమంజసముగనే యున్నవని పట్టిరి.

శ్రీ. పి. వి. పెట్టిగారు ఉపపాదనపై మాట్లాడుచు కమిటీవారు నూచించిన రాజ్యాంగనిర్మాణము, బ్రిటిషుపార్ల మెంటు విధానము ననుసరించి ఏర్పరబడెననియు, క్రమనిర్మిత ములగు రాజకీయపక్షముల నిర్మాణమునైననే పార్లమెంటరీసత్వ రిపాలనాపద్ధతి ఆధారపడియుండునను విషయము సర్వవిధిత మే మనదేశమునం దింతవరకును క్రమనిర్మితరాజకీయపక్షములు లేవనకు నిక్కనము. కమిటీవారి రిపోర్టునందు సాంఘిక ప్రాతి

నిధ్యము సూచించబడుట సంతోషకరము. మదరాసు ప్రభుత్వమువారి మొహరాండమునందు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము ఉపద్రవకరముగ నిరసింపబడినది. మాంటేగూ-భలమ్యుఖర్జుని వేదేయండును ఈపద్ధతి ఖండింపబడెను. కాని కొన్ని అల్పసంఖ్యాకుల సంఘముల హక్కుల గాపాడుటకై కొంతకాలమువరకు వా రీ పద్ధతి నామోదించిరి. అఖిలపక్షసమావేశమునందు హిందూ మహమ్మదీయుల సర్వసంఘములవారును ఈ విషయమై ఒక నిర్ణయమున కరుదెంచిరి. మహమ్మదీయులందు జాతీయభావములు గల కొందరు నాయకులును, యితర స్వల్పసంఖ్యాకులసంఘములవారును సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును వదలుకొనుట కంగీకరించిరి. సంయుక్త నియోజక గణములు, కొన్ని సంఘములకు బ్రత్యేక సానములు యుక్త వయస్కులైర్లగు వోటింగు అధికార మొసంగుపద్ధతి నామోదించిరి. భారత క్రైస్తవమహాసభ యందును ఈపద్ధతి అంగీకరింపబడెను. సిక్కులును ఇందులకామోదమును దెల్పిరి. సిలోనుసంస్కరణముల విచారణసంఘము వారిదే యభిప్రాయమును ప్రకటించిరి. వెనుకబడియున్న సంఘములవారి హక్కులను సంగ్రహించుటకై కొన్ని ప్రత్యేక సదుపాయము లొసంగబడవచ్చును. మరియు రెండవ ఛేంబరురూపమున అల్పసంఖ్యాకుల హక్కులు సంగ్రహింపబడవచ్చును. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము గల దేశములందెల్లెడల రెండవ ఛేంబరు ఉండేయియున్నది. మొదటిసభ కేవలము ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వపద్ధతిపై నిర్బంధబడియుండవచ్చును. రెండవసభయందు స్వల్పసంఖ్యాకుల ప్రతినిధులును, పరిపాలన పక్షములు ఆనుభవజ్ఞులు నుండవచ్చును. అందుచే మొదటిసభవారే దైన అనాలోచితముగ చేసిన శాసనములను రెండవసభవారు సంస్కరింపవచ్చును. మాంటేగూ-భలమ్యుఖర్జుని రిపోర్టునందును ఈసంస్థ యొక్క ఆవశ్యకత గుర్తించబడియే యున్నది. కావున రెండవ ఛేంబరు ఉండవలెను-అని పట్టిరి.

పిదప ఉపపాదన వోటుకు పెట్టబడి ప్రతిపక్షులు లేక యే ఆమోదించబడెను.

పట్టికునర్విను కమిషనుబిల్లు

పట్టికు సర్విను కమిషను బిల్లుపై మరల చర్చ ప్రారంభింపబడగనే ప్రతిపక్షులు సభ్యులెవ్వరును సభలో లేవందున 6-వ క్లాజువరకు ప్రతిపక్షులకు సభ్యులు సహించించిన సవరణలన్నియు ఉపసంహరించుకొనబడినటుల పరిగణింపబడెను. 6-వ క్లాజు చర్చింపబడునదికి ప్రతిపక్షమువారు సభలోని కరుదెంచిరి.

కార్యదర్శి వేతనము

కమిషను కార్యదర్శికి 1500 ల వేతనమును నిర్ణయించు 6-వ క్లాజు తీసివేయబడవలెనని శ్రీ సి. వి. వెంటర్చురయ్యంగారు యుపపాదన గావించుచు ఈ కమిషనుస్థాపకమే అధికవ్యయకరమైనదనియు ఇంత వేతనముతో కార్యదర్శి అనావశ్యకమనియు కార్యదర్శి వేతనమునకుగూడ సభ్యుల ఆమోదనావశ్యకముగాకుండ జేయుటచేలన నీ క్లాజున కనలే అంగీకరింపజాలమని యు కమిషనే నిరుపయోగకరమగు సంప్రదాయంబు కార్యదర్శికింతటి ఉన్నత వేతనము అనావశ్యకమనియు పట్టిరి. ఆర్బిహిమిన్ ఖానుగారు సవరణను బలపరచిరి.

గౌ. రివిన్యూమెంబరుగారు మాట్లాడుచు ఈ కమిషను రాజకీయకమల సలుకుబడికి లోబడకుండునట్లు జేయవలయు నెడల వారి స్వాతంత్ర్యముతో జోక్యము కలిగించుకొనరాదని యు కార్యదర్శి సమర్థుడైయుండవలెనని వారికి తగినంత వేతనము నొసంగవలెననిరి.

శ్రీ సర్వేపాక్షి, హరిదాస్ ఖాను, జె. ఏ. సల్మానా, ఏ. కాశీరెడ్డిరావుగారు కారణము బలపరచిరి. సవరణ వోటుకు పెట్టబడి నిరాకరింపబడెను. ప్రతిపక్షులకు సభ్యులు పోలంగోరిరి. పోలంగై కొనగా 56 ప్రతిపక్షులు 28 అనుమాలురచే సవరణ ఓడింపబడెను.

కార్యదర్శి వేతనము

రు 1500 లనుండి రూ 1000లకు తగ్గింపబడవలెనని శ్రీ విశ్వనాథదాసు మహాశయోగారు సవరణ ముపపాదించుచు పెద్దదేశముల భారతదేశముల కార్యదర్శి వేతనమును రు 1000 ల కంటె నధికముగ నొసంగవలదనియు, మదరాసు విశ్వకళా పరిషత్తు రిజిస్ట్రారుగూడ రు 1000 లకు పైగా నొసంగుట లేదు. కావునను, సబ్ జడ్జిలకు కైతము రు 1000 లె ఉన్నత వేతనముగా నొసంగబడుచున్నది. కావున రు 1000 ల కంటె వేతన మధికముగ నిర్ణయింపబడరాదనిరి.

ఆర్. నాగన్న గౌడగారు సవరణను బలపరచుచు స్వతంత్ర పరిపాలన గల దేశములందందును ఉన్న తాధికారులకు స్వల్ప వేతనములొసంగబడుచున్నదినియు, ముఖ్యముగ వేదవేతనం దింతకంటెను పెక్కును వేతనము లొసంగబడరాదని పట్టిరి.

గౌ. రివిన్యూమెంబరుగారు సమాధానమొసంగుచు సబ్ జడ్జిలుపన్నెండుసంవత్సర మాసవేతనమును పైకొనుచున్నారనియు, వారి కింకను ఉన్నతోద్యోగములు, హెచ్చువేతనముల కనకాశము గలదనియు, కార్యదర్శినిపుణముగ లెవ విధుల నిర్వహింపవలెననో రు 1500 లు వేతన మావశ్యకమేనని పట్టిరి.

కె. ఆర్. కరంశుగారును, కె. కోటిరెడ్డిగారును సవరణను బలపరచిరి.

పిదప సభ్యులు ఘోషారములకు లేచిరి.

ఒక పోలిక

సురాజ్ మల్ వారి సీమకమలములను ఇతర కంపెనీల వారివద్దనున్న వాటితో సరిపోల్చి చూచిన సురాజ్ మల్ వారివే మిక్కిలి మేలురకమైనవని, తక్కువధరగలదని నిదర్శములచే రూఢియగుచున్నది కాంతియందు, నిష్పవలె ప్రకాశించుటయందు వీటికి సమామైనదేదియు లేదు.

సురాజ్ మల్ లల్లుభాయి & కంపెనీ

సుప్రసిద్ధమైన నగలు, సీమకమలముల వర్తకులు, 313, ఎస్టేబ్లిష్మెంట్, మద్రాసు.

మా అభివృద్ధి సూచకముగ ఆంకెలను పరికింపుము

జనరల్ అశూర్స్ సొసైటీ లిమిటెడ్ (అజ్మిరు)
The General Assurance Society Ltd., (Ajmer)

సం	నామినేషన్.	పూర్తివనవి.	
1926	... రు. 27,80,500	... రు. 19,25,500	1926 సం లో బోనస్
1927	... 55,74,500	... 38,01,500	1000 కి రు 22½ ఇండియన్
1928	... 80,56,500	... 60,13,000	కంపెనీలలో కల్గి పాడైనది.

మీ పాలసీ యీ సొసైటీలోనుంచుకొనుదు. వివరములకు వ్రాయుదు.

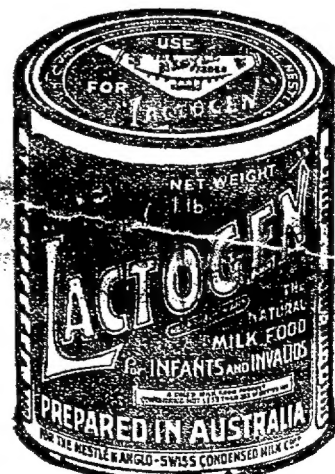
V. Rama Rao, B. COM. Chief Agent for Ganjam & Vizag Dts. Tuni.

అద్యంతరహితమైన సమస్య

తల్లి తన బిడ్డకు సహజమైన తన పాలచేత పోషించబాలనవ్వకు, కడు శ్రమతో గమనించవలసిన సమస్య నెదుర్కొనవలసి యున్నది. ఏదియన బిడ్డకు తగు ఆహారమిది? నేనీహితులు, ఇది అతి యని పలచాలిత్తురు. కాని బిడ్డ ఆరోగ్యముగాను పుష్టిగాను నుండజాలదు కారణము ఇతరమైయున్నది. బిడ్డకు తాను తీర్చిందుకొనాలని ఆహారము నిచ్చుటలేదు. కావున అదిమంచి కంటె కీడు ఎక్కువజేయుచుండును. తెలివీగల తల్లి లాక్టోజెనునే ఉపయోగించును. అందువలన బిడ్డ ఆరోగ్యంబుడగును. బిడ్డకు కాపాడుటకు తల్లి పాలలో సరియగు నట్లుగా లాక్టోజెనుగా ఆవుపాలతో తయారుకాబడినది, లాక్టోజెను. పసిపిల్లలకూడ తీర్చిందుకొనగలగినట్లుగా శుద్ధమైన ఆవుపాలనుండి తేలికాదీరిగా తయారుకాబడిన జీవాధారమైన ఆహారము లాక్టోజెను.

మీ బిడ్డకు లాక్టోజెన్ ను యియ్యుడు

తల్లూరా! తపాలభుక్తుల రెండవోల్ల లంసినవో ఆమృతమైన ఆహారముయొక్క నమూనాను ఒక అల్బ్యూమినుమ్ కొలెర చెంచాతో సహా ఉచితముగా పంపబడును.

నెస్లిల్ అందు ఆంగ్లో స్విస్ కన్ డెన్సుము మిల్కు కంపెనీ,

తపాలపెట్టె, నెం. 396, కలకత్తా.

ఉత్తరములు వ్రాయవచ్చు ఈ పత్రిక పేరును పేర్కొనును.

మద్రాసు శాసనసభ

కమిషను కమిషను బిల్లుపై చర్చ

వేతనములగురించి వివాదము

చెన్నై, ఆగస్టు 12:—చెన్నై శాసనసభ నిన్న సాయంత్రము ఫలహారాంతరము తిరిగి సమావేశమైనపుడు పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను బిల్లుపై తీర్మానమునకు చర్చ జరిగెను.

కమిషను కార్యదర్శియొక్క వేతనమును నెల 1-కి రు 1500 లనుండి రు 1000 క్కుంపవలెనని విశ్వనాథదాసుగారు పూడించిన సవరణను క. కరంతుగారు (కాంగ్రెసు) బలపరుచుచు భారతదేశమునటి నిరుపేదదేశమున నెల 1-కి వేయిరూప్యముల వేతనము చాలి శేషమైనదియు అంతకంటె మెచ్చుకేతన మొసగుట చాల అక్రమమనియు నుడివెరి.

సి. అంజనేయులుగారు సవరణను బలపరుచుచు కార్యదర్శిపదవికి తగిన దీక్ష క్రిస్మస్ కాలము వేయిరూప్యముల వేతనము వివాద లభింతురా లేదాయను విషయమును ప్రభుత్వమువారి లోచించి యుండలేదనియు వారి విషయము నాలోచించిన యెడల నింతమెచ్చుమొత్తముల వేతనము నిర్ణయించియుండరనియు వేయిరూప్యముల వేతనము నకు సమర్థులగు విద్యార్థులు, ప్రజాసేవ యొనర్చుటకు ముందు నరుడెంతైన అంజనేయులుగారు నుడివెరి.

ఎన్. కె. శులీరామగారుగూడ సవరణను బలపరచిరి. పిమ్మట సవరణను వోటునకు బెట్టగా పీసపోయెను.

కమిషను ఖర్చులు

నారికి కావలసిన సిబ్బంది ప్రయాణపు బట్టలు మొదలగు వానికొరకు కమిషనువారు నెల 1 కి రు 1000 లు చెచ్చింపవచ్చునని 7 వ క్లాజునందు నిర్ణయింపబడెను. ఎన్. సత్యమూర్తిగారి క్లాజును తొలగింపవలెనని ప్రతిపాదించుచు నీ క్లాజున కర్ణము లేదని నుడివెరి. కమిషను నియమించిన పిదప వారి కవసరమును మొత్త మొసగవలెను. అంతయిగాని నెయ్యి రూపాయలు దాటరాని నిర్ణయింపరాదు. అంతకంటె ఏమాత్రము న్యాయము మెచ్చినను- దానిని కాస్త్రీయమొనర్చుటకు తిరిగి శాసనమును సవరింపవలసియుండును. ఈ క్లాజును తొలగించిన యెడల కమిషనునకు గావలసిన ఖర్చులకు కావలసిన మొత్త శాసనసభవారి నకుగలవచ్చును. ఈ న్యాయము ను శాసనము నుండి నిర్ణయించినయెడల, తిరిగి శాసనసభవారియెదుటకు రావలసిలేదనియు, ఈ న్యాయమునకుగాను ప్రతివత్సరమును శాసన సభవారి యెదుటకు వచ్చుచుండు నెడల, వారు, కమిషను చర్యల విచారించ వచ్చుననియు, అందులను, కమిషనువారు స్వతంత్రముగ ప్రసరించుటకు అవకాశ ముండదనియు ప్రభుత్వ సభ్యుడు నుడివెను. కాని ఇట్టి అభావా కేవలము నిరాధారమైనది. కమిషనువారి చర్యల విచారించుటకు శాసనసభవారికి అవకాశ ముండవలెను.

గా. సోమశంకర్ పురావుగారు సవరణను బలపరుచుచు అన్ని సంస్థలకంటెను స్వతంత్రముగనూ, నిష్పాక్షికముగనూ నుండవలసిన మైక్రోస్కోపులకు శాసనసభవారి ఆమోదార్థము ప్రతి వత్సరమును నిచ్చుచుండవలసియు, శాసనసభవారు అయవకాశము నెప్పుడును దుర్వినియోగ మొనర్చలేదనియు, మైక్రోస్కోపులకు స్వతంత్రమున కేమట్రమును భంగము గలిగినటు లేవనను చెప్పజాలరనియు, అటులే కమిషను ఖర్చులగూడ వోటులుగ నొనర్చిన యెడల, వారి స్వతంత్రతకు భంగము వాటిల్లనని భావించుట నిష్పాక్షికమైన అపోహయనియు నుడివెరి.

విశ్వనాథదాసుగారు:—సవరణను బలపరచుచు

చెన్నై సభ్యుడు:—సభకు నెదుర్కొనబడుచున్న వారు తాత్కాలిక ప్రభుత్వముయొక్క దుర్వినియోగమును సాధారణపడియుండరాదనియు అది, వారి స్వతంత్ర, నిష్పాక్షిక ప్రవర్తనకు భంగము గలిగించుననియు నుడివెరి. ఈ న్యాయమును నాకొవోటులుగ నొనర్చినంతమాత్రమున, కమిషనుచర్యల చర్చించుటకు శాసనసభవారి కవకాశము లేదని ఛింతింపనక్కర లేదనియు, అడ్డగోమెంటు ప్రతిపాదనల రూపమునగాని, కమిషనుకు తొలగింపవలెనని శిష్యాచేయుచు ప్రతిపాదనల చెప్పిగాని, శాసనసభ్యులు చెప్పింపవచ్చుననియు చెవిన్మూసభ్యుడు నుడివెను.

కె. వెంకటరామయ్యగారు:—శాసనసభనంటి, బాధ్యతాయంతము సంస్థకు, కమిషనుచర్యల విచారించుటకు అధికారమును, అవకాశమును నుండవలెననియు, కమిషనుచాలనిరంతుకేముగ ప్రవర్తింపకుండ జూచుటకు శాసనసభ కామాత్రము అవకాశ ముండవలె

ననియు నుడివెరి. లేనియెడల నీ సంస్థ నిరంకుశాధికార వర్గపు చేతులలో కీలుబొమ్మ యగును.

హియర్నెస్ గారు సవరణను బలపరుచుచు, చెవిన్మూసభ్యుని సమాధాన మేమాత్రమును సంప్రప్తికరముగ లేదని నుడివెరి.

బి. మునుస్వామి నాయుడుగారు సవరణను ఎదుర్చుచు, ముందు ముందు స్వరాజ్యపక్షమువారుగాని, మరియే యితరపక్షమువారుగాని అధికారములోనికి రావచ్చుననియు, మంత్రివర్గములోపాటు, వారి విధానముగూడ మారుచుండవచ్చుననియు, సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును నా రంగీకరింపక పోవచ్చుననియు, అందుచే స్వతంత్రించి నిష్పాక్షికముగ, కమిషను వారు నియోజనముల గావించుటకుగాను, సామ్యమైనంతవరకు శాసన సభవారి విచర్యల కతీరముగ నుంచవలెననియు నుడివెరి.

సి. అంజనేయులుగారు సవరణను బలపరుచుచు, మునిస్వామి నాయుడుగారు చెప్పిన కారణములు, నిరాధారములైనవని నుడివెరి.

అ. కాశేశ్వరరావుగారు, సవరణను బలపరుచుచు, 7 వ క్లాజు నుంచినయెడల, ప్రభుత్వవర్గమునకు దప్ప శాసన సభ యందలి ఇతర అల్పసంఖ్యాకవర్గముల కవకాశ ముండదనియు, అందులను అల్ప సంఖ్యాక వర్గముల వారికి చాల కష్టమగుననియు నుడివెరి.

మోరెరాజుగారు - సవరణ నెదిర్చిరి.

దండు నారాయణ రాజుగారు:—సవరణను బలపరుచుచు 7-వ క్లాజును తొలగింపనియెడల మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు, నిమ్నజాతులు మొదలగు అల్పసంఖ్యాకవర్గముల వారును, శాసనసభయందు అల్పసంఖ్యాకపక్షములవారును కమిషనుచర్యల చర్చించుట కవకాశ మేయుండదనిరి.

ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగూడ సవరణనెదుర్చుచు అల్పసంఖ్యాకవర్గములకు 7-వ క్లాజును తొలగింపవలెననియు అధికసంఖ్యాకవర్గములకు ప్రభుత్వవర్గమువారేయొకవిధముగ కమిషనువారిపై పలుకుబడినుపయోగించి తమకార్యమును సాధించుకొందురనియు దాని నెవ్వరును అరికట్టజాలరనియు నుడివెరి.

సి. ఎన్. గోవిందరాజ మొదలియారు కె. వి. ఆర్. స్వామిగార్లు సవరణను బలపరచిరి.

శ్రీ ఏ. రంగనాథమొదలియారుగారు:—మూట్లాడుచు కమిషను మంత్రివర్గముయొక్క పలుకుబడికి లోబడకుండ నుండినేగాని అల్పసంఖ్యాకవర్గముల సంఘములవారి హక్కులు సరిగ్గా పరిపాలనగలవనియు, పైగా నీ విషయము కార్యనిర్వాహక శాసనముగ నుండిన మంచిదనియు పలికిరి.

సర్ జి. ఇ. నాయుడుగారు సవరణను ఆక్షేపించిరి.

శ్రీ పి. సి. వేంకటపతిరాజుగారు సవరణను బలపరుచుచు కమిషను న్యవహారముల నీసభవారు చర్చించెడి అవకాశ విసవరణలను కలుగుచున్నదనియు, మరియు అల్పసంఖ్యాకవర్గముల హక్కులను నీ సవరణలను సరిగ్గా పరిపాలనచేయుననియు పలికిరి.

ఉత్కృష్టమైన విలువ

నూతన 612 నందుగలదు

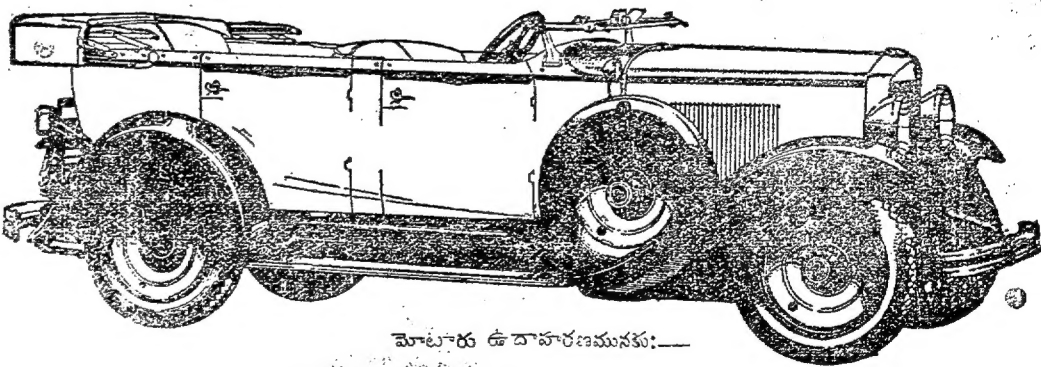
నూతన గ్రహమ్-పేజ్ మాడెలు 612 దీని

యందున్న ఉత్కృష్టమైన విలువను బయలుపరచుటచేతనే వాటిని గొనుచున్నట్లు వీటి స్వంతదారులు మావర్తకులతో తెలుపుచున్నారు. ఈ కారును పరిశీలించుటకును, మీరు స్వంతముగా సరిపోల్చి చూచుటకును, ఒకసారి ప్రయాణ మొనర్చి అనుభవించుటకును, మేము మిమ్ములను భలవంతపరచుచున్నాము.

Joseph D. Graham
Robert C. Graham
Ray A. Graham

గ్రహమ్-పేజ్ లో టోడోస్టర్ కాబియెల్లు, హుల్-స్పర్ట్ ఫ్లేటెస్స్, మాడెరీలు 5 చాసిస్లమీద 6, 8 సిలండర్ల ధరలో ఎక్కువ టేడాలు యుండునట్లుగా రాయచెనవి.

మోటారు ఉదాహరణమునకు:—

7. ప్రత్యేక గొప్పబ్రాంజు వెనుకటిమర్చు పిల్లలేని ముఖ్యతెలియజేసిన ఆధారముచేగల 21/11 గ్రహమ్-పేజ్ క్రాంజులను గురించు వ్యాపించిన ఎప్పుడును యంత్రములను పైగా నుండుటచే చేయబడిన నీళ్ల జాక్యు, యంత్రాగిక వాల్చుపిట్టచే చుట్టబడినవి; సరదపిలుగల నీళ్లబ్ల మైన చెయిన్ తెమింకు; దృఢముగా ముందుకు నడిపించు గాసా సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:—

ఫ్రైడన్ బర్గ్ అందు కంపెనీ.

2/11, మాంటుఫోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:—బెంగుళూరు, ఉదకమండలం, సెకంద్రాబాదు.

ట్రావెలింగు ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాల్చు ఎస్టేట్, హెడ్ క్వార్టర్లు, విశాఖపట్టణం. దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామయ్యర్, ఎస్టేట్, హెడ్ క్వార్టర్లు, తిరుచినాపల్లి. నీడెడ్ జిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎడ్వర్డుస్, హెడ్ క్వార్టర్లు, బళ్లారి.

1718

GRAHAM-PAIGE

శ్రీ శ్రీమద్గౌరమాట్లాడుచు కమిషనరుల కనవయము పై సభవారి సమ్మతి గైకొనక, రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారి ధనమునుండి గైకొనని పక్షమున ఈ మొత్తమును ఆయవ్యయపట్టికయందు ప్రత్యేకింపవలసి యుండెనని పల్కిరి.

గౌ. అధ్యక్షులు ఆయవ్యయపట్టికకు సంబంధించినవర్షమును, ప్రస్తుత యువపాదనకును సంబంధములేనందున ఆ విషయమై ప్రస్తావించరాదని నిర్ణయ మొసంగిరి.

ప్రభుత్వమువారు మరుసటిదినము చురల సవరణ నుపపాదించుటకు అధ్యక్షుని నూచన నామోదించిరి.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు చర్చను రాజోవు కాసనసభా సమావేశమువరకు నిలిపివేయవలెనని ఉపపాదన గావించుచు ప్రభుత్వమువారు తమ హృదయమునే తామెరుంగలేకున్నారనియు, అడ్వొకేటు జనరలుగారి సలహా ప్రభుత్వమువారు గైకొననేలేదనియు, లేక సలహా యొసంగినను ఆ సలహా ననుసరించియుండలేదనియు ఇంత ముఖ్యులుగిట్లు కాసనముగావింపబడునపుడు సెలెక్టు కమిటీవారు పెక్కుదినము లీట్లును విచారించి రిపోర్టు ప్రచురించిన విషయముగూడ ప్రభుత్వమువారు తాముజేయు కాసనమందలి న్యాయశాస్త్రవిషయముల నెరుంగజాలని స్థితియందుండి సభవారిని క్షమింపజేయగోరుటయు కట్టకడపట సవరణలను ఉపపాదించుటయు సేమాత్రమును తగనిపనులు. కావున ఇట్టి యసందర్భములనుబట్టి ప్రస్తుత మీ బిల్లుపై చర్చనిలిపి వేయు టావశ్యకమగుచున్నది అని పల్కిరి.

శ్రీ సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు అధ్యక్షుని నిర్ణయముచేత ఈ వ్యయము కాసనసభవారి యామోదముపై వెచ్చింపబడవలెనా లేదా యనువిషయమును చర్చింప వీలులేకుండ నిరోధింపబడితిమనియు లేపటిదినము ప్రభుత్వమువారు సవరణ నుపపాదించి ఆ సవరణ ఆమోదింపబడినచో ఈ క్షమనలని ప్రయోజనములేదనియు ఈ క్లాజు నేడు తీర్మానింపబడిన మరల తాము సవరణలను పపాదించవలసియుండుననియు, కట్టకడపట ప్రభుత్వమువారు సవరణలనుపపాదించుటకు దలపెట్టినచో వానిని తాము చర్చించుట కెట్లు అవకాశము కలుగుననియు, సవరణను ముందుగ తెలుపవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వముపై కలదనియు పల్కిరి.

అడ్వొకేటు జనరలుగారు:—మాట్లాడుచు గౌ. విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులు (సత్యమూర్తిగారు) తమ పేరును చర్చలోనికి లాగియుండిరినియు, తా మీ బిల్లునంతను చూచియుంటిమనియు, బిల్లును తయారుజేయుటయందేవైన లోపములుండిన అధ్యక్షు లట్టిలోపములు నూచించినచో వానిని సవరించుకొనుటకు తమకెట్టి యభ్యంతరమును లేదనియు, ప్రభుత్వమువారు తమ విచారించలేదనిగాని తమ సలహాను నిరాకరించినగాని యనుట నిజముగాదనియు, ఏదైన లోపముగలిగిన అందులకు తామే బాధ్యులమనియు, అందులకు ప్రభుత్వమును నిందింపరాదనియు, ప్రభుత్వమువారు సలహాగైకొనలేదను కారణముచే యుపపాదన అంగీకరింపబడరాదనియు పల్కిరి.

శ్రీ సామివేంకటాచలంకెట్టిగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు ఈ సభయందు గావింపబడిన ప్రసంగములం దెల్లను ఆసంబద్ధములగు ప్రసంగములలో అడ్వొకేటు జనరలుగారి ప్రసంగము మొట్టమొదటిది. సత్యమూర్తిగారి యుపపాదనను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపజాలనిచో, ప్రభుత్వమువారు సవరణ నుపపాదించువరకైనను చర్చను నిలిపివేయ తగునని పల్కిరి.

పిదప సత్యమూర్తిగారి యుపపాదన వోటుకుపెట్టబడి 29 రు. అనుకూలురు, 58 రు ప్రతికూలురతో నిరాకరింపబడెను.

శ్రీ సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు 7 వ క్లాజుపై మాట్లాడుచు ప్రస్తుతమున్న విధమున కమిషనరు లీఖర్చును తామే స్వయముగ భరింపవలసి యందురనియు, ఈ ప్రభుత్వమువారిం తవరకును ఉన్నతోద్యోగుల కెక్కువవేతనము లొసంగుచు చిన్నవారలకు జీతమునకు చాలినంతయైన వేతనమొసంగుట లేదనియు, కార్యదర్శికి రు 1500 లు మాసవేతనమును, కమిషనరుల ఎస్టాబ్లిషుమెంటు, ప్రయాణబట్టెలు, మొదలైనవాని కన్నిటికిని రు 1000 లు మాత్ర మొసంగబడినవినియు, అందుచే నీవేయిరూప్యములందు కమిషనరులే సహజముగ తమఖర్చుల కెక్కువవ్యయపరుచుకొని గుమాస్తాలకు తక్కువవేతనము లొసంగెదరనియు, ప్రభుత్వమువారికి గాని, సభవారికి గాని యిందు తోక్యము కలిగించుకొనుట కవకాశము లేదనియు, పల్కిరి.

పిదప ఉపపాదన వోటుకు పెట్టబడవలెనని సాందర్భ పాండ్య నాడూరుగా రుపపాదించగ 58 రు అనుకూలురు 27 రు ప్రతికూలురతో ఆమోదింప బడెను.

సవరణ వోటుకుపెట్టబడి 47 రు ప్రతికూలురు, 38 రు అనుకూలురతో త్రోసివేయబడెను.

పిదప సభ ముగింపబడెను.

ఫైదీలస్థితి-విచారణసంఘము

పంజాబుప్రభుత్వమువారు నియమించుట

లాహోరు, ఆగస్టు 12:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఆగస్టు 10 వ తేదీని గావించిన ప్రకటన ననుసరించి, విచారణ యందున్న ఫైదీలు, శిక్షితులైన ఫైదీల స్థితినిగూర్చి విచారింప పంజాబు ప్రభుత్వమువారు ఒక రాష్ట్ర యోజనాసంఘమును నియమింప నిశ్చయించిరి. ఆర్థిక అధికారేతర ప్రముఖులను సభ్యులుగ నుండగోరిరి. (అ. ప్రె.)

గ్రామములలో బాంబులుపడుట

పంజాబునందు క్రొత్తయోగడము

లాహోరు, ఆగస్టు 13:—సహాపియాహ్యురు జిల్లాయందు గౌరీశంకర గ్రామములో నూడుబాంబులు ప్రేలినవి. 9వ తేదీన జంగియాను అనుగ్రామములో నొకటి, 10వ తేదీన గౌరీశంకరు పోలీసు స్టేషనుమీద రెండువేయబడెను. జెయిలుదారు కుమారునకు స్వల్పగాయములు తప్ప యెవ్వరికి యెక్కువ అపాయము కలుగలేదు. (అ. ప్రె.)

మోరిస్ అనగా మంచిమోటా రని అర్థము

క్రొత్త మాదిరీలు తక్కువధరలు
వింతరంగులు నవీనపు పోకడలు

మోటారింగునందు సాధ్యమయినంతవరకు ఎక్కువ సౌకర్యములను జేహూర్చి విలువైనదని పొగడ గాంచదగిన శ్రేష్టమైన కారునే కోరుకొనుట యుత్తమమైన పని.

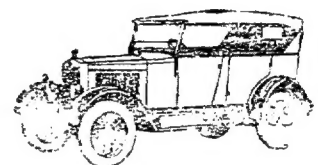
మోరిస్ కాలే 14/28 కారుకంటే యితరములు ఎక్కువ సంత్వ ప్రిపరుపజాలవు. హిందూదేశపరిస్థితుల కనుకూలమగునట్లు ప్రత్యేకముగా తయారొనర్చబడినది.

మధ్యస్థ రకమువారు లండనుకు అందుబాటులో నున్న చక్కని కారు. ఎక్కువ వైశాల్యము గలదియు చూచుట కింపైనదియు నై తక్కువధరలో సర్వవిధముల సౌకర్యములు చేహూర్చుచున్నది. భరించుట కగుఖర్చు సహితము స్వల్పము.

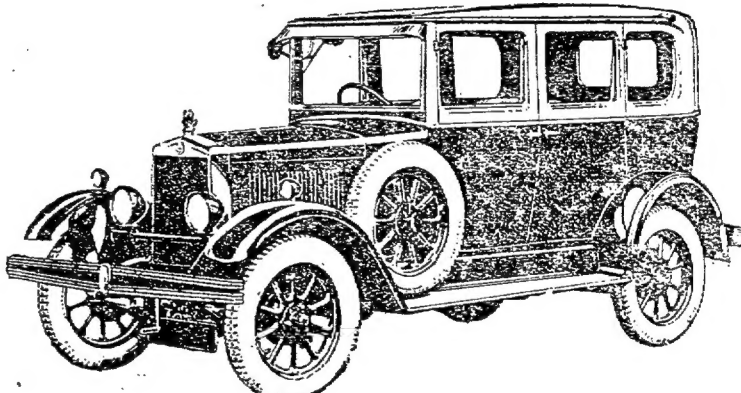
లోకల్ డిలరీవద్ద స్టోక్-ట్రాక్, బ్లా-ట్రాక్, స్టోక్-మెరుక్ మొదలగు డ్యూకోరంగులలో గాంచనగును.

ప్రపంచమునకు చక్రమువంటిది

మోరిస్ కారు విశిష్టాగములు డీలర్లందరివద్దను, కేటలాగు ధరలకు అనగా పిల్లింగునకు రు/-చొప్పున ఒకేధరకు పొంద వీలును. మోరిస్ నమ్మకం స్వంతదారుని బాధ్యతమీద ఏర్పడి యుండును.

14/28 మోరిస్ కాలి దూరక్
ముఖ్యచేవులవద్ద ధర రు. 3625.

14/28 మోరిస్ కాలి సెలూక్ ముఖ్యచేవులవద్ద రు. 3,925	
మోరిస్ కారు ప్రత్యేక అమరకమునందు 11.9 మోరిస్ కాలే ముఖ్యాంశములు.—	
2 సీటరు రు. 8000	
4 సీటరు రు. 8250	
గడియారము.	సెలూన్ రు. 8650
పనిముట్లజోరు.	
16/40 మోరిస్ ఆక్స్ ఫర్డ్	
పెడ్ అండ్ డిప్లింగ్ హెడ్ లైట్లు.	సెలూన్ రు. 6175
డ్రైవింగ్ మిరర్.	టూరర్ రు. 5600
లగజ్ గ్లాస్.	ఫాబ్రిక్ సెలూన్ రు. 4700
డబుల్ బంపర్.	అప్పుగా కొనుక్కొనుటకు
సెలూన్, సెలూన్ డి లక్స్, తలుపులకు తాళములు.	సదుపాయములుగలవు.
	మోడిలరు నడుగుము

MORRIS

అడిసన్ అండు కో.,లి మిటడే,
మద్రాసు - కల్లికోట.

సానికవార్తలు

రాకపోకలు—తేడి మార్గ రి బ్యాంకుగారు నేటి యంతరమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు నిన్న రాత్రి బెజవాడ కేగిరి.

రా. బి. ఎన్. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు గతరాత్రి బెంగళూరున కేగిరి.

జన్మినూతనము:—నిన్న సాయంకాలము జన్మి సుపత్తు

కామ్రా:—కర్మమువారు సమావేశమై రానున్న చెన్నపురి భాగ్యవర్ధిత్వమునకు, దావారు సి. నరేశములయ్యగారిని వారి సంఘపక్షమున పోటీచేయుటకు తీర్మానించిరి. మరియు జన్మి సుపత్తుముగ్గు- సాంవత్సరికాత్మము నెల్లూరు పురమున అక్టోబరు 5, 6 తేదీలలో జరుపుటకు తీర్మానించిరి.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

సెనేటు సభ్యుల ఎన్నిక

రాజోపు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సెనేటునకు 14 గరు సభ్యుల ఎన్నిక విషయమున నామినేషన్లను గురించి యీనెల 20 తేదీ భారతసెంట్రల్ జెటటునందు ప్రకటించబడును.

నామినేషన్ల సేవర్లు ఈ నెల 30 తేదీలోగా రిజిస్ట్రార్ గారికి చేరవలెను. నామినేషన్ల ఫారములు ఈరీతి నుండ వలెనని యొకనిర్ణయములేదు అని రిజిస్ట్రార్ గారు వ్రాయుచున్నారు.

తమిళ రాష్ట్రీయమహాసభ

వేదారణ్యమున 24 తేదీని ప్రారంభమగును

మద్రాసు, అగస్టు 13:—తమిళ రాష్ట్రీయమహాసభాకార్య దర్శిగారిట్లు వేదారణ్యమునుండి తంజివూరు వచ్చిరి. తమిళ రాష్ట్రీయ మహాసభ ఈనెల 24, 25 తేదీలను వేదారణ్యమునందు శ్రీ యంత్ర వల్ల భాయిపటేలుగారి యధ్యక్షతక్రింద జరుగును. ఎన్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు సభను తెరచెదరు. మహాదేవదేవాయి గారు బాతీయపతాకమును స్థాపించెదరు. భిక్షుప్రదర్శనమును సి. రాజగోపాలాచారిగారును, గ్రంథప్రదర్శనమును ఎ. రంగ స్వామిఅయ్యగారును తెరచెదరు. రాజారాం పాండ్యుగారి యధ్యక్షతక్రింద స్వచ్ఛందసేవకుల సభనుగూడ జరుపుట కేర్పాటు చేయబడెను. (అ. ప్రె)

మద్రాసు సంగీతవిద్యత్సభ

స్త్రీలకు సంగీతపోటీ

మద్రాసు సంగీతవిద్యత్సభా కార్యదర్శిగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—పదునెనిమిదేండ్ల వయసుమించిన స్త్రీలకు సంగీతమునందు పోటీజరుపుట కేర్పాటు చేయబడెను. అందు మొదటి బహుమతి రి సవరములు. రెండవబహుమతి రెండుసవరములుగల బంగారుపతకము లాసగుటకు నిశ్చయింపబడెను. రాజోపు నెట్టెం బరు మాసమున యాహోజరుపబడును. కాలము స్థలము ముందు ప్రకటించబడును. పోటీచేయువారు రెండుపాటలను పాడవలెను. అందులోనొకటి త్యాగరాజు, దీక్షిత్, కామరాజు, లేక చిట్టం కుబ్రాస్వామియ్యగార్ల కృతులలో నొకటియై యుండవలెను. ఇందు పోటీచేయదలచువారు నె 22 రు తంబు చెట్టిర్తి ఆను చిరునామాకు తమ పేరు, వయస్సు, చిరునామా లను ఈనెల 28 తేదీలోగా తెలియజేయవలెను.

బంగారుపతకముల కను వ్యయములకై కె. ఎన్. జయ రామయ్యగారి సతీమణి నూరురూపాయలను విరాళముగా నొసంగెను.

"GERMAN GEMS"

సీమకలములపై ఆకర్షణలు. వాటికె ననే 80వలకలు నూరునిమిండు కాంతి గట్టి తనముగలిగి యిండియాకు వచ్చి వున్నది. 14 నెట్టా రి రతులు రూ. 15. నాణ్యములేదన్నట్లు చెప్పుచు యిచ్చెదము. వివరములకు

Agents, Gupta & Co., Chicacole.

బెంగుళూరు జోలాపేట రైలుమార్గము:— ఈ మార్గము మరమ్మత్తు చేయబడి రైలుబండ్లు నేటియుదయము 11 గంటలనుండి క్రమముగ నడచుచున్నవి.

మద్రాసు కార్పొరేషను

ఎన్నికలకు నామినేషన్లు

ఈ నెల 17 తేదీని జరుగజూపు మద్రాసు కార్పొరేషను ఎన్నికలకు యీ క్రిందపేర్కొనబడినవారి నామినేషన్లు క్రమమైనవి ప్రకటించబడెను.

4 వ డివిజనునకు:—సి. ఎం. అదికేశవులు నాయకర్, సజ్జా మునిస్వామిచెట్టి, వి. వెంకటేశ్వర్లుకాన్పులు, డా॥ ఎం. విజయరావులుగారు.

5 వ డివిజనునకు:—బషీర్ అహమ్మద్ సయ్యద్ సా హెబ్, మహమ్మద్ అబ్దుల్ రజాక్ సాస్త్రిసాహెబ్ గార్లు.

22 వ డివిజనునకు:—సి. రంగనాథంచెట్టిగారు.

25 డివిజనునకు:—డా॥ సి. నరేశములయ్యార్, సి. రాజమణిపేట మొదలియ్యగారు.

29 వ డివిజనునకు:—జి. నారాయణస్వామిచెట్టి, సి. పాణినిరావు, కె. కుబ్రాస్వామి అయ్యగారు.

కార్పొరేషను ఎన్నికలు

మిర్ సాహేబుపేట కాంగ్రెసుఅభ్యర్థియగు యం. భక్తవత్సలంగారి అభ్యర్థితము బలపరచుటకు సభ

గతనివారము 10 వ తేదీని సాయంకాలము 6 గంటలకు మైలాపూరు మాధవన్ పెరుమాళ్ దేవాలయమునెదుట మద్రాసు కార్పొరేషనునకు కాంగ్రెసుఅభ్యర్థియగు యం. భక్తవత్సలంగారి అభ్యర్థితము బలపరచుటకు మిర్ సాహేబుపేట ఓటర్ల సభజరిగెను. ఈడివిజను ఓటరగు కందస్వామిచెట్టియ్యగారు అధ్యక్షతవహించిరి. ఈసమావేశము జరుగునని ప్రతికలయందు ప్రకటన గావించినపిదప జన్మి సుపత్తుమువారుగూడ అదేస్థలము నందు ఎ. రామస్వామిమొదలియ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద ఒక సభ జరుగునని ప్రకటించిరి. జన్మి సుపత్తుమువారిసభ యాస్థలము నందు జరుగకూడదని పోలీసువారు నిషేధించి యాసభ వేరు స్థలమునందు జరుగునట్లు చేసిరి.

దేశీయగీతములతో సమావేశము ప్రారంభమయెను. అభ్యర్థులు ఉపన్యసించినపిదప టి. కే. పవలరుగారుపన్యసించిరి. కాంగ్రెసు దేశమునం దన్ని సంస్థలలోకల్ల గొప్పసంస్థయైనందున నెల్లరు కాంగ్రెసును బలపరచవలెనని వీరుకోరిరి. కాంగ్రెసు సంస్థ ఒక్కటియే ప్రజాస్వాతంత్ర్యము గోరుచున్నది. పిదప ఉపన్యాసకులు యం. భక్తవత్సలంగారి కేక్రిసామర్థ్యముల పొగడి వారిఅభ్యర్థితమును ఎల్లరును బలపరచవలెననివీరుకోరిరి.

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు ఉపన్యసించుచు ఓటర్లెల్ల కాంగ్రెసు అభ్యర్థి కే జేట్లనొసగవలెననికోరిరి. కాంగ్రెసు సభ్యులగు కొందరిలో లోపములుండినను కాంగ్రెసు సంస్థత్వమురియే సంస్థయు ప్రభుత్వమువారి నెదుర్కొన గలుగదని వీరు నుడివీరి. భారతదేశీయులెల్లరు నైపునసంఘమును బహిష్కరించినపుడు నారాయణస్వామిచెట్టియ్యగారు ఒకపట్టుదలతో కార్పొరేషను తరపున ప్రతిపక్షసంఘమునకు సన్మాన పత్రము నొసగుటలుజేసిరి. వీరు కాంగ్రెసు ప్రతికక్షలో చేరిన వారగుటచే కాంగ్రెసు ఆశయములకు ప్రతికూలురై యున్నారు. అట్టివారికి మీరు ఓట్లనొసగరాదు. కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు యం. భక్తవత్సలంగారు కాంగ్రెసు ఆదేశములలోబడి కాంగ్రెసు సలహాలను మియొక్కసలహాల వారు గైకొని కార్పొరేషనునందు పనిచేయుదురు గనుక మీరెల్లరు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి కే మివోట్లనొసగవలెనని శ్రీనివాసయ్యంగారు సభవారికి విన్నవించిరి.

శ్రీయుతులు మేరై రత్న సభాపతి మొదలియ్యరు, డి. కుళందై, కృష్ణకుంతు, స్వామినాథ చెట్టియ్యగారు మాట్లాడిరి. పిదప ఎం. భక్తవత్సలంగారు పన్యసించిరి. కొందరు ఓటర్ల నన్ను అభ్యర్థి గానిలువమని కోరుటచే నేను నిలుచుచున్నాను. ఈడివిజనునందు కొన్ని వీధులు చాలామరికియై అనారోగ్యకరమై యున్నది. ఇవిబాగుపరచుటకు నారాయణస్వామిచెట్టియ్యరు శ్రద్ధవహించలేదు అని భక్తవత్సలంగారు నుడివీరి. అభ్యర్థులకు వందనములతో సభ ముగిసెను.

కార్పొరేషను ఎన్నికలు

తిరువల్లి క్షే. కె. కాంగ్రెసుఅభ్యర్థితముగూర్చి తమిళనాడుకాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి తీర్మానము

రాజోపు కార్పొరేషను ఎన్నికలకుగాను తిరువల్లి క్షే. డివిజనునకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థినియొమకవిషయమై తగదా యుండినటుల తిరువల్లి క్షే. కె. కాంగ్రెసుసంఘమువారు యావిషయముమరల యాలోచనజేయవలయునని తమిళనాడుకాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారిని కోరుటచే యీసంఘమువారు యీక్రిందివిధముగా తీర్మానించిడమైనది.

ఈనియొమకము నెదుర్కువారితరపున తిరువల్లి క్షే. కె. కాంగ్రెసు సభయొక్క కార్యదర్శులున్ను సత్వముగైగారి అభ్యర్థితము బలపరచుటనుంటి ఓటర్లగు శ్రీనివాసచారి, జగన్నాథనాయకురు గార్లనున్ను మరికొందరు ఓటర్లనున్ను యీసంఘమువారు విచారించడమైనది. మద్రాసు మండలకాంగ్రెసుసంఘమువారున, మహాజన సభవారును ఆంధ్రప్రదేశ్ నిధులును కలిసి తిరువల్లి క్షే. డివిజనునకు సత్వముగైగారిని నియమించవలెనని తీర్మానించిన విషయమున తమిళనాడు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము వారు మార్చడమునకు ఏలాటి తగిన కారణములులేనందున పూర్వనియొమకము స్థిరపరచడమైనది. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి నే ఎల్లరు బలపరచవలెనని సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

పానగలుగారి చిత్రపటము

గవర్నరుగారు బహిరంగపరచుట

ఈ నెల 12 తేదీని సాయంత్రము హిందూదేవాదాయ బోర్డు కార్యాలయమున మద్రాసు గవర్నరుగారు శ్రీ శ్రీ సర్ పి. రామారాయణంగార్ పానగలురాజాగారి చిత్రపటమును బహిరంగపరచిరి. గవర్నరుగారి నాపటమును బహిరంగపరచినదని కోరచు రా. బి.సి. వెంకటరంగారెడ్డిగారు హిందూదేవాదాయబోర్డు అధ్యక్షులు ఈక్రిందివిధమున నుపన్యసించిరి

నేటి సాయంకాలము శ్రీ శ్రీ పానగలురాజాగారి చిత్రపటమును బహిరంగపరచుటకు మీరు అంగీకరించినందున హిందూదేవాదాయ బోర్డువారితరపున మీకు మావందనములను జెలపుచున్నాను. పానగలురాజాగారు హిందూదేవాదాయ చట్టనిర్మాణమునకు ముఖ్యకారకులై యుండిరి. గత డిశంబరు 16 తేదీని పానగలురాజాగారి మరణమును విని హిందూదేవాదాయ బోర్డువారుఅమితదుఃఖమునొందిరి. హిందూదేవాదాయచట్టమునకు మిక్కిలి తోడ్పడి యీరాజధానిలోగల హిందువులకు మహాపకార మొనరించిన పానగలురాజాగారి చిత్రపటమును మాకార్యాలయమునందుంచుటకు మేము నిశ్చయించితిమి. రాజాసాహెబ్ గారు కాలవస్త్రీలో 3-6-1865 తేదీని జన్మించిరి. తెలుగు సంస్కృతభాషలందు వీరు అధికమగు పాండిత్యమును గడించిరి. మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలో ఎం. ఏ. డిగ్రీనిపొందిరి. వీరు ప్రధానమంత్రిగనుండి హిందూదేవాదాయ చట్టనిర్మాణమునకు తోడ్పడిరి. మాంటుపర్ల సంస్కరణములకు పూర్వమును తరువాతను గూడ వీరు దక్షిణహిందూస్థానమున గావించిన దేశసేవయును, మహత్కార్యములను ఇచ్చుడు పేర్కొన నవసరములేదు.

పానగలురాజాగారి చిత్రపటమును బహిరంగపరచు వలెనని గవర్నరుగారిని కోరుచున్నాను.—అని విరమించిరి.

పిమ్మట గవర్నరుగారు పానగలు రాజాగారి చిత్రపటమును బహిరంగపరచిరి.

కె. శ్రీరాములునాయుడుగారి అభ్యర్థితము

తమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘ ప్రకటన

మద్రాసు, అగస్టు 13:—తమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘమువారు మద్రాసుశాసనసభకు కె. శ్రీరాములుగారునుగూర్చి యభ్యర్థితమును అంగీకరింపలేదు. జాతీయపక్షమునందు నాయుడుగారు విడివడలేదనియు, తమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘమునకు వీరు దరఖాస్తు మామూలుగ పెట్టలేదనియు, శాసనసభకు నగరఅభ్యర్థులను నెత్తుచేయుటలో ఆంధ్ర, తమిళ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములు జాయింటుగా విచారింపవలసివదనియు అంతేగాని నీటి ఆంధ్రకమిటీవారలు చేయగూడదనియు కారణములు పేర్కొనబడెను. (శ్రీ ప్రెస్.)

రాజకీయనిర్బంధితులదినము

కలకత్తా పోలీసులు ఊరేగింపు నడ్డగించుట

చాలమంది శాంతిసైనికులకు దెబ్బలుతగులుట

4 రు అరెస్టులు

కలకత్తా, ఆగస్టు 11:—రాజకీయనిర్బంధితుల దినమున సలుపుటకు దక్షిణ కలకత్తా కాంగ్రెస్ కమిటీవారి యాజమాన్యమున శ్రీయుత సుభాష్ చంద్రబోసు నాయకుడుగా నొక ఊరేగింపు బయలుదేరి కొంతదూరము పోయినతరువాత కొంత మంది పోలీసులు జనసమూహములపై బడి 'విప్లవము చిరస్థాయి గానుండుగాక' సామ్రాజ్యము విచ్ఛిన్నమగుగాక! యని వ్రాయ బడిన పెద్ద అట్టలను లాగుకొనిరి. చాలమంది శాంతిసైనికులకు దెబ్బలుతగిలెను. దుండగములు చేసినారనునందున 4 అరెస్టు కాబడి తరువాత జామీనుపై విడుదల చేయబడిరి. ఈ ఊరేగింపులో చేరినవారు ఒక సభ గావించి రాజకీయ నిర్బంధితులను అమానుషముగా చూచుచున్నందులకు అధికారులను ఖండించుచు, చరసాలలోని ఖైదీలకు మానవులకు తగిన భోజనముజ్జనాది సదుపాయములను చేయవలసిన దని కోరిరి. రాజకీయ నిర్బంధితుల స్థితిని బాగుపరచు ఏకకారణమున నిరశనవ్రతమును బూనియున్న నిర్బంధితులను సభవారు అభినందించిరి. నిరశనవ్రతదీక్షితుల పట్టు పెద్దవరకు దేశీయులు ఆందోళన సలుపుదురని సభవారు ఖైదీలకు అభయ మొసంగిరి.

పురమందిరమునందలి సభ

పురమందిరమునందలి సభలోగూడ నిట్టి తీర్మానములే చేయబడెను. ఈ సభకు శ్రీయుత జే. యమ్. నేన్ గుప్తాగా రధ్యక్షత వహించిరి. రాజకీయ ఖైదీయెడల ప్రభుత్వమువారు చూపుచున్న కాశిన్యమును శ్రీయుత రామనందభట్టి, నేన్ గుప్తా, సర్. పి. సి. రాయ్, జే. చాదరీ, జోతిర్మయ్యా గం గూలీ కన్య మొదలగువారు తీవ్రముగా ఖండించిరి. 1980 జనవరి మొదటి తారీఖున ప్రారంభమగు సాత్వికపోరాటమునకు తయారై ఇట్టి కష్టములు ముందు రాకుండ చేయవలెనని ఉపన్యాసములు సభికుల నుద్బోధించిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

పోలీసు అరెస్టు వివరములు

కలకత్తా, ఆగస్టు 12:—ఆదివారమునాడు రాజకీయ బాధితుల దినము ఊరేగింపుసందర్భమున ముగ్గురు అరెస్టుకాబడి ఆతిథ్యాలలో రెండవ పోలీసు మేజిస్ట్రేటు యెదుట నుంచబడిరి. రాచబాటయందు క్రమవిరుద్ధముగా ప్రవర్తించిరిని వారిపై నేరము మోపబడెను. 'విప్లవము చిరస్థాయిగానుండుగాక' సామ్రాజ్య విచ్ఛేదమగుగాక! యను కరపత్రములను పోలీసులు లాగుకొనుటకు వచ్చినపుడు వారు ప్రతిఘటించి క్రమమునకు విరుద్ధముగా నడుచుకొనిరి. ముద్దాయిలు చెరి 100 రూపాయల జామీనుపై విడుదలచేయబడిరి. కత్తిపట్టుకొని యుండెనయ్య, పోలీసు ఉద్యోగియులను కొట్టబోయెననియు నేర మారోపించబడిన ప్రేమసింగుగూడ 100 రూపాయల జామీనుపై విడుదల చేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

రాజమహేంద్రవరపాకుల

మహాసభ

స్వరాజ్యస్థాపన మొక్కటే రాజకీయఖైదీలస్థితిని బాగుపరుచును

రాజమహేంద్రవరము, ఆగస్టు 12:—రాజకీయ బాధితుల దినమున ఆసేతుహిమాచలము జరుగవలసిన దని శ్రీయుతపండిత మోతీలాల్ గారి యాదేశముననుసరించి, రాజమహేంద్రవరపాకులు పురమందిరమునందు ఎట్టుమట్టి జగ్గన్న శాస్త్రిగారి యధ్యక్షత నొక గొప్పసభను జరిపిరి. ఈ రాజకీయనిర్బంధితులస్థితిని బాగుపరుచుట నిరశనవ్రతదీక్షనుబూని శ్రమపడుచున్న దత్తు, దాసు, భగోష్ మొదలగువారి దైర్యశైల్యములను సభవారు ప్రశంసించుచు నిరశనవ్రతము నంతమొందించుటకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు దత్తు ప్రభువుల మరతుల నంగీకరించుట సుభావ్యమని తెల్పిరి. రాజకీయనిర్బంధితుల స్థితిని బాగుపరుచుటకు స్వాతంత్ర్యమొక్కటే సాధనముగనుక తత్ సాధనార్థమై కృషిసలుపవలసినదని సభ్యులు ప్రబోధింపబడిరి.

పై తీర్మానము లామోదించబడినతరువాత శ్రీయుత గురుమూర్తిగారును, డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యముగారును సభికులను ప్రబోధించుచు కాంగ్రెస్ మహాసభలో సభ్యులుగా చేరవలసిన దని కోరిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

కాంగ్రెసు మహాసభ కధ్యక్షత వహించుటకు నేనంగీకరింపను

గాంధీమహాత్ముడు బొంబాయిలో హిందూ

పత్రికావిలేఖరితో సంభాషించుట

నిన్న 12 వ తేదీన హిందూపత్రికా విలేఖరి బొంబాయిలో గాంధీమహాత్ముని సందర్శించి ప్రశ్నింపగా మహాత్ముడిట్లు నడిచెను.

సార్వభౌముని ప్రసంగము

"నే నా ప్రసంగమును శాంతముగా చదువలేదు గాన దానిని గూర్చి నేనేమియును తెలుపజాలను.

ఇండియా మంత్రిప్రభువులు భారతీయ

ప్రముఖులతో దెలిపిన విషయములు

"భారతీయనాయకులను సంత్కృతులను గావింపవలెనని కార్మిక ప్రభుత్వమువారు మహాపూర్వకముగా గోరుచున్నారను విషయము ను నేను గూడ విని యుంటిని కార్మిక ప్రభుత్వము నకు గల యిట్లుండి నే నెరుగుదును. వారు మనకు తెలియపరచెడు విషయముపైననే అంతయు సాధారపడియుండును." నైపును సంఘమువారి పని యింకను పూర్తిగాకపోయినను కార్మిక ప్రభుత్వమువారు మహాపూర్వకముగా మనకు స్వరాజ్యము నీయగోరినచో దాని కెట్టి అభ్యంతరమును కలుగజాలదు.

లాహోరులో జరుగనున్న

కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షత

నే నీ గౌరవమును అంగీకరింపను. నేను వెనుకనే యుండదగినవాడను. రాష్ట్రీయ సంఘములలో హెచ్చు సంఘములు నాపేరునే నూచించుచున్నను నేను దాని నంగీకరింపను. సన్మానసంఘమువారు దీనిని పరిష్కరింపజాలరు. ఇది చివరకు భారతకాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారివలననే పరిష్కరింపబడును.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యప్రకటనము

"నేను నిరాశచెందుట కెట్టికారణమును కనబడుటలేదు. నేను అధినివేశ స్వపరిపాలనమునే కోరుచున్నాను. 31-12-29 వ తేదీ రాత్రి 12 గంటలకొట్టువరకుగూడ నేను నిరీక్షించెదను. ఆలోగానే అధినివేశసాత్వంత్ర్యము మన కియ్యబడగలదని నేనాశించెదను. అట్లు జరుగనిచో 1-1-1930 వ తేదీ ఉదయమున నేను సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదినే యగుదును."

అపక్యాహారము

అపక్యాహారమును నేను తినుచుండుటవలన వెనుకటి ఆరోగ్య మేమియును తగ్గలేదు. శరీరస్థితి మిక్కిలి బాగుగా నున్నది. వైద్యులుగూడ సదభిప్రాయమునే యిచ్చిరి. కాని, నేను తూకములో 10 పౌనులు తగ్గిపోతిని. నే నింకను యేదియును నిర్ధారణచేసికొనలేదు. మిరడిగిన అన్నిప్రశ్నలలోను యిదియే శ్రేష్ఠమైనది. అని మహాత్ముడనెను.

మద్రాసు శాసనసభ - ప్రశ్నోత్తరములు

ఈనెల 12 తేదీన జరిగిన ప్రశ్నోత్తరములు

జైల్లు

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు:—ఖైదీలకు ప్రత్యేకడివి జను ఎప్పుడు ఏర్పాటుచేయబడెను?

బి. అప్పటినుంచి ప్రత్యేక డివిజనునందు జేర్పబడిన ఖైదీల సంఖ్యయెంత?

ఉ|| (ఎ) 1922 సంవత్సరమున ఖైదీలకు ప్రత్యేకడివిజను ఏర్పాటు చేయబడెను.

(బి) 1923 సంవత్సరమున 7 గురు ఖైదీలు ప్రత్యేకడివి జనులో చేర్పబడిరి. తదుపరి ఎవరును చేర్పబడలేదు.

రాబోవు శాసనసభ ఎన్నికలు

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:—(ఎ) రాబోవు శాసనసభ ఎన్నిక లెపుడు జరుగును?

(బి) బడ్జెటు సెషనుఅయిన వెంటనే ప్రస్తుతశాసనసభ ను అంతరింపచేసెదరా?

ఉ|| (ఎ. బి.) ప్రభుత్వశాఖవారి నె 209 రు గత మేనెల 24 తేదీ ఫోర్టునెంట్లు జార్జిగజిటునందు ప్రకటింపబడిన ప్రకటనను గౌరవసభ్యుడు చూడవలెను. అప్పటికిని ఇప్పటికిని ఏమియు మార్పులేదు.

"ప్రాతకథలను వివరించుట కూడ రాజద్రోహమే"

అన్నపూర్ణయ్యగారికి 2 సం|| 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి. తూర్పుగోదావరిజిల్లా మేజిస్ట్రేటు బ్రాహ్మగారిత్వపు

రాజమండ్రి, ఆగస్టు 12:—శ్రీయుత మహాత్మ అన్న పూర్ణయ్యగారు తమ "కాంగ్రెసు" పత్రికలో "విచ్ఛలపిడుగు" అను నొక కథను ఏకాంకగద్య నాటకరూపమున ప్రచురించి యుండిరి. ఈ నాటకములోని యితివృత్తము 1857 సం||ము లోని సిపాయిల తిరుగుబాటు కథకు సంబంధించినదై యుండెను. మిడిన్ పేటలకు అను అంగ్లేయ గ్రంథకర్త రచించిన "సీతా" యను గ్రంథములో గల కథావిశేషములను పురస్కరించుకొని యీ ఏకాంకనాటకము రచింపబడెను. ఈ నాటకము ప్రచురించుటవల్ల ప్రజలలో రాజద్రోహమును, దౌర్జన్య సహితమైన ప్రజావిప్లవమును పురికొల్పబడుచున్నదని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు తీర్పుచెప్పిరి.

సిపాయిల తిరుగుబాటు 1857 సంవత్సరములో జరిగి యుండెననియు ఆనాటికి హిందూదేశములో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము స్థిరరూపమును దాల్చి యుండలేదనియు, కాబట్టి ఆనాటి పీరులనుగూర్చి రసోచితముగా ప్రస్తావించినను బ్రిటిష్ గవర్నమెంటువారియెడ రాజద్రోహము చేయుటగాని పురికొల్పుట కాని కాబాలదనియు అన్నపూర్ణయ్యగారిత్వపున వాదించబడెను. కాని, ఇది సమంజసముకాదు. ఈనాటి దేశపరిస్థితులను బట్టియే తీర్పుచెప్పవలసి యున్నది. ఈ ఏకాంకనాటకము యీనాటి పరిస్థితులయందే ప్రచురింపబడినది. ఆనాటి ప్రాతచరిత్ర కిది సంబంధించియున్నట్లుగా కథారచనయందెచ్చటను నూచింపబడలేదు. కనుక యిది ఆనాటి ప్రాతకథయని తెలియజేయబడలేదు. కనుక ప్రాతకథలను యీ రీతిగా వివరించుట కూడ రాజద్రోహమే యగుచున్నది.

అన్నపూర్ణయ్యగారు ప్రచురించిన యీ ఏకాంకనాటకమునందలి భాషయొక్క-జోరు అందలి వ్యంగ్యభాషము నాకు మనస్సునకు నాటినవి.

అన్నపూర్ణయ్యగారు తమదౌర్జన్యరాహిత్య మతావలంబుల మనియు, తామెప్పుడును దౌర్జన్యరాహిత్యమునే బోధించుచు పత్రికలో వ్యాసములు వ్రాయుచుంటిమనియు వాదించిరి. కాని, అన్నపూర్ణయ్యగారు పురికొల్పబడిన భాషోద్రేకమును యీఏకాంకనాటకమువల్ల పురికొల్పినదే అంతకుపూర్వము వ్రాసియుండిన యితరవ్యాసముల నుద్బిత్తినను తార్కాణముగా తమనేరమును త్రోసిపుచ్చుకొనుటకై నిరూపింపవచ్చును.

ఈనాటకములోని మాడవరంగము చివర పలుకబడిన జయజయశబ్దములు యీకథయొక్క ప్రయోజనమును విశదీకరించుచున్నవి.

ఈకథలో పాండ్యఅనునత డొక్క మహావీరుడనియు, అతడు జనుల కాదర్శప్రాయుడనియు స్ఫురించునట్లుగా వర్ణింపబడెను.

ఈ కథయంతయును తాతలనాటిప్రాతగాథయని చదువరుల కెచ్చటను తెలియజేయబడలేదు. ఈ కథావిధానమంతయు మిడిన్ పేటలకుగారి "సీతా" యను పుస్తకములోనున్నమాట వాస్తవమే. కాని, చరిత్రాంశములనే తమ రచనాసామర్థ్యములతో పైలరుగారు తమ నవలయందు పొందుపరచిరి. ఈ నాటకములోని విషయములన్నియు యీనాటి పరిస్థితులకు పూర్తిగా అతికినట్లున్నవి. ప్రస్తుతపరిస్థితుల కిది వర్తించజాలదని వాదించుట కవకాశములేదు. ఈపాతీతోటాలకు ఆవులకొవ్వను, పండులకొవ్వను పూయబడియుండెను అంశమొక్కటిమాత్రము యీనాటి పరిస్థితులకు వర్తించకపోవచ్చును. కాని, మొత్తముమీద ఆనాటి ప్రాతకాలపు సిపాయిల కష్టనిష్ఠాగ్రములను రోసాచేశములను అభినందించి యీనాటిప్రజలలో రాజద్రోహమును పురికొల్పి చెచ్చుకొట్టినదెననియే యీ నాటకము రచింపబడి ప్రచురింపబడెనని నేను భావించుచున్నాను. కాబట్టి, యీ నాటకములోనికథ పూర్వగాథ యనుకారణమున యీ నేరముక యపూర్వసందర్భముగా భావించి త్రోసివేయవలసిన కారణము కన్పించుటలేదు. కనుక, 2 సం||రముల కఠినశిక్షను రు 500 లు జరిమానాయును విధించడమైనది. జరిమానా చెల్లించనిపక్షమున 1 సం|| 6 నెలలు విధించడమైనది.

(ఆ. ప్రె.)

యూరపు- సంయుక్త రాష్ట్రములు

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములవలె, యూరపు సంయుక్త రాష్ట్రములను స్థాపించవలయు నని, ప్రాచీనమౌత్రియగు బ్రయండుగారు కోరియుండిరి. విదేశీపత్రిక లీనిపయమై విశేషవ్యాఖ్యానముగా వించుచున్నవి. ప్రాచీనపత్రికలు దీర్ఘవ్యాసములను వ్రాయుచున్నట్లు, మాంఛెస్టరు గార్డియనుపత్రికకు, స్వారిసు విలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు. బ్రయండు గారి యూహా సఫలమగు నను నమ్మకము మాత్ర మెవరికిని గలుగజేడు. యూరపునందు పెక్కుదేశ ములు, పెక్కుజాతులు గలవు. వీరలమధ్య మనస్వర్థలు పెక్కులు గలవు. ఇట్టివారందరును ఒక్క సమాఖ్యకొందరు వచ్చెదరని తలంచుట కవకాశము లేదు. బ్రయండుగా రయినను ఈసంగతిని నమ్ముచున్నారా? ఇది సాధ్యమని తలంచుచున్నారా? ఆర్థికముగను, రాజకీయముగను, యూరపు సంతను ఏకముజేసి, యూరపుపట్ల ప్రతిదేశమునకును అభిమానము గలుగునట్లు జేయవలయునని, బ్రయండు గారు కోరుచున్నారు. నాసారాష్ట్రసంఘమువారు వీరి యూహా నామోదించెదరా? బ్రయండుగారు యూరపుసంయోగమును గోరుచో, ముందుగ జర్మనీకిని ఫ్రాన్సుకును సఖ్యము గుదుర్చవలయు గద. ఇప్పటి కింకను బ్రిటీషు ప్రాంతీకములు, రైనులెండు ప్రదేశమును ఎట్టిపరతు లేకుండ విడచిపోవు నని తోచలేదు. ఇందుకుగాను, వేరొకకమిటీనిపేగు సమావేశమువా రేర్పరచుచున్నారు. ఇది కాలయాపనకు కారణ మగునని తలంపవచ్చును.

బ్రయండుగా రింకను జర్మనీతో పూర్తిగ సఖ్యపడుట కాతురము జూపుటలేదు. అట్టితరి, వీరు యూరపుసంతను ఎటుల కలుపగలుగుదురు? రుష్యాను వీరు బహిష్కరింపదలచుచున్నారు. యూరపు సందు రుష్యా ముఖ్యదేశమగుటచే, దానిని విడచి యూరపుసంతను ఏకముజేసినను ప్రయోజన ముండదు. మాంఛెస్టరు గార్డియను విలేఖకుని యుద్దేశ్యము ప్రకారము, బ్రయండుగారి అసలు ఉద్దేశ్యము, యూరపుసంతను ఏకముజేయునంతదూరము జోపుటలేదు. ఇట్టి దేశము తన పలుకుబడిని బాల్కను రాష్ట్రములలో వ్యాపించుకొన జూచుచున్నది. ఫ్రాన్సుకును, ఇటలీకిని, భిస్నాశయము లేర్పడుచున్నది. అందుచే ఇటలీ విజృంభణము సరికట్టు తలంపు నిమిత్తము ఫ్రాన్సు మరొకన్ని దేశములతో సఖ్యపడ జూచుచున్నట్లు దెలియుచున్నది. అంతియగాని, యూరపుసంతను ఒక్క సమాఖ్యగ నేర్పరచు తలంపు నిజముగ లేదని,

సూచింపబడెను. యూరపు అన నేల? బాల్కను రాష్ట్రముల నన్నిటిని నేకముజేసి, వానిమధ్య గల మనస్వర్థలను తొలగించిన చాలును. ఆ పిమ్మట యూరపుసంతి జూడవచ్చును. రాజకీయసమాఖ్య యటుండ, ఆర్థికసమాఖ్య యయినను ఎటుల సాధ్యమగును? బ్రయండుగారి విధానము నెరవేరుచో, యూరపుసం దంతలను స్వేచ్ఛావాణిజ్యము జరుగును. అమెరికను సరకులపైనను, ఆసియా సరకులపైనను సుంకములను విధింపవలసివచ్చును.

యూరపునకు వెలుపల అధినివేశరాజ్యములు గల ఇంగ్లండు ఇందుకు సమ్మతించునని తోచదు. అధినివేశ రాజ్యవస్తువులపై గాని, అమెరికా వస్తువులపై గాని సుంకములను విధించుటకు, యూరపు సంయుక్త రాష్ట్రములకు సాధ్యమగునా? ఇట్టి సూర్గము నవలంబించుచో, యూరపు అమెరికాల వైషమ్య మతిశయించుట తథ్యము. యూరపుసంయుక్త రాష్ట్రము లేర్పడినను, వీనిని నడుపుట కేదియో యొకదేశము ప్రాముఖ్యము వహింపవలసివచ్చును. ఏదేశమున కీపట్టము గట్టబడును? ఏదేశపు ఆధిపత్యముక్రింద, మిగిలిన దేశములవారు పనిజేయుట కంగీకరించెదరు? ఏవిధమున జూచినను, బ్రయండు గారి యూహలు నెరవేరునని తోచదు. ప్రాచీనకాలమున రోము యూరపుసంతనుపాలింప యత్నించెను. రోముక సామ్రాజ్యమున కన్ని దేశములును లోబడి యుండెను. రోమువంటి ఉన్నతస్థానము గలదేశ మేదియు యూరపుసం దిపుడుగనుపించదు. నెపోలియను గారు ఫ్రాన్సు నట్టిస్థానమునకు దెచ్చి, ప్యారిసునుండి యూరపుసంతను పాలింపజూచిరి. కాని, వీరియత్నములు అనతికాలములో విఫలమయ్యెను. బ్రయండు గారు సంకల్పించిన యూరపుసంయుక్త రాష్ట్రముల ఏర్పాటుయినను వీరికన్న నెక్కుడు సఫలత గాంచజోదు. యూరపుసందలి పెద్ద జాతుల మధ్యనే భేదము లధికముగ వ్యాపించియున్నవి. అట్టితరి, ఇతరజాతులను వీరు వశపరచుకొనుటెటులు? యూరపుసమాఖ్య ఏర్పడుటకు వలయుపరిస్థితు లింతవరకు కనుపింపకున్నవి. బ్రయండుగారు ఏయాధారమునుబట్టి, ఇట్టిసంకల్పమును బయలుదేర దీసిరో దెలియకున్నది. యూరపుసంయుక్త రాష్ట్రము లెన్నటికయినను ఏర్పడునెడల, ఇంగ్లండుద్వారానే ఏర్పడవలయు నని, మాంఛెస్టరు గార్డియనుపత్రిక భావించుచున్నది. బ్రయండుగా రీసంగతిని అంగీకరించెదరని తోచదు. ఇంగ్లండు ఫ్రాన్సుల మధ్య పేగుసమావేశమునందు బయల్పడిన తీవ్రభేదము లిట్టియాశ కెడ మొనగకున్నవి.

కాంగ్రెసు జాతీయపక్షముల నిర్ణయనము

మద్రాసుశాసనసభలో పాత్రో కమిటీరిపోర్టును విచారించునపుడు, కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యులును, జాతీయపక్షసభ్యులును విచారణయందు పాల్గొన నిరాకరించి, సభనువిడిచిపెట్టి, తమధర్మమును నెరవేర్చిరి. పైమను కమిషనును బహిష్కరించినవారు, సహాయసంఘనివేదికను చర్చించుట కెటుల పాల్పడగలరు? కాంగ్రెసుపక్షనాయకుడు స్వేచ్ఛాభిప్రాయమును స్పష్టముగ వెల్లడిజేసి, పిమ్మట వెడలిపోయి తన గౌరవమును కాపాడుకొనెను. నాయకులగు వేంకట

పతి రాజుగారు దెలిపినట్లు, బహిష్కారవిజయమును, మాన్యనాట్టుగాగూడ అంగీకరించి యుండిరి. సెంట్రలుకమిటీవారును, రాష్ట్ర సంఘములును, పైమను కమిషనుకు తోకలుగ పరిగణింపబడుచున్నవిగాని, వీని కెట్టిగౌరవస్థానము లేదని తేలినది. శాసనసభవారిట్టి కమిటీనివేదికను పైమను కమిషనువారి కంపుట అవమానకరమనుటకు సందియములేదు. ఇట్టి యవమానమునందు కాంగ్రెసుపక్షమువారుగాని, జాతీయపక్షమువారుగాని పాల్గొనరయిరి. జాతీయపక్ష నాయకు లగు ది. బి. ఆరోగ్యస్వామిమొదలియారుగారు, శాసనసభనుండి వెడలిపోకముందు, స్వపక్షాభిప్రాయమును స్పష్టముగ వెల్లడిజేసి, ప్రశంసార్హముగ మెలిగిరి. శాసనసభలో నిలిచియున్న వారయినను, కమిటీ రిపోర్టును పూర్తిగ నామోదింపకజోయిరి. ఆర్. శ్రీనివాసనుగారు, సంస్కరణాభివృద్ధి అనలే పనికిరాదనిరి. ఏ. జె. పెట్టిగారు, ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును నిరసించుచు, క్రైస్తవులును, సిక్కులును ఇందుకు వ్యతిరేకులనిరి. యూరపియను ప్రతినిధి యగు జేమ్సుగారు, వోటింగు హక్కును ఏమాత్రము విస్తరింపజేయగూడదనియు, కేంద్రప్రభుత్వమును కదలింపగూడదనియు, దానియందు ద్వంద్వ పరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టగూడదనియు చాటిరి. మీదుమిక్కిలి, పరోక్షపు ఎన్నికలనుగూడ భారత శాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టవలయు నని, వీరి యుద్దేశ్యము. యూరపియనులపట్ల విచక్షణ గావించెడి చట్టములను ప్రవేశపెట్ట వీలులేకుండ, ఏర్పాటు జేయవలయు నని, వీరి తలంపు. హాజీచట్టము వీరిమనమును వేధించుచున్నదని చెప్పవచ్చును. మొత్తముమీద సహాయసంఘ నివేదికవిచారణ, కేవలప్రహసనమువలె పరిణమించెను. శాసనసభలో జరిగిన చర్చ హాస్యాస్పదమయ్యెను. ఇట్టి నివేదిక దేశమున ఎట్టి గౌరవము బడయునో యూహించుట సులభసాధ్యము.

రామానంద ఫటర్జీ కేసు

మాడరక్ రివ్యూ పత్రికా సంపాదకు లగు రామానందఫటర్జీగారు, సన్దరులాండుగారి “పరాధీన హిందూదేశ” మను గ్రంథమును బ్రచరించి నందులకు, వారిపై వేయిరూపాయల జరిమానాయు ముద్రాపకునిపై వేయిరూపాయల జరిమానాయు విధింపబడెను. ఫటర్జీగారు అతివాదులు గారని తెలిసిన విషయమే. సన్దరులాండుగారు, బ్రిటీషు పరిపాలనమునందలి లోపములను జూపించి, భారతీయులకు స్వేచ్ఛ యవసరమని తెలుపుటకే, యీగ్రంథమును రచించిరి. వీరు తమ వాదమునకు సరిపోవు ఆధారములను నిరూపించిరి. అంతియ గాని, గాలి ప్రోగు జేయలేదు. ప్రస్తుత పరిపాలన విధానము మారి, స్వరాజ్యమునకు చోటిచ్చుట యవసరమని, భారతీయులెల్లరును గోరుచున్నారు. పైమను కమిషను వారియెదుటను, ఇట్టికోర్కె దెలుపబడెను. దీనియందు విపరీత మేదియు లేదని, ఎల్ల రంగీకరించెడి విషయమే. సన్దరులాండుగారి గ్రంథమును ప్రచురించుటలో, హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యవశ్యకతను నిరూపించుటయే, తమ యుద్దేశ్యమని, రామానంద ఫటర్జీగారు స్పష్టపరచిరి. పరిపాలనమునందలి లోపములను జూపుటయే, గ్రంథకర్త తలంపని, మేజిస్ట్రేటుగా రంగీకరించిరి. కాని, వీరి భాష ఉద్రేకపూరితముగ నున్నదని, మేజిస్ట్రేటుగా

రభిప్రాయపడుచు, లక్ష్మ్యము మంచి దయినంత మాత్రాన, సాధనములు మంచివని చెప్ప వీలులేదని చాటుచున్నారు. మేజిస్ట్రేటుగారు, ఏదో యొకకారణము తెలిపి, ముద్దాయిలను శిక్షించుటకు బూను కొన్నటుల దోచును. అంతియగాని, వీరి కారణములం దెట్టి పటుత్వము గనుపించదు. మేజిస్ట్రేటుగారి యుద్దేశ్యము జూచిన, ప్రభుత్వ విమర్శనమే అపాయకరమని, గనుపించును. ఈరీతిని అభిప్రాయ ప్రకటనమును నిరోధించుటవలన, ప్రజలలో మరింత యసంతృప్తి ప్రబలుట దప్ప వేరులాభము గలుగదు. రామానందభట్టిగారి గౌరవ మిందువలన, నింకను అతిశయింపగలదు. నిర్బంధపరంపరల మూలమున స్వాతంత్ర్యోద్యమ మంతరించునని, అధికారవర్గము భావించుచో, నింతకన్నను పొరబాటు వేరుండదు.

అనకాపల్లి మ్యునిసిపాలిటీ

అనకాపల్లి మ్యునిసిపాలిటీని ప్రభుత్వమువారేల ఎత్తివైచిరో, శాసనసభలో జరిగిన చర్చబట్టి గ్రహించవీలులేకున్నది. మ్యునిసిపాలిటీని నిలిపివైచి తెరిగి ఎన్నికలను మంత్రిగారు జరిపియుండవలసినది. మ్యునిసిపలుసంఘమువారు తమలోపములను సవరించుకొనుటకయినను, అనకాపల్లి మిచ్చియుండవలసినది. అట్టియవకాశ మియకుండ తీవ్రశిక్ష విధించుట బట్టి, ప్రధాన మంత్రి గారికి, ఫానికన్వరపాలనముపట్ల ఎట్టియభిమానము గలదో వెల్లడియగుచున్నది. ప్రధానమంత్రిగారు రయినను, మ్యునిసిపాలిటీచేసినలోప మెద్దియో, శాసనసభలో దెలుకకపోయిరి. వీరు కలెక్టరుగారి యభిప్రాయముపై ముఖ్యముగ నాధారపడిరి. ఇప్పటి మ్యునిసిపాలిటీవారు, వెనుకటి మ్యునిసిపాలిటీవారు చేసిన లోపములకు నష్టపడవలసినవచ్చినది. కొంతకాలము డిప్యూటీ కలెక్టరుగారుగూడ దీనిని పరిపాలించిరి. ఈపరిస్థితులను ప్రధానమంత్రిగారు గమనించి, తీవ్రశిక్ష విధింపకుండ నుండవలసినది. డాక్టరు సుబ్బరాయన్ మంత్రిగారి కాలములో నాల్గు మ్యునిసిపలుసంఘములెత్తి వేయబడినవి. ఇట్టి చర్యకు వీరు గర్వపడెదరేమో తెలియదు. కలెక్టరు బ్రాహ్మణగారు ప్రజాశయములపట్ల సానుభూతి గలవారని గూడ, సుబ్బరాయన్ గారు ప్రశంసించిరి. ఆరోగ్యస్వామి మొదలిగారు దెలిపినటుల, కడులులేని మ్యునిసిపలుసంఘము కనుపించదు. రోడ్లను, పారిశుధ్యతను చక్కబఱచుటకు, మ్యునిసిపలు సంఘములకు తగినంత ధనసమృద్ధి లేకున్నది. ఇట్టిలోపములు అనకాపల్లి మ్యునిసిపలు సంఘ మొక్కదానియందు మాత్రమే గలవని చెప్పవీలులేదు. జస్టిసుపక్షనాయకుడు, అడ్డరకమెంటు తీర్మానముపట్ల తటస్థముగనుండ, తదితర సభ్యులు ప్రతికూలముగ వోటు జేసియుండిరి. శాసనసభలో జరిగిన చర్చవలన ఒక్కలాభము మాత్రము గలిగినది. మంత్రిగారికి తగినకారణములు లేవని, స్పష్టమయ్యెను.

స్వదేశసంస్థానాధీశులు: నెహ్రూగారి ఆహ్వానము

సర్వపక్ష సమావేశమువారు స్వదేశ సంస్థానాధీశులతోగూడ సంప్రతించుటకు వెనుకనంగీకరించియుండిరి. కాని, సర్వపక్ష సమావేశకార్యక్రమము నింతవరకు ముద్రింపకుండుటచే, సంస్థానాధీశుల కాహ్వాన మంపుటకు వీలుగలుగకపోయెను. ఇప్పుడు

నెహ్రూగారు కార్యక్రమమును పంపుచు సంస్థానాధీశుల సలఘమువారు తమ ప్రతినిధులను రౌండుటే బిలు సమావేశమునకు పంపవలయునని కోరుచున్నారు. సంస్థానాధీశులు, నెహ్రూగారి ఆహ్వానము సంగీకరించుట శ్రేయస్కరమగును. బ్రిటిషు హిందూ దేశమును, సంస్థానములను గలసి సమాఖ్యగ నేర్పడి, అధినివేశరాజ్యమున దంతర్భాగములు కాక మానవు. స్వరపాలనము ననుభవించు హిందూదేశములో, సంస్థానాధీశులు సంబంధమును వదలుకొనదలచినను, వదలుకొనజాలరు. బట్లరుకమిటీపై వీరాధారపడజాలరు. ఏలన, సంస్థానప్రజలు తమకుగూడ బాధ్యతగల పరిపాలనమును ప్రసాదించవలయునని కోరుచున్నారు. వీరి కోర్కె రానురాను బలమగుచున్నది. సంస్థానప్రజలు స్వాతంత్ర్యము ననుభవించు బ్రిటిషు ఇండియాతో గలసియుండవలెననియు, రెండుభాగములును గలసి ఏకసమాఖ్యగ నేర్పడవలయుననియు, కోరుచున్నారు. వీరికోర్కెలకు విరుద్ధముగ సంస్థానాధీశులు ప్రవర్తించుటవలన ప్రయోజన ముండదు. అందుచే సంస్థానాధీశులు భారతీయ నాయకులతో సంప్రతించి, భావిరాజ్యాంగవిధాననిర్ణయమునకు తోడ్పడుట వివేకము. హైదరాబాదు నైజాముగారికిని, మైసూరు మహారాజుగారికిని, తిరువాన్కూరు రీజెంటు మహారాజుగారికినిగూడ ఆహ్వానము లంపబడెను. నెహ్రూగారి సద్భావమును, సంస్థానాధీశు లెంతవరకాదరించెదరో చూడవలయును.

లాంకుమైరు మిల్లులనమ్మె

లాంకుమైరు మిల్లుల నమ్మె ఇంకను ముగియలేదు. పరిష్కారము గుడుర్పుటకు మాత్రము, లేబరు ప్రముఖులు పాటుబడుచున్నారు. వీరి కృషి ఫలించు సూచనలు గనుపించుచున్నవి. బ్రిటిషు ప్రముఖు లీ సమయమున నుపయోగించు హేతువాదము మాత్రము వింతగనున్నది. హిందూదేశమున విదేశవస్తుములపై విధించు సుంకములను ఎచ్చుజేయుచో, లాంకుమైరు వర్తకమున కెక్కుడు నష్టము గలుగును గాన, ఈ నమ్మె త్వరలో ముగియునటుల జేయవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు విదేశవస్తుములపై సుంకములను పెంచెనని భీతిని పురికొల్పుటలో, బ్రిటిషు ప్రముఖుల యుద్దేశ్యము స్పష్టమే. ఇట్టి ఏర్పాటు జరుగకుండ జేయుటయే, వీరి యుద్దేశ్య మని చెప్పవచ్చును. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రిట్టి బెదరింపులకు లొంగెదరా యను ప్రశ్నగలదు. ముందేమి జరుగునో చూడవలయును.

డాక్టరుముత్తుగారి వైద్యాలయము

డాక్టరు ముత్తుగారు క్షయశిక్షితవైద్యాలయమును నిర్మింపవలయునని, విశేషకృషి నలుపుచున్నారని తెలిసిన విషయమే. వీరు యూరపుఖండమునందు పలుతావుల నిట్టి చికిత్సాలయములను స్థాపించియుండిరి. వీరు గాలి, వెలుతురులద్వారా క్షయరోగమును నివారింప బూనుకొందురు. వీరవలంబించునవి ప్రకృతిపద్ధతులు. వీరికి చిరకాలానుభవము గలదు. పాశ్చాత్య దేశములందు గూడ వీరు మెప్పువడసిరి. వీరి వైద్యాలయమునకు ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటునొసంగ నిరాకరించుట, శోచనీయము. వైద్యచికిత్స నెవరు

గావించినను, వారికి ప్రోత్సాహమొసగుట ప్రభుత్వధర్మము. గ్రాంటును నిరాకరించుటకు, వీరు తగిన హేతువును దెలుపరయిరి. అయినను, ప్రజలు నిరుత్సాహము జెందక డా॥ ముత్తుగారి సత్ప్రయత్నములకు తోడ్పడెదరనినమ్మెదము.

కొచ్చిను : మద్యపాననిషేధ ప్రచారము

ప్రభుత్వమువారు మద్యపాన నిషేధప్రచారమును జరిపెదరని తెలియుటతోడనే, బ్రిటిషు కొచ్చినులో కలవరమేర్పడినటుల తెలియుచున్నది. మ్యునిసిపలు సంఘమువారు, ఇట్టి ప్రచారమునిమిత్తము నాల్గువేల రూపాయల గ్రాంటును కోరియుండిరి. కంట్రాక్టరుల కీసంగతి తెలిసెను. ఎక్సైజు ఇన్స్పెక్టరు గారె త ప్రోత్సహించినను, పాటదారులు ముందుకురాలేదు. వెనుకటిసంవత్సరములో సగము మొత్తముమాత్రము కల్లుపాటలవలన లభించెనట కంట్రాక్టరులు తమకు నష్టము వచ్చునని భయపడిరని తెలియుచున్నది. అన్ని ప్రదేశములలోను, కల్లుపాటలకు ముందుగ, ప్రచారము సాగించిన మేలుగ నుండును. పాటలు ముగిసిన పిమ్మట, నష్టపడుటకు పాటదారు లెవరును నమ్మతింపరు. అప్పుడు జరుగు ప్రచారమువలన ప్రయోజన ముండజాలదు.

మహమ్మదీయ ప్రముఖుని హితబోధ

కాజా హుస్సేను నైజామీ అను డిల్లీ మహమ్మదీయ నాయకుడు, తోడి మహమ్మదీయులను ఎచ్చరించుచు, శ్రీకృష్ణనిజన్మదినము, మహమ్మదు జన్మదినమును ఒకదాని వెంబడి నింకొకటి రానున్న విగాన, మహమ్మదీయమతమువారు కృష్ణాష్టమినాడు గోవధను మానుకొనవలయుననియు, శ్రీకృష్ణనియుపదేశములను గ్రహించుటకు, భగవద్గీతను పఠించి హిందూతత్వమును కనుగొనవలెననియు, హితబోధగావించిరి. అన్యమతగ్రంథములను పఠించి అందలి సారమును గ్రహించుటవలన, పరస్పరమతసహనము చేకూరును. ఒక మతముపట్ల ఇంకొక మతము వారికి గౌరవమేర్పడి, ప్రస్తుతవైషమ్యము లంతరించుటకు వీలగును. సర్వమతములలక్ష్యమును పరమేశ్వరుని జేరుటయే యని కనుగొనవలగును.

సెటిల్ మెంటుల నిలుపుదల

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు నిర్మింపబోవు లాండు రివిన్యూ చట్ట మేర్పడువరకు, సెటిల్ మెంటు ఏర్పాటుల నన్నిటిని నిలిపివైచుటకు, వారు వాగ్దానముజేసిరి. ఇట్టివాగ్దానమునే మదరాసు ప్రభుత్వమువారు గావింపవలెనని కోరగ, వారందు కంగీకరింపరయిరి. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు రిచ్చిన జవాబు తృప్తికరము గాజాలదు. సరియగు చట్టమును, నిర్మించుటకు, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారేల ప్రయత్నింపగూడదో తెలియదు. అటుల గావించువరకు, సెటిల్ మెంటులను కట్టిపెట్టుటవలన, ఎట్టినష్టము గలుగబోదు. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు చూపిన దూరదృష్టిని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు చూడజాలకుండుట శోచనీయము.

మోహనవిలాస లైబ్రరీ:—ఈ లైబ్రరీవారియూ జమాన్యమన ఈ నెల 14 రేదీని సాయంత్రము 5 గంటలకు నె 20 రు గోవిందప్ప నాయకపిఠిలో ఎస్. క్రినివాసలయ్యగారి యధ్యక్షతక్రింద నొక బహిరంగసభ జరిపబడును. రా. బ. ఒ. కందస్వామిచెట్టిగారు “గ్రంథాలయము, దాని యుపయోగములు” అను విషయమును గూర్చి యుపన్యసించెదరు.

మీరటు కుట్ర కేసు

—(ఐ:)—
ముద్దాయి ధరించు
చిహ్నములగుర్చి ఆక్షేపణ

మేజిస్ట్రేటు త్రోసివేయుట

వైద్యుల భిన్నాభిప్రాయములు

మీరటు, ఆగస్టు 12:—ముద్దాయి ముజఫర్ అహమ్మదు గారిని పరీక్ష చేసిన ముగ్గురు వైద్యునిపుణులు భిన్నాభిప్రాయముల చెలిపినట్లు తెలియవచ్చెను. ముజఫర్ అహమ్మదుగారు అనానోగ్యముగ నుండుటచే యీ పరీక్ష జరిగెను. ప్రాసిక్యూషను తరపు వైద్యులు చెప్పినదానితో డిఫెన్సు వకీళ్లు అంగీకరింపక భిన్నాభిప్రాయము వ్రాసినదియు, వాక్సంగినరిపోర్టు మేజిస్ట్రేటుగారు తమనందరూ రహస్యముగనుంచి కేపు ప్రకటించున్నారు.

మాడుకోజులకు తిరిగి నేడు కోర్టువారు సమావేశ మయినపుడు డిఫెన్సువకీళ్ల మార్పులు జరిగెను. ధర్మవీరశింగు, ఉస్మాని, జోగ్గేరగారుతో బాటు దేశాయిగారు గూడ నేడు కేసు ప్రాతినిధ్యము లేకయున్నారు. ముద్దాయిలను అనుదినము పోలీసువారు కేబులు పరీక్ష చేయుటనుగూర్చి నామకార్థము చూచుటగాని పట్టువలతో కాదని పోలీసు నూపర్నెంటుగారు చెప్పినందున బిప్పుకొంటిమి, అంతకు మించి తీవ్రముగ చిచ్చి కేసినా మరల నిరోధమున్న మల సాగించెదమని హామీ వ్వసగారు చెలిపిరి.

ముద్దాయిలు ఎర్రజండా చిహ్నములను ధరించుటను గూర్చి గత నురువారమునాడు ప్రాసిక్యూషనువారు ఆక్షేపణ మూచించిన దానిపై నేడు గంట్నూరకాలము చర్చ జరిగెను. ప్రాసిక్యూషను వకీలు మిల్లెర్గారు వారించుచు ముద్దాయిలు మాధవ అంతర్జాతీయ సభావిధానము ననుసరించి ఇండియాలో నిర్భయము జరుపమన్నించినదియు, వారు ధరించిన ఎర్రబాడ్డి కానింటర్ను సంస్థయొక్క చిహ్నమనియు, దానిపై సాక్ష్యము వైకొనుట అనవరతమనియు జెప్పి, ఇంగ్లీషు న్యాయసాధనము లందలి అంశములను కొన్నింటి నుదహరించిరి.

డిఫెన్సు వకీలు చక్రవర్తిగారు ప్రతికూలము వాదించుచు సాక్షుల వేషము చేస్తులబట్టి నేరము నిర్ణయించు ఆచారము గలదని, ముద్దాయిల వేషమునుబట్టి నిర్ణయింపరాదనియు, ప్రత్యేకగుర్తు గల చిహ్నము ధరించుట వారి యుద్దేశములనుగాని ప్రాసేరముకేయు వాంఛనుగాని రుజువు చేయజాలదనిరి. ప్రాసిక్యూషనువారి ప్రోగ్రంఫోపన్యాసమునందు గూడ యీ చిహ్నముల విషయమై కేర్కొనలేదు. ఇవి ముద్దాయిల దుస్తులలో నొక భాగముగ నెంచవలెను. వాటిపై సాక్ష్యము వైకొనరాదనిరి.

డి.పి. సిన్హాగారు చక్రవర్తిగారిని బలపరచిరి. ఇంగ్లీషు చట్టములకు ఇండియా చట్టములకు భేదము గలదు. ఇండియాలో ముద్దాయిలను సాక్షులగ విచారింప వీలులేదు. నేడు వారి బాడ్డలను ఆక్షేపించిరి. కేపు వారి ముగ్గులొలెలను ఆక్షేపించగలరు. (నవ్వు) ముద్దాయిల హర్షధ్వనులను, దుస్తులను ప్రతికూల సాక్ష్యము కానేరవు. మరియు యీ బాడ్డి మాడవ అంతర్జాతీయ సంస్థయొక్క చిహ్నమని ప్రాసిక్యూషనువారు బుజువు చేయవలె ననిరి.

ముద్దాయి డాంజిగారు వాదించుచు కొమింటర్ను సభ 1919 సం॥ జరిగినది. ప్రపంచమందలి పనివాండ్రందరూ ఏకముగా నలెనని నూచించునట్టి కొడవలి సుత్రిగల యీ చిహ్నము 80 సంవత్సరములక్రిందట నేర్పడిన పని జెప్పిరి.

కొమింటర్ను సిన్హాంతము లన్నింటియొక్క బాహ్య చిహ్నము యీ బాడ్డియని జె. పి. మిల్లెగారు బగులుజెప్పుచు, అమిక మ్యానిఫెస్టో బాడ్డి కాకున్నచో ముద్దాయిల కింత భయమేల యనిరి.

మేజిస్ట్రేటుగారి నిర్ణయము

మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రాసిక్యూషనువారి ఆక్షేపణను నిరాకరించు యిరుపక్షములవారు అనేక పూర్వనిర్ణయములను నూచించిరిగాని ఆవేషముగూడ ప్రస్తుతపు కేసునకు పనికిరాదని. ఈ చిహ్నము ముద్దాయిలు అరెస్టు కాగానే ధరించిరి. అందుచే షివప్ప అక్టో 8 వ నెక్కును ప్రకారము యెంచవీలులేదు. మరియు ముద్దాయిల చేస్తులను సాక్ష్యముగ నెంచరాదని డిఫెన్సువకీళ్ల కోర్టువారు ఏకీభవించుచున్నారు. రెండువైపుల వైద్యులను కేసులకు కమ్యూనికేషన్ సభకుమాత్రమే

చెందినదని ప్రాసిక్యూషనువారు రుజువుచేయలేదు. అనేక సంస్థలు యీ చిహ్నమును ధరించుచున్నపుడు దీనిబట్టి ముద్దాయిలు కేసులకు కమ్యూనికేషనులకు వీలులేదు. కావున ఆక్షేపణను త్రోసివేయుచున్నాను.

చౌదరి ధర్మవీరశింగుగారు తన సోదరుని కోర్టులోనికి రానిచ్చుట లేదని ఫిర్యాదుచేయగ, ఆతడు జైలులులో చూడవచ్చుననియు, కోర్టులో యిదివరకు ఆతని ప్రవర్తన బాగులేనందున రానీయరనియు మేజిస్ట్రేటుగారు నిర్ణయించిరి.

తరువాత కొందరు పోలీసుసాక్షులు “కేర్తి” పత్రికా కార్యాలయము, నైగలుగారియిల్లుమున్న గుభనములు సోదాజేయుటనుగూర్చి సాక్ష్యమొసంగినపిదప విచారణ నాటికి ముగిసెను. (అ. ప్రె.)

భారత రాజ్యాంగనిర్మాణము సంస్థానములు

రాండుటేలిల్ సమావేశమునకై ప్రతినిధిని పంపవలసిన దని మోతీలాల్ గారు సంస్థానాధీశ్వరులకు ఆహ్వానమునంపుట

అలహాబాదు, ఆగస్టు 12:—అఖిలపక్ష మహాసభవారి ప్రతినిధులతో సంప్రదించి భావి భారతరాజ్యాంగమున సంస్థానముల స్థానమును నిర్ణయించుటకును, భారతసంస్థానములకును కేంద్రరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకును నుండవలసిన సంబంధములను నిర్ణయించుటకును సంస్థానాధీశ్వరుల ప్రతినిధులను పంపవలసినదని శ్రీయుత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు సంస్థానాధీశ్వరుల సంఘాధ్యక్షునకు లేఖ వ్రాసినారు. ఇట్టి ఆహ్వానములు హైదరాబాదు నబాబుగారికి, మైసూరు మహారాజుగారికి తిరువాన్ కూరు మహారాజుగారికి పంపబడినవి. (అ. ప్రెస్.)

అఖిలపక్ష మహాసభ కార్యదర్శి ప్రకటన

అలహాబాదు, ఆగస్టు 12:—అఖిలపక్ష మహాసభయొక్క కార్యదర్శియగు రాఫీ అహమ్మదు కిద్వాయిగారు పత్రికల కీక్రింది ప్రకటనమును గావించుచున్నారు.

ఇండియా నేషనల్ డిమాండు అను చిన్న గ్రంథములో ఈ ఆహ్వానము స్థిరము. మీరందరూ అంగీకరింతురు గాకయని కోరుచున్నాను అను మాటలు కలవు. ఈ మాటలవలన నిదివరకొకసారి ఆహ్వానము పంపబడినది. పాఠకులకు ఆభిప్రాయము కలుగ వచ్చును. కాని యిట్లు కాదు. ఈ చిన్ని పాత్రముతో అఖిలపక్ష మహాసభవారి నివేదికనుగూడ పంపవచ్చునని యాపి యుంచితిమి. అది యిప్పుడు తయారైనది. కనుక సంస్థానాధీశ్వరుల సంఘాధ్యక్షునకును, నిజాము మైసూరు మహారాజు తిరువాన్ కూరు మహారాజుగారిలకు ఆహ్వానములు పంపబడినవి. (అ. ప్రెస్.)

సంయుక్త రాష్ట్రములలో గాంధీమహాత్ముని సంచారము

11-9-29 వ తేదిని ప్రారంభముగను

1929 సెప్టెంబరు 11 వ తేదిని మహాత్ముడు సంయుక్త రాష్ట్రములలో సంచారమును ప్రారంభించును. రెండునెలల పాటి సంచార మొనరించును. మండలములలో ఏర్పాటులు చురుకుగా జరుగుచున్నవి. (అ. ప్రె.)

అద్భుతము! అతిరుజువు!!

జ్యోతిషముందు నమ్మకము లేని వారికి గూడ నమ్మకము గలుగునట్లు భూత భవిష్యత్వర్తమాన ఫలములు భృగు సంహితాది అపూర్వ గ్రంథములను బట్టియు, అనేక వేల జాతుకములు చూచి యుండుట వలన గలిగిన అనుభవ జ్ఞానమును బట్టియు వ్రాయబడును. ఒకసారి చూచిన మీకు తెలియగలదు.

1. ఆయుర్దాయ నిర్ణయము, సామదాయక ఫలములు ఒక సం॥ రమనకు విదకా ఫలములు.	2-0-0
2. డిటా 5 సం॥ రములకు	5-0-0
3. ద్వారకభావ ఫలములు, మహాదశా ఫలములు	3-0-0
4. గ్రహస్థులము చేసి, షోడశవర్షలు కట్టి వివరముగా ద్వారకభావ ఫలము, యావజ్జీవము అంతర్జా ఫలములు వ్రాయుటకు.	25-0-0
- జన కాలములు లేక ప్రశ్న కాలం, తిథి, మాసము, నక్షత్రాలు పంపవలెను. పోస్టు ఖర్చులు వేలు. హోరానిలయము, కికింద్రాబాదు, దక్కన్.

“పరరాజుల ప్రభుత్వమిది యని నొక్కిచెప్పట రాజద్రోహము”

రామానందచటర్జీగారికి రు 1,000 జరిమానా

విధించిన కలకత్తా ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పు కలకత్తా, ఆగస్టు 12:—మోడరన్ రివ్యూ పత్రికాసంపాదకులగు రామానంద చటర్జీగారిమీదను ముద్రాపకులగు సజనీ కాంతదాసుగారిమీదను 124 (ఏ) సెక్షను ప్రకారము రాజద్రోహపు నేరము మోపబడెను. ఆమెరికాలోని జే. టి. సండర్లాండుగారు వ్రాసిన “శృంఖలాబద్ధ భారతభూమి” యను గ్రంథమును రామానందచటర్జీగారు ప్రచురించుటయును సజనీకాంతదాసుగారు ముద్రించుటయును నేరమని గవర్నరు మెంటువారు భావించిరి. కలకత్తా ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారు యీ నేరమును విచారణచేసి యీ క్రిందితీరి తీర్పుచెప్పిరి:—

“శృంఖలాబద్ధ భారతభూమి” యను గ్రంథము రాజద్రోహభావ పూరిత మగునా కాదాయనువిషయము నిర్ధారణచేయవలయున్నది. హిందూదేశములో కాననబద్ధమై నెలకొనియున్న బ్రిటిషు ప్రభుత్వము యెడల యీ గ్రంథము రాజద్రోహమును పురికొల్పేడి భాగము లీ గ్రంథమునందుకలవు. ఈ ప్రభుత్వములోని లోపములను అవజ్ఞతలను మాత్రమే నిరూపించుట యీ గ్రంథకారుని యుద్దేశమని వాదించవచ్చును నిదానముగా గ్రంథమునుచదివి జ్యేష్ఠమచేసికొనువారికే గ్రంథము యొక్క సదుద్దేశము హృదయంగమము కావచ్చును. గ్రంథము నిరపాయకరమని అట్టి నిదానపరీక్షలన చేయువారికి బోధపడవచ్చును. కాని ఆ గ్రంథములోనుండి యుదాహరింపబడు కొన్ని భాగములను పరిశీలించినయెడల యీ క్రిందితీరుణములు గోచరింపగలవు.

(1) గ్రంథకర్త తాను సమర్థించెడి విషయములను తీవ్రమైన భావ లో రచించెననియు, అందువల్ల ఆతడు పదేకించెడి విషయములు పద్రవకరము లగుచున్నవనియు, ఆతనికిట్లు రచించుటలో దురుద్దేశము లున్నవనియు, ఆతని యుద్దేశము లపభ్రంశములనియు అసభ్యములనియు, లేటపడగలదు.

(2) ఈ దేశపు ప్రభుత్వమువారు బండబారిన నిర్లక్ష్య భావముతో ప్రజలయెడ వర్తించుచున్నారనియు వ్రాయబడినది.

3. ఈ బ్రిటిష్ పరిపాలకులు పరరాజులనెడి విషయము నొక్కి వక్కాణింపబడినది.

4. ఈ ప్రభుత్వమునుగూర్చి ఇంగ్లీషులలో అనేక విశేషణములు చరుసగా ప్రయోగింపబడినవి.

ఇట్టిభావలో యీ విషయములను రచించుటవల్ల యీ భావ సమంజసమనియు, సకాశ్చీరుషునియు భావించ వీలులేదు.

ఈ గ్రంథము ప్రజలకు నిరుపద్రవకరమైనదని ముద్దాయిలు వాదించవచ్చును. ఈ గ్రంథమువల్ల ఉపద్రవములు వాటిల్లవచ్చును. వాటిల్ల కపోవచ్చును. కాని, ఫలితమునుబట్టి సంకల్పము నిర్ణయింప వీలులేదు. కాబట్టి గ్రంథములోనుండి కేర్కొనబడిన భాగములను పరిశీలించినపిదప యీ గ్రంథ ముద్రాపకులును, ప్రచురణకర్తలను 124 (ఏ) సెక్షను ప్రకారము రాజద్రోహము చేసినవా రగుచున్నారని నేను భావించుచున్నాను. వీరిని చెరసాల కంపుట నాయభివ్రతము కాదు కనుక వీరికి చెరియొక రు 1,000 లు జరిమానా విధించుచున్నాను. ఈ జరిమానా వారము దినములలో చెల్లింపవలయును. లేనిచో 3 నెలలు విడిశైలు ననుభవించవలెను. (అ. ప్రె.)

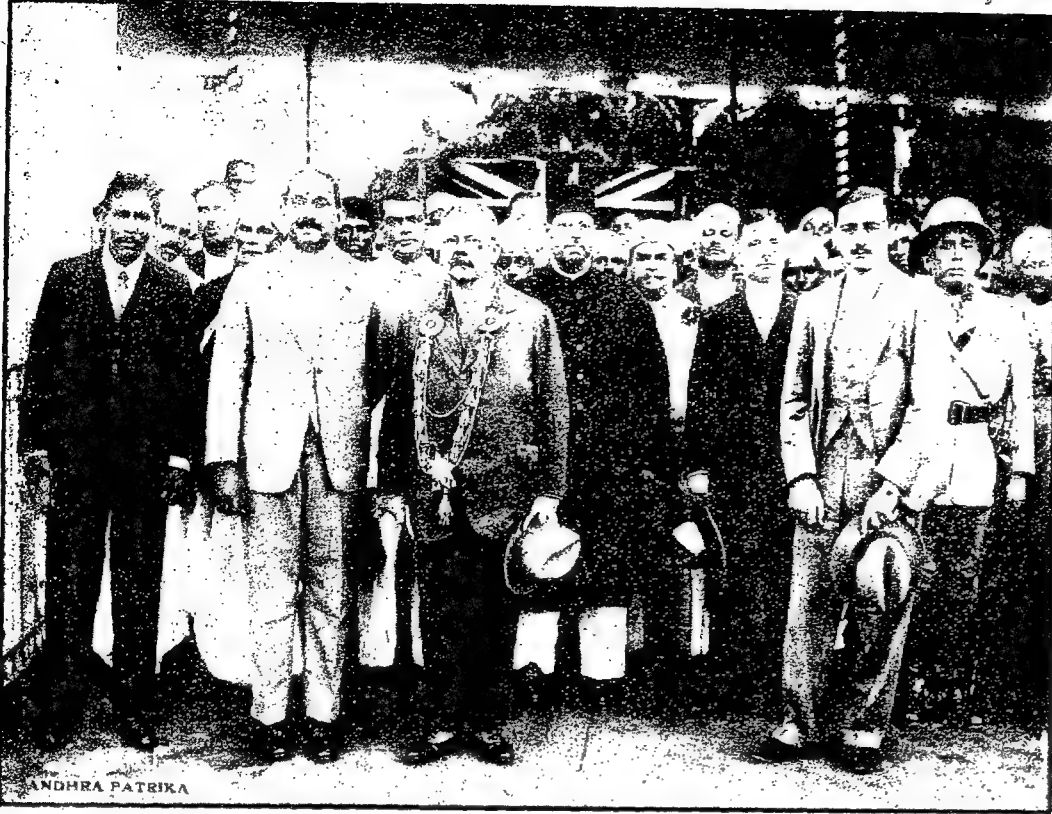
ఆఫ్ఘనుయుద్ధము

గార్డేజుకోట బాచ్చసాకూగారి స్వాధీనములోనే యున్నది

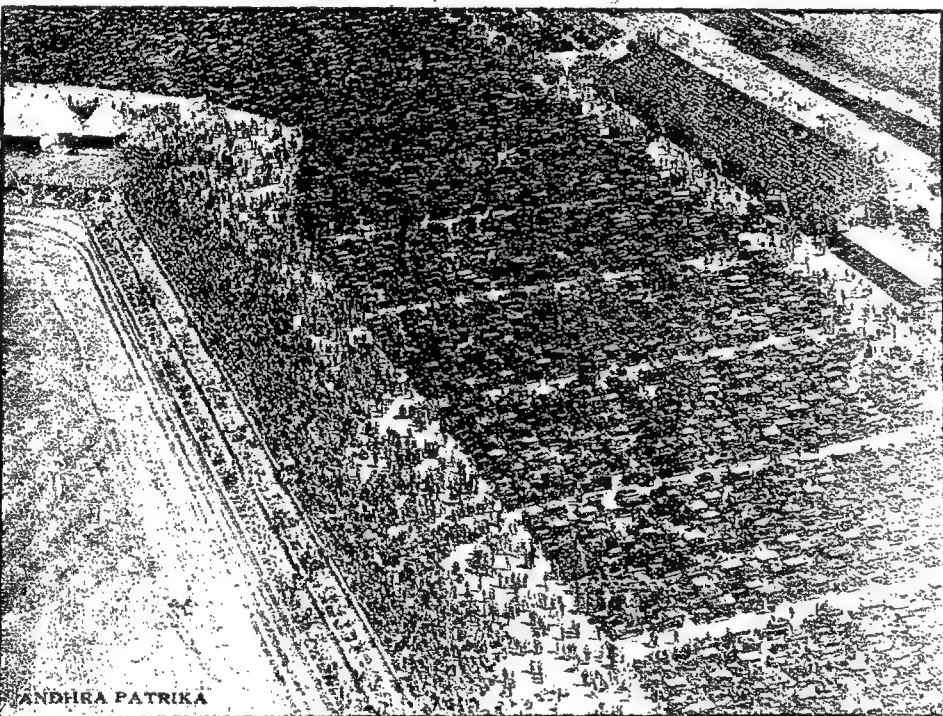
సిమ్లా, ఆగస్టు 12:—గార్డేజుకోట బాచ్చసాకూగారి స్వాధీనములోనే యున్నది. కాంధహార్ ములో ప్రశంతముగా బాచాగారి పరిపాలన జరుగుచున్నది.

నాదిరుఖానుగారి సోదరుడగు హుషంగ్ఖానుగారు కాబూలుపై దండెత్తుటకు తిరిగి పటాలములను పోగుచేయుచు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. కుర్దాకాబూలుకనుమద్దనుండి బాచ్చసాకూగారి పటాలములచే వెనుకకు తిరిమివేయబడిన హుషారాపటాలములో కాబూలునకు 35 మైళ్లదూరములో నున్న జలాజేబాను తిరిగి ఆక్రమించుకొనిరి. (అ. ప్రె.)

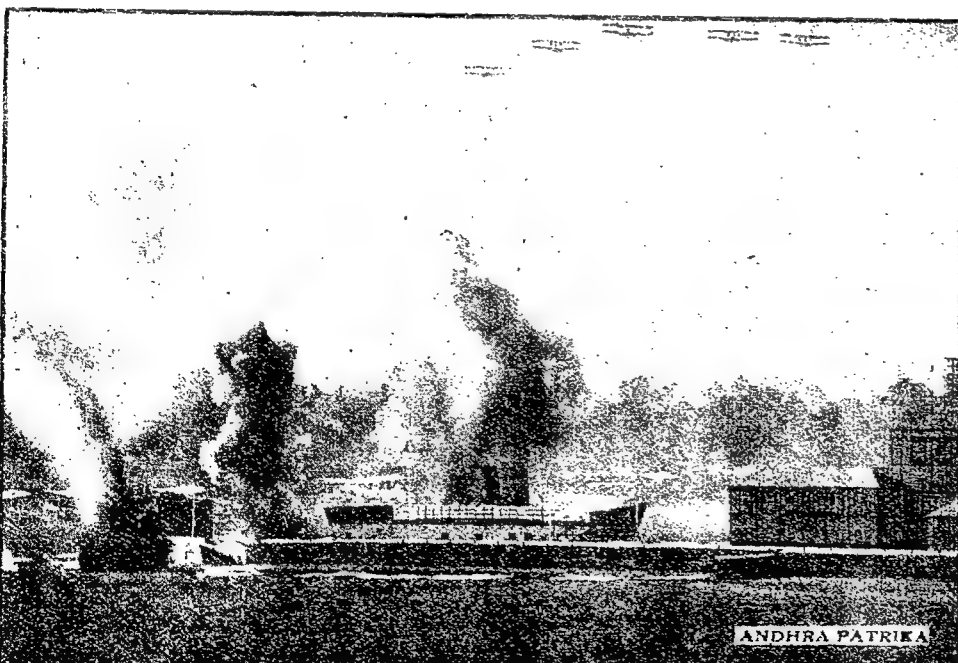

గవర్నరు మార్షల్ బౌండ్స్ గారు చెంగల్పట్టు జిల్లా బోర్డు కార్యాలయముయొక్క నూతన "పానగలు" భవనములను తెరచి సమరసముగా అతిథులు. గవర్నరుగారు మధ్యను వారి కుడివైపున జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షు లగు రా. ఎం. కె. రెడ్డిగారును నిలిచియున్నారు. (పి. ఎ. ఎ.)

బ్రిటిషు రాయలు విమానదళమువారి వార్షిక ప్రదర్శనము హైదరాబాద్ నగరమున జరిగినపుడు జూడవచ్చినవారి మోటారు కారు లన్నియు అనేకవేలు సమావేశమయిన చోటు. (సెంట్రలు న్యూస్)

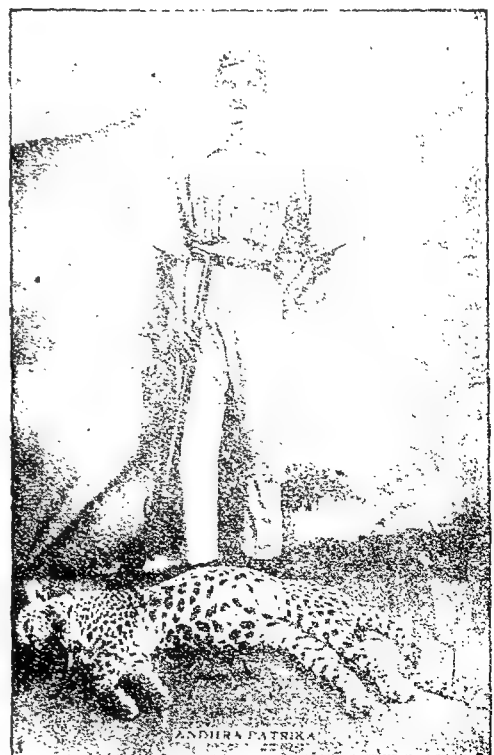
రాయలు విమానదళ ప్రదర్శనమునందు ఒకరేవుస్థలముముట్టడి. పైనుండి విమానములు బాంబులు వేయుట, యుద్ధము జరగ విధము ఈ పటమునందు జూడవచ్చును. (సెంట్రలు న్యూస్)

రా. సా., శ్రీకృష్ణన్ గారు
లాహోరు కుట్రకేసు, సాంఘర్ష హత్యకేసు, బాంబు ఫ్యాక్టరీల కేసులను విచారింప ప్రత్యేకముగ నియమింపబడిన మేజిస్ట్రేటు. (ఎ. ఎ. ఎ.)

ఖా. సా. మహమ్మదు ఇబ్రహీము సాహేబుగారు
మదరాసు స్కూలుకాజుగార్డు ఫోటోజ్లిగ్ కే. కే. తణి కాచుంచెట్టిగారి ఫోటో నియమింపబడిరి. (ప్రె. ఎ. ఎ.)

జాజుసాదుల్లాఖాను సాహేబుగారు
రాజమండ్రి నివాసులగు వీరు చుట్టుపట్ల గ్రామములందు చాల హాని కలుగజేయుచున్న చిరుతపులిని 6 వ తేదీని శేటాడి చంపిరి. (ప్రె. ప్రా. పి.)

జాబులు

గండివాడతాలూకా గ్రామాధికార్ల సభ

ఈ సభ ది 17-8-29 తేదీన పామర సభామండలము
సభాగృహం 2 గంటలకు జరుగును.

విన్నవనైనపు య్య.
ప్రెసిడెంటు.

కృష్ణామండల గ్రామాధికార్ల కార్యనిర్వాహకసభ

ఈ సభ ది 18-8-27 తేదీన 2 గంటలకు గన్నవరం
క్లబ్బౌను జరుగును.

అగ్లారి చంద్రయ్య,
ఉపాధ్యక్షుడు.

ఆంధ్రదేశ గ్రామాధికార్ల మహాసభ

ఈ సభ ది 15-9-29 తేదీన బెజవాడలో మైలవరం
హోటల్ నందు జరుపబడును గనుక చిత్తుతూర్పుమును పంప
గోరువారు యీ వెలగిరులోగా ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి
బాన్సుపాటి పూర్ణసుందరావుగారు, గండివాడ అని వ్రాయు
వలెను. ఆద్యక్షుని నామము మంగు తెలుపబడును.

కొడాలి ఉమామహేశ్వరరావు,
ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు.

శ్రీ కలుగూళ్ళమ్మ తిరునాళ్లు

శ్రీకావలి కలుగూళ్ళమ్మ తిరునాళ్లు 19-8-29 తేదీ
జరుపుట ప్రస్తుతము నిలుపబడినది. ఇప్పటివరకు వర్షము లేనందున
బావులు, గుంటలు యెండిపోయి నీటివనతిలేక జనులు
నిక్కిలి బాధపడుచున్నారు. సర్వము కురిసిన తరువాత తిరు
నాళ్లు యెప్పుడు జరుగనది ప్రకటన మూలముగ తెలియపరచ
బడును.

(ధర్మకర్తలు)

కృష్ణామండల

సెకండరీ పాఠశాలలోపాధ్యాయ సంఘము

పై సభ యజమాన్యమున 16-8-29 తేదీన 5-30 గం
టలకు బెజవాడ పురపాలక సంఘాన్నత పాఠశాల భవనమున
నొకసభ జరుగును. అందు వెల్లూరు శ్రీ వెంకటగిరి రాజావారి
కళాశాల ప్రధానాచార్యులగు ముల్ రాల్ శ్రీ మామిడిపూడి
వెంకట రంగయ్య పంతులు, ఎం. ఎ. గారు, "విద్యా విషయ
మున ఆర్యము కెట్లు వినియోగింపదగును?" అను విషయము
గూర్చి యంగ్ల భాషలో సుపన్యసించెదరు.

మాచిరాజు నరసింహారావు

కార్యదర్శి.

హిందూ యువతీశరణాలయము-మదరాసు

మహారాష్ట్ర జి. స. బ్యాంకుగారు, ఎం. ఏ. ప్రిన్సి
పాలు, తిరుసాపేటకాశేజి, ఆడ యారు, మదరాసు, వీరు
బాలబాలికల విద్యాభ్యాసార్థి, నిరతము ఎక్కువ శ్రద్ధవహించి
శ్రమిసల్పుచున్నవారలు.

ది 14-8-29 బుధవారము గం 4-30 ని లకు హిందూ
యువతీ శరణాలయమున విచ్చేసి, జాతీయవిద్యావిషయము
లనుగురించి మచ్చటించెదరు.

జాతీయవిద్యాభిమానులెల్లరు విచ్చేయప్రార్థితులు.

యామనీ పూర్ణతిలకమ్మ,

కార్యదర్శిని.

ఆంధ్రదేశ జమిందారైతుల సంఘావళ్యకత

అట్టేటు ల్యాండు డిట్టుము సరణి జేయుట మన్నగు
జమిందారైతుల ఆర్థిక తీరుమునకై జరుగవలసిన కృషిని
గూర్చి యెగిరించుటకు గాను, ది 14-8-29 తేదీన ఏలూరులో
సగలు 11 గంటలకు జమిందారైతుల సమావేశము జరుగును.
మదరాసు శాసనసభ్యులను, జమిందారు రైతుల తీరుమునకై
కృషి సల్పుచున్నట్టియు శ్రీ విశ్వనాథదాసుగారు మన్నగు
ప్రముఖులు విచ్చేసెదరు. ఆంధ్రదేశ జమిందారైతులు
అభిమానులున్ను తప్పక దయచేయ ప్రార్థితులు.

ఇట్లు:—కొండా సుబ్బరాజు, మల్లపల్లి కొండయ్య,
తాతపూరి సుబ్బారావు, శ్రీకృష్ణ వెంకటరామయ్య, వైదిపాటి
కంకలనారాయణ, వెల్మపాడ మండేశ్వరశర్మ: సమావేశ
కర్తలు.

కృష్ణామండల అర్చక సంఘము-బెజవాడ

ఈ సంఘముయొక్క 2 ర్యనిర్వాహకసభ సమావేశ
మీ నెల 18వ తేదీ సోమవారం పగలు 3 గంటలకు బందరులో
శ్రీయుతులు బైరవపల్లి వెంకటసుబ్బారావు బి.ఎ. బి.యల్.
జిల్లాకోర్టు వకీలుగారి ఆఫీసులో జరుగునుగాన సభ్యు లెల్లరును
దయచేయ ప్రార్థితులు.

చర్చనీయాంశములు.

1. సంఘాధ్యక్షుని యొక్కయు సహాయకార్యదర్శి
యొక్కయు రాజీనామాలు.
  2. దావావాదల సంఘనిర్మాణము.
  3. ప్రచారమునకును చందాలసహకృతును చేయవలసిన
యేర్పాట్లు.
  4. ఆంధ్రరాష్ట్ర అర్చక మహాసన సంఘమువాకి
చెల్లింపవలసిన సామ్యు.
  5. అర్చకపత్రికకు సహాయము.
  6. ఆయవ్యయముల పరిశీలనము.
- ఇంకను అగత్యములగు అన్ని విషయములనున్ను.

వేదాంతం శ్రీనివాసాచార్యులు
ప్రధానకార్యదర్శి.

వింగు

11-7-29 న తేదీన కొల్లూరు బోర్డుబాలికాపాఠశాలయం
దు మల్ రాల్ శ్రీ జరుగుమిల్లి సూర్యనారాయణపంతులు
గారి కొకవిందుజరిగెను. సూర్యనారాయణపంతులుగారు మా
గ్రామములో "పాలీసుయినప్పెక్కరు" గా నాల్గవత్సరములం
డి ప్రస్తుతము పొన్నురునకు బదిలీజేయబడిరి. అల్పాచార్యులందె
నతరువాత ముల్ రాల్ శ్రీ కొమరవోలరాజయ్యపంతులుగారి
యాజమాన్యమున నొక గొప్పసభజరిగెను. గ్రామములోని
శ్రమఖులందరు విచ్చేసియుండిరి. అందు ముల్ రాల్ శ్రీ సూర్యదే
వర రాఘవయ్యచౌదరి, వేమవరపు సీతారామకృష్ణయ్య, పోలే
పెద్ది రామమూర్తి-దివి శ్రీనివాసాచార్యులు(సంస్కృత పండి
తులు) గార్లు మరెందరు, సూర్యనారాయణగారి గుణగణము
లను వర్ణించుచు వ్రుపన్యాసము లిచ్చియుండిరి.

అనంతరమందు సూర్యనారాయణపంతులుగారు, తమ
వాక్కుధారలచే పాదులను ఆనందింపజేసి మావెంకటేశ్వర
నిలయమునకు నూటయేబది రూప్యములు విరాళముగనిచ్చియుం
డిరి. అనంతర మగ్రాసవాధిపతిగా రంతోపన్యాసముచ్చియుం
డిరి. వందనములతో సభ ముగిసెను.

కూచిభొట్ల ప్రభాకరశాస్త్రి.

భారతరాజకీయ నిర్బంధితుల

అభినందనదినము

అనకాపల్లి, ఆగస్టు 11:—నేటి సాయంకాలము 5-30
గంటలకు అనకాపల్లి మార్కెట్టులో కాంగ్రెసు సంఘమువారి
యాజమాన్యమున బహిరంగసభ జరుపబడినది.

భారతదేశమున ఆర్థిక రాజకీయ స్వాతంత్ర్యాభివృద్ధికై
త్యాగదీక్షలతో కృషిచేయుచుండిన దేశభక్తులయొక్క నేవా
ప్రాశస్త్యమును వారలంబించిన ఉద్యమాభివృద్ధికై వారలసందే
శానుసారముగ దేశీయులు నడుపవలసిన కర్తవ్యములను శాంత
ధర్మములతో కృషిచేసిన దేశసేవాపరులకు సంభవించిన నిర్బంధ
బాధానమానములను నెల్లడించి, దేశారాధకులపై చూపవలసిన
గౌరవాదరణలను కృతజ్ఞతతో వారి నభినందించి అనుసరింప
వలసిన ఆవశ్యకములను సభలో విపులముగా తెలుపబడినది.

సభలో యాదినకు తీర్మాన మంగీకరింపబడినది.

తీర్మానములు:—భారతదేశాభ్యుదయమునకై సర్వశక్తు
లను ధారబోసి దుర్భరనిర్బంధముల నవయుచు తమ త్యాగదీక్ష
లను ప్రకటించుచున్న దేశభక్తులను కొనియాడుచు వారు తల
పెట్టిన కార్యములు అచిరకాలమున సఫలీకృతమై కీర్తిసాక్షిము
లతో నలరారునట్లు అనుగ్రహింపవలెనని యాసభవారు శ్రీ
పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచు శాంతస్వభావులను పుణ్యాత్ములను
నిరపరాధులగు దేశారాధకు లనేకులను కఠిన నిర్బంధముల
పాలుచేసి కృశింపజేయుచున్న ప్రభుత్వచర్యలను పూర్తిగ
నీడవారు నిరసించుచున్నారు. వందేమాతరగీర్తనలతో సభ
ముగిసెను.

దూర్వాసుల పార్థసారథిశర్మ,

సంఘకార్యదర్శి.

రీసెటిలెంటు విచారణ-ఘము

పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో పర్యటనక్రమము

రాజమండ్రి, ఆగస్టు 10:—సోమవారము యెస్. జి. రం.
గాగారిట్లు తంజివార్తి నంపిరి:—రీ సెటిలెంటు విచారణ సం
ఘమువారి పర్యటనక్రమము ఇదివరలో ప్రచురింపబడిన రీతిగా
పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలో జరుగదు. ఈనెల 23 తేదీన పశ్చిమ
గోదావరిజిల్లా పర్యటనము ఆరంభ మగును. శ్రీకృష్ణ పర్యటన
క్రమము ముమ్మందు ప్రకటింపబడెను. (తంజివార్తి)

అలహాబాదు యువజనసభ

సాంఘిక పక్షపాతమునకు వ్యతిరేకము. కమ్యూనిస్టు

విరుద్ధము

పండిత జహంగీర్ గారు సమితి ఆశయములను స్పష్టపరుచుట
అలహాబాదు, ఆగస్టు 11—అలహాబాదు యువజనసమితి
యొక్క సామాన్యసభ ఈరోజు సాయంత్రము ఆనందభవనము
నందు సమావేశమయ్యెను. శ్రీయుత పండిత జన హర్లాల్
నెహ్రూగారి రథ్యత వహించిరి.

సమితి ఆశయములు

సమితి ఆశయములను గురించి మున్పటించుచు శ్రీయుత
పండిత జహంగీర్ నెహ్రూగారిట్లు చెప్పిరి—

"యువజన సమితియొక్క ఆశయము లేమి? సాంఘిక పక్షపాత
మును పెంపొందింపజేయునా? కమ్యూనిజమును వృద్ధిపరచునా?"
యని అనేకు లడుగుచున్నారు. ఈ ప్రశ్నలు వినుటకే వింతగా
నగుపడును. నవ్వలొటకు వీరు మనల నిట్టిప్రశ్నలువేయుట లేదు
గదాయని నాకు సందేహము గలుగుచుండును. ఇట్టి ప్రశ్నల
నడుగువారు సమితియొక్క నిబంధనలను చదువులేని సాంఘిక
పక్షపాతమునకు సభవారు ప్రతిహేళముగా ప్రయత్నించురనియు
కమ్యూనిజముకు విరుద్ధమనియు తెలియగలదు. ఈ సమితిలో
కమ్యూనిస్టులకు కమ్యూనిస్టులు కాని వారికి సాంఘిక
వాదులకు, వ్యక్తివాదులకు, వేయేల దేశ
శహితార్థమై ప్రయత్నించువారికందరకు తావుకలదు. మరియు
ఈ సమితికారణముల చెప్పకుండ మొండివాదమును చేయుట
నొప్పుకొనదు. రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థికసమస్యలను విచా
రించివానిలోనుండి నిర్గుతీయుటయే ఈ సభయొక్క ఉద్దేశ్యము.
ఈ సమయమునకు పనికిరాని సాంఘిక, మతాచారములను
నిరూముము గావించుటగూడ ఈ సమితియొక్క ఉద్దేశమై
యన్నది.

భారత సంఘమును మాత్రమే త్యాగముతోనింపి, బాగు
చేయుటయే సంఘముయొక్క ఉద్దేశ్య మని సభవారిచే నామో
దింపబడినది.

పండిత జహంగీర్ గారు అగ్యక్షుడుగాను, ఆర్. యెస్.
ముఖర్జీగారు కార్యదర్శిగాను ఎన్నుకొనబడిరి. (అ. ప్రెస్.)

కొచ్చినసంస్థానము నిరంకుశ

విధానము

శాసనసభలో దివానుగారి యుపన్యాసము

కొచ్చిన, ఆగస్టు 10:—కొచ్చిన సంస్థానముయొక్క
శాసనసభాసమావేశము నిన్న ముగిసినది.

ప్రభుత్వకార్యాలయ వ్యయమునకై బడ్జెటులో కొర
బడిన మొత్తము యావత్తును సభ్యులచే నిరాకరింపబడినది. ఈ
మొత్తము నిరాకరించుటపట్ల దివానుగారు తమయొక్క స్వతంత్ర
తాగ్రిధికారమును చలాయించు సదకు మొత్తమును మంజూరు
చేయవలసి వచ్చెను. దివానుగారు ఈవిషయమై సభలో సుప
న్యసించుచు నిట్లు చెప్పిరి. అనధికారసభ్యులయొక్క అభిప్రాయములను
మేము తృప్తికరించుచున్నామనుమాట సభ్యునిరుద్ధము.
ఇందువిషయమై ఒక్కనిదర్శనమైనను ఎవరును చూపింపజాలరు.
కొన్నిలువ్యవహారములను మహారాజాగారు శ్రద్ధతో పరిశీలించు
చునేయున్నారు. ప్రజాప్రతినిధులతో మాడిన యీ శాసనసభ
ప్రజల కొకపార్తితోపక్షముగా అనుగ్రహింపబడినది. ఈసభను
ప్రజాప్రతినిధులు సద్వినియోగపరచుకొనవలెను, అట్లు అనుమా
లుబుద్ధితో ప్రజాప్రతినిధులు వ్యవహరించినయెడల వారియొక్క
సక్రమవాఁడల నీడెగ్గుటకై మహారాజాగారు వెనుదీయరు.

ఈ శాసనసభ ప్రజలకు చాల ఉపయోగకారియను
విశ్వాసము నాకు పూర్తిగా కలదు. ఈవిషయమై కొందరు
సభ్యులు అనుమానించిరిగాని వారట్లు సంతయాత్ములుగాక
మాతో చేతులుకలిపి యీశాసనసభను వృద్ధిలోనికి తెచ్చెదరు
గాక యని కోరుచున్నాను. (అ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

హే గు స భ

బ్రిటిషు కీయవలసిన పరిహారమును హెచ్చుచేయ ప్రయత్నములు

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 18:—హే గు స భలో జర్మనులు ఇవ్వ వలసిన నష్టపరిహారముల మొత్తమును గూర్చి బ్రిటను తనవంతు రావలసిన మొత్తమును హెచ్చించినగాని వీలులేదని చెబుతుంటున్నది. ఆ మొత్తమునుమాత్రము ఎక్కువజేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవని తెలియచున్నది. అందరికిని ఇచ్చివేయగా మిగిలిన పరిహారమొత్తమును బ్రిటనువంతుకు వచ్చినదానికి జేర్చి హెచ్చుజేసెదరట. చిన్న ప్రభుత్వములు గొప్ప ప్రభుత్వముల కీయవలసిన యుద్ధములమును తగ్గించి వారికి రావలసిన పరిహారము క్రింద దీనిని లెక్క జూచెదరట.

ఎంగులిధానము ప్రకారము అందరకును ఇవ్వగా మిగిలిన పరిహారమొత్తము చిన్న జాతులకు చేరవలసి యుండుటచే వారి కది ముట్టలేదని గోలపెట్టుకుంటుంటున్న ఇట్లు వారియవలసిన యుద్ధముల మొత్తమును తగ్గించెదరట.

ఆర్థికసంఘ సమావేశము

సోమవార ముదయమున గూడెను గాని వ్యవహారము పరిష్కారమునకు నూచనలు కన్పించుటలేదు. సభను బుధవారము వరకు స్నేడనుగా రు కోరినప్రకారము ఆపుజేయుటకు నిశ్చయించిరి. ఇది మంచికే వచ్చినదని రాజకీయవర్తములవారనుచున్నారు. ఫ్రెంచివారి పుడు మరంత ఎక్కువ యుత్సాహముగ నున్నారు. స్నేడకగారి వైఖరి వారి కెంతయు నచ్చినటులున్నది.

రైసు ప్రదేశము

పరిశీలన సంఘముగూర్చి బ్రిటను హెండర్సనుగారు మాట్లాడిరి. ఎవరి యభిప్రాయములను వారు సమర్థించుకొనిరి. రైసు ప్రదేశమును ఖాళీజేయు లేదీ ప్రారంభమును పూర్తిచేయు లేదని నిర్ణయించుటకు హెండర్సనుగారున్నటుల హెండర్సను, బ్రిటను, ఫ్రెంచ్, హైమన్సుగార్లు మంగళవారము ప్రయత్నములు చేయుచుంటుంటున్నారని.

హే గు స భ అడిపోకుండా వ్యవహారము సాగుటకు పియర్సంటు మార్కెగారు రాయబారము సల్పుచున్నారను వార్తలు నిరాధారములైయు అతడు హే గు స భ వచ్చుటలే లేదని యనుచున్నారు.

లంకావైరు నేతపనివాండ్రు తగవు

ప్రధానమాత్యుని సలహా

(వైస్రెస్)

రుగ్గీ, ఆగ 12:—యజమానులతోనూ, పనివాండ్రులతోనూ ఉభయులకు రాజీ కుదుర్చుటకు సర్ హోరెస్ విల్సనుగారు సేదుగూడ మాట్లాడిరి.

శనివారము యజమానులు ప్రతినిధులు ప్రధానమాత్యునితో మాట్లాడిన పర్యవసానమును గూర్చి నివేదికను ప్రకటించెదరట. ఈ సంభాషణ లెట్టియో యధికారరీత్యా జరుపలేదు. దేనినాధారముగ జేసికొని మాట్లాడినో తెలియదు. మధ్యవర్తి పరిష్కారమునకు యజమాను లంగీకరించెద రనుకొనుచున్నారు. ప్రాతవేతనముల ప్రకారము సేదు ఇంకొక విధములు పనిచేయుటకు ప్రారంభించినవి.

రాజుగారి ఆరోగ్యము

(వైస్రెస్)

రుగ్గీ, ఆగ 12:—రాజుగారు దినదినాభివృద్ధిని గాంచుచున్నారు. శనివారము, ఆదివారము బకింగ్ హం మండరమున సూర్యరశ్మి ననుభవించిరి. నిన్న మధ్యాహ్నము చాలవరకు బోటలోనే కాలమును గడపిరి.

అన్నపూర్ణయ్యగారిని వెల్లూరునకు గొంపోవుట

నిన్నరాత్రి 11 గంటల ప్యాసెంజరులో శ్రీయుత అన్నపూర్ణయ్యగారు వెల్లూరుకు తీసికొని పోబడిరి. తెరలు కట్టిన మోటారు బస్సులో పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటుగారు అన్నపూర్ణయ్యగారిని ప్రేమను తేచ్చిరి. అన్నపూర్ణయ్యగారి మిత్రులు వారి దర్శనముకొరకు గోదావరి ప్రేమనువద్దకు వచ్చిరి. తెరలు కట్టియుండుటచే అన్నపూర్ణయ్యగారు బయటికి చూచుటకు వీలు లేకుండెను. వారికొరకు ప్రత్యేకింపబడిన మూడవ తరగతి బండిలోనికి డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు కి గురు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు అన్నపూర్ణయ్యగారిని తీసికొనివచ్చి కూర్చుండ జేర్చిరి. బండి కత్తులను యమున, డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటుగారు పడిన శ్రమకు అన్నపూర్ణయ్యగారు వారి నభినందించిరి.

శ్రీయుత పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావుగారికి యీక్రింది అచ్చులేఖ యందెట్లు తెలియబరచుచున్నారు. నామిత్రమా ?

శ్రీయుత అన్నపూర్ణయ్య, రాజుగారి అతిథిగా బోవునని తెలచెదను. అల్లూరి శ్రీరామరాజు, పరిపాలక వర్గమువారి నభినందించుచున్నాడు. తాను యిప్పుడు కఠిన యోగదీక్షలో నున్నాననియు, భవిష్యత్తు తనకు తెలియు ననియు, ప్రపంచమునకు తెలియబరపగోరెను.

కామట్ పింటింగు ప్రెస్సు,

ఇట్టి మాదిరి పుత్తెరములు, బొనుమాలు కార్యదర్శిగారికి, జిల్లాజడ్జిగారికి కూడ అందినట్లు తెలియుచున్నది.

అన్నపూర్ణయ్యగారి శిక్ష

రాజమహేంద్రవరపౌరులసభ

రాజమండ్రి, ఆగస్టు 18:—నిన్న సాయంకాలము, డాక్టరు గురుమూర్తిగారి అధ్యక్షతక్రింద, తూర్పుగోదావరిజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారిచే, 2 సంవత్సరములఖరీన శిక్ష రు500/-లు జరిమానా విధింపబడిన శ్రీయుత మధూరి అన్నపూర్ణయ్యగారి నభినందించుటకు మహాసభజరిగెను. శ్రీయుత వెన్నేటి సత్యనారాయణగారు ఉపన్యసించుచు, చెన్నపురికాసనసభలో తీసికొనిరాబడిన అడ్డర్స్ మెంటు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా సమాధానము చెప్పిన న్యాయశాఖ సభ్యుడు, ఆర్థికసభ్యుల ప్రసంగములను తీవ్రముగా ఖండించిరి. శ్రీయుత అన్నపూర్ణయ్యగారి నభినందించు తీర్మానముకంటే చేయబడెను. అధ్యక్షులు డా॥ గురుమూర్తిగారు, ముగించుచు, జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి కఠినమనస్సును నిందించుచు, మరియు శ్రీయుత అన్నపూర్ణయ్యగారి కాంగ్రెసుప్రతికకు, సీతానగర ఆశ్రమమునకు సహాయము చేయమని ప్రార్థించిరి. (ప్రీప్రెస్.)

ఐ. సి. ఎస్. పోటీపరీక్షలు

ప్రభుత్వ ప్రకటన

మద్రాసు ప్రభుత్వప్రకటన మిట్లు చెబుచున్నది:—ఇండియను సివిల్సర్వీసు ప్రవేశపోటీపరీక్షలు 1980 సంవత్సరము జనవరి నెల 2 తేదీన ఢిల్లీలో జరుపబడును.

ప్రైవేటుకులను గురించిన నిబంధనలు 6-8-29 తేదీ ఫోర్టు సెంటుబార్డ్రిగేజెటునందు ప్రకటింపబడెను.

థెంగీగారు

సామ్రాజ్య ప్రతిఘటన అంతర్జాతీయ కార్యనిర్వాహక సంఘాధ్యక్షులు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఆగ 12:—ఇండియాలో పూర్వము బ్రిట్ యూనియను కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులుగ నున్న ట్రియూ మిరటు కుట్రదారుడుగ విచారణలో యున్న థెంగీగారిని సామ్రాజ్య ప్రతిఘటన అంతర్జాతీయ కార్యనిర్వాహక సంఘాధ్యక్షునిగ మార్చునుగాని స్థానే ఎన్నుకొనిరి. ఏకగ్రీవముగ ఎన్నుకొనబడెను.

సామ్రాజ్య ప్రతిఘటన ప్రాపంచిక మహాసభవారు మీరటు ముద్దాయిల కట్టి గౌరవమునిచ్చిరి ఈ ఎన్నికచే చెబుచున్నది.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము ప్రకటన

ఈ రోజువరకు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునకు చేరిన లీప్టులు దాఖలా కాంగ్రెసు సభ్యులు ఆయాజిల్లాలలో చేరిరి. ఇంకను 80,000 మంది సభ్యులు చేరవలసి యున్నారు. కొన్నిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములు ఎన్ని ఉత్తరములు వ్యాసినా రిపోర్టులు పంపడము లేకపోగా జబాబులుకూడా వ్రాయడము మానివేసినారు.

మనకు వ్యతి 15 రోజులకన్న ఎక్కువకాలములేదు. ఇటువైచైన జిల్లానాయకులు తగిన శ్రద్ధ వహించిన యీ 80,000 మంది సభ్యులును చేర్చగలరని నానమ్మకము. కాన జిల్లానాయకులు, ఆయాజిల్లాలలో యుండే దేశాభిమానులగు కలసి పనిచేసి వారివారి జిల్లాయొక్కయు, ఆంధ్రరాష్ట్రము యొక్కయు గౌరవము నిలబెట్టుదు రని నమ్ముచున్నాను.

1. గంజాంజిల్లా	రిపోర్టురా లేదు.
2. విశాఖపట్నం	886
3. తూర్పుగోదావరి	1980
4. పశ్చిమగోదావరి	967
5. పశ్చిమకృష్ణా	756
6. తూర్పుకృష్ణా	956
7. గుంటూరు	1200
8. నెల్లూరు	రిపోర్టురా లేదు.
9. ఆంధ్రమదరాసు	800
10. చిత్తూరు	65
11. కడప	445
12. అనంతపురం	40
13. ఏజిస్సీ	558
14. కర్నూలు, ఆంధ్రబళ్లారి	రిపోర్టురా లేదు.
7,548	

కా. నాగేశ్వరరావు,

కార్యదర్శి.

బాపట్లతాలూకా అప్పికట్ల ఫిర్కాలో, 27-8-29 తారీఖున జరిగిన ఎన్నికల విషయములో గవర్న మెంటువారు యిచ్చిన లోగడపు తీర్మానములను రద్దుపరుచుకొనుచు శ్రీయుత థిగిరాజు కోటంరాజుగారి ఎన్నికతగాడా ఓడిపోయినవారు కోర్టువ్యాపార పరిష్కరించుకొనవలసినదని గవర్న మెంటువారు తీర్మానించినారు.

గౌరుగారి ప్రచారము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఆగస్టు 12:—సెంట్రలుకమిటీ తరపున గౌరుగారు సైమునుగారికి యోగ్యతాపత్రమును ఎవరియనుమతిబొంది ఇచ్చితి రయ్యా యని గౌరుగారిని సహోద్యోగిలకడగ సకాడే టైముస్పత్రిక తప్పుగా ప్రకటించెననియు తా నట్లు అందిరితరపున ఆధికారమును విహించుటలేదని గౌరుగారున్నమాటలు నడువరులకు జ్ఞాపకమున్నవనే యనుకొనెదను. దీనికి బాధ్యత, సంతమ గౌరుగారే వహించుచు మూడవతేదీన డాక్టరు కుప్పావార్డీ సర్వారు డివిరాయి, రజా నవాబాబీ, ఎం. సి. రాజాగార్ల, సర్ జుల్ఫీకరుఖానుగార్ల సంతకములతో ఒక కాగితమును ప్రకటించిరట. ఈ తరువాతనే మరునాడు 4 వ తేదీన సండే టైముస్పత్రికలో గౌరుగారికభ ప్రకటించబడెను.

ఆకాగితముందిట్లున్నది:—జూన్ 27 తేదీన ఫ్రీ. ప్రెస్ వార్తలను జూచితిమి. సాక్షు లెవరిని విచారించెదరో యను విషయము సెంట్రలుకమిటీవారికి చివరనిమిషమువరకు తెలియకుండెను. అసంగతి తప్పని చెప్పుట మాదిధి. నిన్నటివరకు ను ఈ కాగితమును ఫ్రీప్రెస్ విలేఖరి కీయలేదు. సకాడే టైముస్ లో సంగతి ఇండియాకు చెలివినపిమ్మట ఈకాగితము బయల్పడినది. నేటివర కీకాగితము ఎవరికంట బడకపోవుటయు, దీనికి బదులుగ సండే టైముస్పత్రికలో గౌరుగారిసంభాషణములు కను కారణము తెలియుటలేదు. సెంట్రలు కమిటీ అధ్యక్షుని మాటలను ఖండించుటకు బదులు ఫ్రీప్రెస్ ప్రకటనమును ఖండించునట్లు చెలిపెను. అదియు అసత్యము. సెంట్రలుకమిటీ అధ్యక్షుని ప్రకటనమునే ఖండించెను. ఈకాగితము రూబగు ప్రకటించుటకు నిరాకరించుటచే గౌరుగారు సండే టైముస్ పత్రికలో తమ ప్రకటనమును సంభాషణములముగ గావించుకొనిచ్చెను. రూబగు నిరాకరించిన సంగతిఎంతవరకు నిజమో రూబకే చెబువలెను. కాన ఎంతవరకు గౌరుగారు ఇతరసభ్యుల ఆమోదమును బొంది సైమునుగారిని పోగడుచు ప్రకటించి గో స్వప్తుచునున్నది. ఈ ప్రకటనముయొక్క నకలును ఫ్రీప్రెస్ కేల సప్లయచేయలేదు. సెంట్రలుకమిటీవారు ప్రభుత్వ తరము నీయవలసియున్నదని ఫ్రీప్రెస్ విలేఖరి అనుచున్నాడు.

రాంజీ మగ్గొనాల్డుగారు

హేగులోనున్న స్నోడనుగారి కిచ్చినతంతి

(వైరెస్)

రుగ్బీ, ఆగ 12:—బ్రిటన్ కోర్టులను సెరవేర్చుట మొదటినివేదికను మార్చుచున్నందున దని ఆర్థిక సంఘమువారు గుర్తించవలెను. ఎవరేపక్షమునా రైతును వీరి వాదమును దేశమంతయు ఆమోదించుచున్నది. నాకు తెలిసినంతవరకు, నేను జూచినంతవరకు ప్రతి వార్తాపత్రికయు మీవాదమునే బలపరుచుచున్నది. కామస్పృహలో అన్నిపక్షములవారును మీపక్షమునే నడిపించిరి. యూరపులో కాంతిని స్థాపించుటకు మనము పాటుబడుచున్నాము. సహృదృవముతో అయ్యది ఆధారపడియున్నది. ఈ విషయములో ఆర్థిక రాజకీయములందు గూడ మన మీ సభలో సెగవలెను. కాని మనకు భరింపరాని సమయము వచ్చినది. ఆర్థికవిషయమై మార్పు గావలసియున్నది.

బ్రిటిష్ ప్రతికలన్నియు స్నోడనుగారే సమర్థించుచున్నవి. ఎంగునివేదికను అంగీకరించెన మని బ్రిటన్ ఎన్నడును అనలేదని స్నోడనుగారు నిజమునే చెప్పి అయ్యది సరిగానే యున్నదని తైమ్సుపత్రిక చెలుపుచున్నది. స్నోడనుగారు రడిగిన మార్పులచే నిపుణులలో నివేదిక తారుమారగునది ఏదియు లేదు. ఇతరులనిమిత్తము బ్రిటనుకు రావలసిన మొత్తమును తగ్గించరాదని స్నోడనుగారు గట్టిగా చెప్పిరి.

మోటారు సైకిలుతో ఇంగ్లీషు

చానలును దాటుట

(వైరెస్)

రుగ్బీ, ఆగ 12:—చా. ఎస్. పెర్రేగారు క్రొత్తగా నేడు ఇంగ్లీషు చానలును దోవరునుండి క్యాలేకి బోయి తిరిగి మోటారు సైకిలుమీద నచ్చిరి. పోయినప్పుడు 7 గంటలు 25 నిమిషములుపట్టెను. ఇందులో క్యాలేదగ్గర నాకాశయములో ఫలహారమునకు దీసికొన్న 40 నిమిషములు కూడ కలిపినవి. ఆతనికి యెట్టివిక్కును గలుగలేదు.

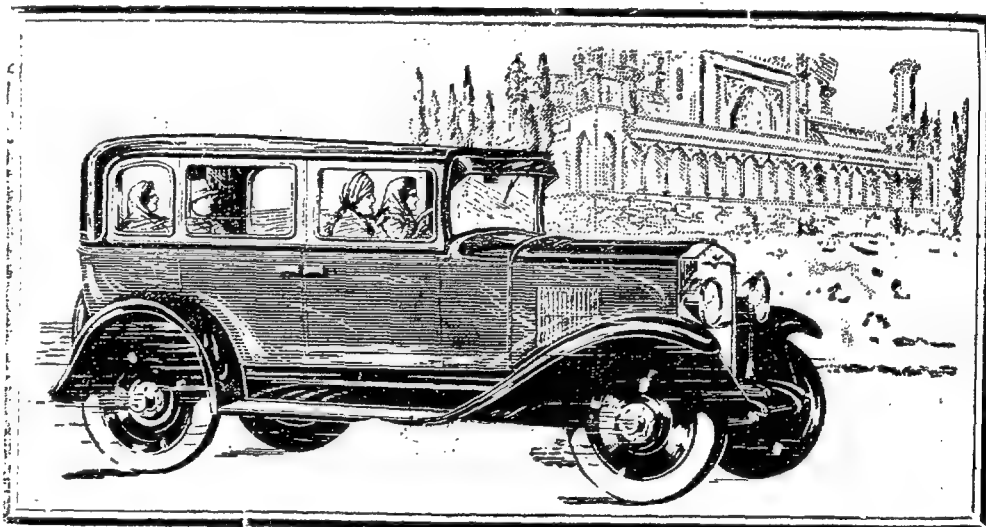
నాల్గింటి ఖరీదునకే ఆరునిచ్చుట ఎందువల్ల?

నాలుగు బాగుగా నేవయినర్చినది. ఆరు అంతకంటే ఎక్కువనేయుచున్నది. ఆలాగే ప్రజలందరు పాత చివర్ లెట్ నే స్టాండర్డ్ గా ఏర్పరచుకొనిరి. అందువలన యీకార్లు విపరీతముగా ఖర్చుగుటకు కారణమైయున్నది. చివర్ లెట్ చారిత్రమందు గొప్పవిశేషమిదియే.

పూర్వపుదానికన్న కొత్తది నూటికి 32 చొప్పున అధికమైన శక్తిని గల్గియుండుటే కాకుండా కిరి విషయములలో అనగా లైటింగ్, స్ప్రింగ్, అందము మొదలైన వాల్లయందభివృద్ధి గాంచినది.

అయితే జనరల్ మోటార్సువారు నాల్గింటి ఖరీదనకే ఆరు నెట్లా యివ్వగలిగిరి? 1928 సం॥లో 1200,000 చివర్ లెట్ కార్లు అమ్ముడు పోబట్టి ఆఖరీదుకే యంతగా అభివృద్ధిచేయుట కవకాశము గల్గినది. నాలుగింటివల్లములుగా 100 యింజన్లు పరీక్షయినర్చి తయారొనర్చగలిగిరి. చివర్ లెట్ యొక్కటిమాత్రం బొంబాయిలో తయారై పరీక్షింపబడి, ఇండియా, బర్మా సిలోను నందంతటవ్యాపించినది.

చివర్ లెట్
నెడన్

మాన్ సూన్ నందు తరువాతకూడ, చక్కగా ఉపయోగపడును.

ఎండాలుము, వర్షాకాలము, యీరెండు సమయములప్పుడు యీకారులో సౌఖ్యముగా ప్రయాణమొనర్పవచ్చును. వర్షము, గాలివల్ల భయములేదు. చుట్టు గాలితెరలు, అమర్చబడినది ఎప్పటికి ఉపయోగించదగిన టూరింగ్ కారులు

4 డోర్ నెడన్

ఏ చివర్ లెట్ డీలరైనను సరే, కాను మిగ్గహమునకు గొనివచ్చి చూపెట్టి పోగలడు.

రు. 2,595.

రు. 3,375.

సింప్సన్ అందు కో. లిమిటెడ్., మాంట్యురోడ్డు, మద్రాసు.

జి. హెచ్. బూలీ అందు కో. లిమిటెడ్., బెంగుళూరు.

టి. ఫ్లేన్స్ అందు కో. లిమిటెడ్., రెడ్ ఫీల్డ్స్, కోయంబత్తూరు.

ప్రాంచీలు:— కొచ్చి, కల్లికోట, ఎర్నాకులం.

జనరల్ మోటార్స్ వారిచే తయారొనర్చబడినది.

PRODUCT OF GENERAL MOTORS

BUILDING CARS IN THE EAST FOR THE EAST

GENERAL MOTORS INDIA, LTD.

C. 30

జనరల్ మోటార్స్ ఇండియా లిమిటెడ్.

వ్యవసాయము

బెజవాడ

రాజకీయ నిర్బంధితుల స్మరణ

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, ఆగస్టు 12:—కాంగ్రెసు ఆదేశానుసారముగా రాజకీయ నిర్బంధితులను కష్టపరంపరలను సృష్టించుటగాను నిన్న సాయంత్రం రామమోహన లైబ్రరీ హాలునందు సభ జరిగెను. శ్రీయుత గూర్జరదేవర సంజీవ రాయణంగారు అధ్యక్షత వహించిరి. నంమూరు వెంకటరంగాచార్యులు, మరల బాలసుబ్రహ్మణ్య గుప్తగారలు నిర్బంధితుల కష్టములనుగూర్చి ఎట్టి కఠినహృదయమైనను కఠిని నీరసనటుల ఉపన్యాసముల నిచ్చిరి.

హుజూర్ గారికి విందు

నిన్న సాయంత్రం ఆంగ్లా కో ఆపరేటివ్ ఇన్ స్టిట్యూటువారు రిజిస్ట్రారువారగు హెచ్. యా. హుజూర్ గారి గౌరవాధ్యక్షులు అధ్యక్షులగు సేర్పాటుచేసిరి. ఇన్ స్టిట్యూటు మొదట్లను కో ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు ఉద్యోగస్థులను విందునకు విచ్చేసిరి. ఇన్ స్టిట్యూటు విద్యార్థులు షేక్స్ పియరు నాటకమునుండియు సహకార నాటకమునుండియు కొన్ని అంకములను ప్రదర్శించిరి.

గుంటూరు

రాజకీయనిర్బంధితుల దినోత్సవము

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

గుంటూరు, ఆగస్టు 12:—11-8-29 వ తేదీ సాయం కాలము 6 గంటలకు స్వరాజ్యమైదానములో రాజకీయ నిర్బంధితుల దినోత్సవసందర్భమున గొప్పసభ జరుపబడినది. అనేక మంది హాజరైరి. శ్రీ సేతి వెంకటచలపతిరావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయుతులు జి.వి. పున్నయ్యశాస్త్రి, మాచిరాజు రామమూర్తిగారు ద్వువక్తవహించిరి. సభలో నీక్రింది తీర్మాన మేక గ్రీవముగా సంగీకరింపబడినది.

తీర్మానము

“దేశస్వతంత్ర్యోద్యమమందు, త్యాగముచేసి చెరసాలలకేసి పాటుబడుచున్న భారతదేశ స్వాతంత్ర్య నాయకుల నీ సభవారి భజనంబించుచున్నాము.”

“దేశస్వతంత్ర్యమునకై పాటుబడుచున్న సుప్రసిద్ధ జాతీయనాయకులను చెరసాలలందుంచి వారికి అనాగరికపు ఆదరము జూపుచున్నందులకు ఈసభవారు ఖండించుచు నిర్బంధితుల కుటుంబములకు దేశీయులు ప్రసహాయ మొనర్చుట విధియని హెచ్చరించుచున్నాము.”

జి.వి. పున్నయ్యశాస్త్రిగారు, ఆ! మాచిరాజు రామమూర్తిగారు.

కడప

(ప్రాజేషనరీ రివిన్యూ ఇన్ స్పెక్టర్ సెలక్షన్)

ఈ కడపమండలమున కంతకును ఈసారికి ఒక ప్రాజేషనరీ కానలసి యుండెను. అందుకుగాను సుమారు 80 మంది గ్రామ్యులెట్లు జిల్లా కలెక్టర్ దొరవారికి అప్లికేషను పెట్టుకొని యుండిరి. వీరలలో కొందఱు రెండుమాడు సంవత్సరాల సర్వేస్ గూడ నుండినది, కొందఱు డిప్టి కలెక్టర్ కొడుకులుగూడ నుండిరట. అన్ని తెగలవారను అప్లై చేసియుండిరి. రావుబహదూర్ కే. సి. మానవేన్ రాజుగారు న్యాయప్రభువులు. ఈ మండలమున మిక్కిలి వెనుకబడిన గొల్లకులమునకు చేరిన ఆర్. వేంకటరమణుడు అను 20 సంవత్సరములవానిని సెలెక్షన్ చేసియున్నాడు. ఈ సెలక్షన్ నకు మండలమంతయు సంతసించుచున్నది. ఈ వేంకటరమణుడు మేధావి. సర్వవిధముల నీయుద్యోగమునకు దగినవాడు.

(ఒక విలేఖరి)

చిన్న బిడ్డల జలుబులు, దగ్గులు

గొంతునొప్పి గాని, హృదయదౌర్బల్యము గాని కనిపించిన వెంటనే బిడ్డలకు పెప్సోబిల్డ్ నొకదానిని ఇమ్ము.

పెప్సోబిల్డ్ ను మ్రింగినవెంటనే అందుండి వెడలు అద్భుతమైన మందు సాగబిందువుల శ్వాసనాళములందును, శ్వాసకోశమునందును ప్రవేశించును. శ్వాసనాళముల కన్నిటిని ఉపశమనము గలిగించి, వ్యాధిసంబంధమైన పురుగులు లోనికి ప్రవేశింప నడ్డగించును. హృదయదౌర్బల్యమును పోగొట్టి తైత్త్యమును, జలుబును నయమొనర్చి, రొమ్ము పడినెము, దగ్గు మొదలగువాటిని ఆపివేయును.

మందులంగల్గి ప్రియమగు దొరకను.

పెప్సోబిల్డ్: పెప్సోబిల్డ్
PEPS PEPS

వెల సీసా 1 కి రు. 1-0-0.
సురక్షితమైన చిన్న మందుబిల్డ్

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీరాజ్యలక్ష్మమ్మగారి 19 వ వార్షికోత్సవము

ఆగస్టు 12:—శ్రీ కందుకూరి రాజ్యలక్ష్మమ్మగారి 12 వ వార్షికోత్సవము క్రామానుసారము ప్రతిమి (11-8-29) ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు ఆనందోద్యానములో జరుపబడినది. మల్ల రాజగోపాల జయంతి గంగన్నగారు ప్రాధికారము జరిపిరి. పిమ్మట కనవర్తి శ్రీరాములుగారు శ్రీ రాజ్యలక్ష్మమ్మగారి జీవితమునుగూర్చియు అదేశములను గూర్చియు విపులముగా నుపన్యసించిరి.

విరంతుకరణాలయ బాలికల తోడ్పాటుతో శ్రీరాజ్యలక్ష్మమ్మగారు రాజ్యలక్ష్మీనిలైన భవనములో ప్రతిభానివారము జరుపుచుండిన శ్రీ ప్రార్థన సభలు కొంతకాలమునుండి యంతరించి యుండుటచే వారికి నియతములయిన యా సభలను ఈ యుత్సవసందర్భముగా పునరుద్ధరించి క్రమముగా జరుపుటకు కరణాలయ బాలికలు పూనుకొన్నారు. ప్రత్యేకముగ శ్రీలలితగారు 10-8-29 తేదీవారము సాయంకాలము 8 1/2 గంటలకు రాజ్యలక్ష్మీ విలాసభవనములో ఈశ్వర ప్రార్థనయు, రాజ్యలక్ష్మమ్మగారినిగూర్చి పలువురు స్త్రీలచే ప్రసంగములును గావించి పబడినది.

రాజమహేంద్రవర వైద్యసంఘము

ఈ సంఘముయొక్క సాంసత్పరీక సభ నిన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు డాక్టరు జి. వెం. రామారావుగారి మేడవిూప సమావేశమయ్యెను. సంవత్సరనివేదికను ఆమోదించినపిమ్మట డాక్టరు కామతుగారిని అధ్యక్షులుగాను, డాక్టరు జి. వెం. రామారావుగారిని కార్యదర్శిగాను డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారిని కోశాధిపతిగాను ఎన్నుకొనిరి. 300 రూపాయలను ఖజానా నూతన గ్రంథములనుగూడ కొనుటకు వైద్యసంఘము వారు తీర్మానించిరి.

కాకినాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

సంట నవ్వుము

ఆగస్టు 12:—నవ్వుము లేకపోవుటచేత కాకినాడ తాలూకా పెద్దాపురం తాలూకా నగైరా వరివ్యవసాయమునకు నష్టము కలుగుచున్నది. ఏలేటి ఆధారము, చెరువుల ఆధారము గల భూములకు నీరులేకపోవుచున్నది. వరిపూడ్చినచేట ఎండుముఖము పట్టుచున్నవి. వేసినఆకుమట్ల తీయనక్కరలేకుండనే ఎండిపోయినవి. రయితులకు మరులుత్తె వైషము మిద భారము వైచిరి.

రాజకీయనిర్బంధితుల దినము

ఈసానుభూతిదినము నిన్నను చామర్లకోటలో కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ యాజమాన్యమున జరుపబడినది. నిన్నటిరాత్రి 9 గంటలకు పెద్దబజారులో శ్రీపాదపూడి సత్యనారాయణగారు రాజకీయనిర్బంధితులను గురించియు వారిని ప్రభుత్వమువారు పెట్టినట్టి బాధలను వివరింపుచు ఉపన్యసించిరి. ప్రస్తుతదేశపరిస్థితులు ఇంగ్లండులోని పరిస్థితులు, భవిష్యత్తును పాటకపు జనులకును జరుగుచున్న సమరమును కొలదిగా తెలియజేసిరి. కాంగ్రెసు తీర్మానములను ఆచరణలో

పెట్టువలసిన దని హెచ్చరించిరి. విరివిగా చాలమంది కాంగ్రెసులో సభ్యులుగాజేరి స్వదేశవస్త్రమును ధరించి బ్రిటిష్ వస్తువుల బహిష్కరించినపుడే స్వరాజ్యము కనులకుగట్టినట్లుండు ననియు కాంగ్రెసుయొక్క బలమును పెంపొందించువారనియు, స్వాతంత్ర్యసమరమునకు గాంధీమహాత్ముని నాయకునిగా జేసికొనుటయు గల్గునని హెచ్చరించిరి. రాజకీయనిర్బంధితుల దేడుడల సానుభూతిని తెలియబరచుచు ప్రభుత్వమువారు చేయుచున్న దుండకకృత్యముల నిరసించుచు తీర్మానింపబడినది.

రాత్రి 10 గంటలకు సభ ముగింపబడినది.

శ్రీ తుల నీ జ యం తి

శ్రీగోస్వామి కులసీదాసు జయంఘ్యుత్సవము నిన్నను కాకినాడలో అమృతానామగా జరుపబడినది. 8 1/2 గంటలకు దాసుగారి పటముతో హిందీపటేరమునుండి ఊరేగింపుటత్సవము జరిగెను. పురమందిరమునకు చేరిన తర్వాత మహాసభ జరిగెను. శ్రీమాన్ కొమాండారి ఈగోపాచార్యులుగారు అగ్రాసనాధిపతిగా నుండెను. ఆయనయును, శ్రీ కె. ఎం. కృష్ణమూచారి విశాదర్ గారు, శ్రీ ఆమిరపు సాంబశివరావుగారు, బ్రహ్మశ్రీ కాశీభట్ల నుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు పి. నూర్యనారాయణశర్మగారు తులసీదాసు జీవితమునుగురించి హిందీలోను తెలుగునను ఉపన్యసించిరి. సంస్కృతశ్లోకములు తెలుగుపద్యములు చదువబడినవి. ఉద్వర విద్యార్థులు హిందీసంభాషణము గావించి గోస్వామిగారి జీవితరహస్యముల చెలిపిరి. వందనార్పణలతో సభ ముగిసెను. శ్రీ కులసీదాసుగారి ప్రసాదమును ఎల్లరును స్వీకరించిరి.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు జరుగు ప్రాయశుభము రు. 1-0-0; వై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్న ప్రాయశు కాలమును తెలుపబడినది.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుల్తణి.

ద్రవ్య శాస్త్రము

ప్రాశ్ననరు శివరామ్, దివానుబహదూరు విశ్రపు వెంకటాచలంపంతులు, నల్లూరి నూర్యనారాయణరావు పంతులు, ప్రాశ్ననర్ వి. యస్. శర్మ, కే. వి. ఆర్. స్వామి, యం. యత్, సి. మొనలగు ఆరశాస్త్రవేత్తలు, లోకజ్ఞానధరీణు లగువారి నలన ఆంధ్రభాషను అమూల్యంకార మని వినుతింపబడినది. వెల రు 1-0-0.

గ్రంథకర్త

యద్దనపూడి చెంకటరత్నం,

మర్పంటుతాడేపల్లి గూడెం (పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.)

సంతాననిరోధము

గుణదోషవిచారణ

(Birth Control)

ఇది యొక అపూర్వగ్రంథము. ఆంధ్రపత్రిక, సమదర్శిని, స్వరాజ్య, జస్టిస్, కాంగ్రెస్ పత్రికల మెప్పును బొందినది. కొలదిప్రతులే గలవు. ఆశాభంగము గానుండ వెంటనే కొనుడు. ప్రతివారము తప్పకచదివి తీరవలెను. వలయువారు ఆర్థ రూపాయి ఖరీదుగల పోస్టేజి స్టాంపులను బంపును.

జరుగుమిల్లి సాంబశివరావు, బి. ఏ.

కిరి, అక్కరుసాపాటువీధి, ట్రిప్లి కేను, మద్రాసు.

చెన్నపురి కమ్యూనిస్టుసంఘము

శ్రీ మునిస్వామినాయుడుగారికి సన్మానపత్రము
చెన్నపురి, ఆగస్టు 11:—నిన్న టిడినము సాయంత్రము 5-15 గంటలకు చెన్నపురి కమ్యూనిస్టు సంఘముయొక్క ప్రారంభసమావేశము, సర్ త్యాగరాయ భవనములందు జరిగెను. సభకు చెన్నపురియందలి అన్ని సంఘముల ప్రముఖులేగాక ఆంధ్ర దేశమందలి కమ్యూనిస్టుల నేతలు లభించియుండిరి. వచ్చినవారిలో శ్రీయుతులు, రా॥ బి॥ బి. మునిస్వామినాయుడు, వెలగ పూడి రామకృష్ణ, వి. సి. యస్., జాగర్లమూడి కుప్పస్వామి చౌదరి, ప్రాసెనరు సుబ్రహ్మణ్యము, కొడాలి శివరామకృష్ణ రావు, లింగం వీరభద్రయ్య చౌదరి, డాక్టరు వి. వి. చవుడరి పాములపాటి వెంకటకృష్ణయ్యచౌదరి, ఆడుసుమిల్లి గోపాల కృష్ణయ్యచౌదరి, మారపనేని వెంకయ్యచౌదరి, రావు నూర్య రావు, పానుగంటి వెంకటరంగారాయణంగారు దావులూరి మునిరత్నంనాయుడు, జాస్తి సాంబశివరావు సతి, సీతామహాలక్ష్మిదేవి, అమీనాకన్య మున్నగు ప్రముఖులుండిరి. ప్రార్థనా యనంతరము శ్రీయుత కోంతి వెంకటరామమూర్తి వి. సి. ఎస్. గారధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయుత గానాల రామమూర్తి శ్రీ మునుస్వామినాయుడు, రామమూర్తి, రామస్వామిమొదలగు, మున్నగువారిని సభవారికి యెరుకపరచిరి.

పిమ్మట శ్రీయుత బొల్లిని, మునుస్వామినాయుడుగారు చిత్తూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడవని కేక గ్రేవముగ నెన్నుకొనబడి నందులకుగాను చను అభినందనలను తెల్పుచు కమ్యూనిస్టుల టాక సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి. అందు శ్రీ నాయుడుగారి గురుగుణసంపత్తిని, సేవాధునితన వారు సంస్తుతించిరి. శ్రీ దోనా వెంకటస్వామి గుప్తగారు శ్రీ నాయుడుగారిని సంస్తుతించుచు పద్యముల జదిపిరి. పిమ్మట శ్రీ ప్రాసెనరు సుబ్రహ్మణ్యముగారు శ్రీ మునిస్వామి నాయుడుగారి యసాధారణ ప్రజ్ఞను కొనియాడుచు నొక గంభీరస్వాసమున తమ ధన్యవాదముల నర్పించిరి. వారి యుపన్యాసమునందు చిత్తూరు మండల యంత్రాప్తతను దేర్కొనుచు, శ్రీ గోవిందరాఘవయ్య గారి కాలమునండియు, ఇప్పటివరకు చిత్తూరు గొప్ప ప్రతిభావంతులను మనదేశమున కొనగి యుండినది, శ్రీ పానుగంటి ప్రభువుగారు, జిడ్డు కృష్ణమూర్తిగారు, సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణయ్య, మునిస్వామినాయుడు ప్రస్తుతపు గవర్నరు మాజ్జోరిట్యాంట్సు మున్నగువారి రెండరనో దేశమునకొనగి చిత్తూరు మండలము ధన్యతగాంచిన వని నుడిపిరి.

పిమ్మట శ్రీయుత వి. రామస్వామి మొదలగువారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమును గావించిరి. విద్యార్థులధర్మములను దేర్కొనుచు ప్రస్తుతపరిస్థితులను బట్టి విద్యార్థులగుడ రాజ్య పరిపాలనావిషయములను చక్కగ గమనించుచుండవలయుననిరి. ప్రస్తుత విద్యాపద్ధతి బాగుగ లేదనుచు, నిజమగువిద్యను మనబిడ్డల కొనగలకు కంఠమును ప్రయత్నించవలయునని కోరిరి. వ్యవసాయవృత్తి గౌరవమైనదని నుడువుచు కమ్యూనిస్టులు తమ బిడ్డలకు వ్యవసాయవృత్తియందు అభిమానమును ప్రకటింప వలయు ననిరి. విద్యాభివృద్ధి కమ్యూనిస్టుల వ్యవసాయమునందు లాభకరమగు నూతన పద్ధతులను వ్యవసాయమునందు ప్రవేశ పెట్టవలయునని యుపదేశించిరి.

పిమ్మట శ్రీ పరుచూరు సుందరవరదులుగారు ప్రత్యేక కలసభల యావశ్యకతను దేర్కొనుచు తమ సంఘములు గూడ దేశమాత నారాధించుటకు తగినవారినిగా జేయుటయే యీ సభ వారి యుద్దేశ్యమని నుడిపిరి. కమ్యూనిస్టుల హా శయు లండనును ప్రభుత్వ విధులను దేశమాతృక యొడ సక్రమ ముగ నిర్వహించునోరెరి.

శ్రీ కాకరాల సత్యనారాయణగారు కమ్యూనిస్టులను సంఘముయొడ శ్రద్ధవహించు (ప్రార్థించిరి).

పిమ్మట అధ్యక్షులకు శ్రీ కోంతి, వెంకటరామమూర్తి గారు తమకును కమ్యూనిస్టుసంఘమునకును గల సంబంధమును దేర్కొనుచు కమ్యూనిస్టు దేశాభివృద్ధికరములను విషయములలో శ్రద్ధ వైకౌనలయు ననియు, విద్యాభివృద్ధి యొడల ముందంజ వేయ వలయుననియు నుడిపిరి.

ఒక గ్రూపులో తీయబడెను. ముఖ్యాతిగల లం దలును స్వర్ణ మాలాంకృతులు గావించబడిరి. వందనములతో సభ ముగిసెను.

ఈ సభను ఆర్యంత జయప్రదముగ జరుపుటయేగాక, గొప్ప పక్షల నాహ్వనించుచు, కమ్యూనిస్టుసంఘమును సంఘటిత మొనర్చక నితర సంఘములవారినిగూడ నాహ్వనించి, నిజమైన సంఘాభివృద్ధికిని దేశాభివృద్ధికిని తేరవుజూపించిన కార్యదర్శిగా రను శ్రీయుత పరుచూరు సుందరవరదులుగా రెంతయు నభి నందనయులు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

చెన్నపురి కమ్యూనిస్టు సంఘము

నూతన కార్యనిర్వాహకుల యెన్నికలు
చెన్నపురి, ఆగస్టు 11:—నిన్న టిడినము సాయంత్రము 5 గంటలకు చెన్నపురి కమ్యూనిస్టుల సమావేశము శ్రీయుత డాక్టరు వి. వి. చౌదరి బారిష్టరు గారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైనది. కీ. శే. కౌరిరాజులనాయుడు భక్తవత్సలునాయుడు గార్ల అకాల మరణములను తమ దురంత సంతాప మునువెలి బుచ్చుచు నొక తీర్మానమును కీ. శే. సర్ ముత్తయ్యచెట్టి ది. బి. ఓ. తణికాచలం చెట్టిగార్ల మరణమునకు తమ దుఃఖమును వెలిబుచ్చుచు మరొక తీర్మానమును గావించబడినది.

పిమ్మట ఈ క్రింది కార్యనిర్వాహకవర్గము యేకగ్రీవ ముగ నెన్నుకొనబడెను.

అధ్యక్షులు:—పి. యస్. గురుస్వామి నాయుడుగారు వి. వి. బి. యల్.

ఉపాధ్యక్షులు:—గోగినేని రంగ నాయకులుగారు, లింగం వీరభద్రయ్యగారు, డాక్టరు వాసిరెడ్డి వెంకయ్య చౌదరిగారు, వెనిగండ్ల వెంకటరత్నం చౌదరిగారు.

కార్యదర్శులు:—పి. వి. సుందరవరదులుగారు, వై. వి. సుబ్బయ్యగారు, జాస్తి సీతామహాలక్ష్మిదేవిగారు.

వివిధకార్యాలనుండియు, హాస్టలునుండియు ప్రతినిధి వర్గము నెన్నుకొనబడినది సభ ముగిసెను. పిమ్మట శ్రీయుత కోంతి వెంకటరామమూర్తి వి. సి. యస్. గారి యధ్యక్షత క్రింద శ్రీ మునుస్వామి నాయుడుగారికి అభినందనపత్రము సమర్పించుటకు సమావేశమైరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆంధ్రాకోఆపరేటివ్

ఇన్స్టిట్యూటు

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, ఆగస్టు 12:—నూతనముగ బెజవాడ పట్టణ మున కో ఆపరేటివ్ ఇన్స్టిట్యూటు యొక్క ప్రారంభోత్సవ ము నిన్న సాయంత్రము కో ఆపరేటివ్ రిజిస్ట్రారు పాచ్. యం. హుడ్ గారిచే జయప్రదముగ జరుపబడినది. సభకు ఆన రబిల్ వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారధ్యక్షత వహించిరి.

ఈ ఇన్స్టిట్యూటు నిర్విఘ్నముగ జరుగుగాలె యనెడు మాటలతో హుడ్ గారు ప్రారంభోత్సవము జరిపిరి.

పిమ్మట బై లాల్ నుగార్చి ఆలోచన జరిగెను. ఈ ఇన్స్టిట్యూటు నెల్లూరు, గుంటూరు, కృష్ణా, గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గంజాం జిల్లాలవారికి ఉపయోగపడునటులు ఏర్పాటు చేయుటెను. ఉత్తరజిల్లాలు ఆనగా గంజాం, విశాఖపట్టణం, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలవారి ఉపయోగార్థము రాజమండ్రిలో గాని లేక వాల్తేడలోగాని మరియొక ఇన్స్టిట్యూటును యేర్పాటుచేయుటకు అనుకుంటున్న సమరణము విజయనగరం నుండి వచ్చిన పి. వి. సుబ్బారావుగారు రుపపాదించిరి. రామదాసు పంతులుగారు ఈ సమరణము తమ అనుమతిని తెల్పిరి. రెండు ఇన్స్టిట్యూటులను నడుపుటకంటె ఒక్కదానినె ఎక్కుడు సామర్థ్యముతో నడుపుట బాగుగ నుండునని రిజిస్ట్రారుగారు చెప్పిరి. పి. రాజగోపాలాచార్యులు, డాక్టరు శేర్ల, పసుమర్తి వెంకటకృష్ణశాస్త్రి, నూరి వేంకట నరసింహశాస్త్రి, అయ్యంకి వెంకటరమణయ్యగారు ప్రస్తుత మీ విషయమై ఆలోచించుట సరిగాదనిరి. ప్రారంభించిన మొదటి సమావేశము ననే యీలాటి ఆలోచన యేలనని ప్రశ్నించిరి. అంతటితో యీ ప్రశ్నను గూర్చిన సర్ప విరమించబడెను. ప్రస్తుతము యీలాటి ఇన్స్టిట్యూటులు అనంతపురం, కోయంబట్లూరు, వేలూరు, తంజావూరు, బెజవాడ పట్టణములలో గలవనియు, యీ అయిదుసంఘల నుండి అయిదుగురు ప్రతినిధులున్ను, రిజిస్ట్రారు గారున్ను, మద్రాసు ప్రొవిన్షియల్ కో ఆపరేటివ్ యూని యన్ ప్రెసిడెంటుగారున్ను చేరిన సంఘము యీసంస్థలో సేర్పవలసిన విద్యావిధానమును గూర్చియు, నియమించబడవల సిన ఉపాధ్యాయులను గూర్చియు, జరుగవలసిన పరీక్షలనుగూర్చియు, విద్యార్థుల కీయవలసిన సర్టిఫికేటులనుగూర్చియు నిర్ణయించు అధికారమును కలిగియుండవలయు ననియు, అట్టిసంఘ ములను హెచ్చులభము చేయగలదనియు రామదాసు పంతులుగారు వివరముగా చెప్పిరి. సభవారు యీనూనల ననుసరించి ఒక తీర్మానమును గావించిరి.

అంతటితో సభ ముగించబడెను.

కలకత్తా జూటుమిల్లు సమైలు

సమైదారుల కోర్కెలు మిల్లుయజమానులకు తెలియనే తెలియవట !

కలకత్తా, ఆగస్టు 10 :—మిల్లుయజమానుల సంఘమున కధ్యక్షులును బెంగాలు కాసనసభ్యులును అగు ఆర్. బి. లెయిర్లు గారిని కలిసికొని డా॥ బిఫన్ చంద్రరాయగారును, (కాసనసభ్యులు) ముజాఫ్ కాంత బోసుగారును, పాచ్. యస్. సుప్రవర్తి గారును మాట్లాడిరి. సమైదారుల కోర్కెలేవియో తమకు తెలియజేయబడలేదని లెయిర్లుగారు చెప్పిరి. అందువల్ల కార్మిక నాయకత్వము వహించిన ప్రభావతీదాసు గుప్తాదేవిగారిని మిగిలిన నాయకులను తమ కార్యాలయమునకు వచ్చి మాట్లాడగలందు లకు లెయిర్లుగారు కోరుచున్నారు. సంధిసమాధానపు వరకు లనుగూర్చి మాట్లాడెద మని బదులుచెప్పిరి.

కొన్ని మిల్లులలోని ఆడపనివాండ్లు పనిలోజేరుటకు ఆముత్తపడుచున్నారు.

భారతవర్తకసంఘమువారి విజ్ఞాపన
కలకత్తాలోని భారతవర్తకసంఘమువారు ఇండియా గవర్నమెంటువారికి యీక్రిందిటిగా నొక తంతివార్త నంపిరి. సుమారు 26 మిల్లులు కలకత్తాలో ఆగిపోయినవి. సుమారు 2. లక్షలమంది పనివాండ్లు నిర్వాహకులై యున్నారు. గోగు నారపరిశ్రమ పాడుపడినది.

ప్రజల ఆస్తియును, పాణిములను అపాయములపాలగు చున్నవి. ప్రజాశాంతికి భంగము వాటిల్లుచున్నది. కాబట్టి గవర్నమెంటువారు తమ వ్యాపారపు తగాదాల పరిష్కారచట్ట మును అమలుపరచి యీదురవస్థను తొలగించవలెను.

జమీన్దారులలో చేరిన గోల్కూరి టిక్లేట్టు ఫ్యాక్టరీ సమైలునిషయములోమాడ గవర్నమెంటువారు జోక్యము కలగజేసికొని సమాధానము చేయవలయును.

కలకత్తా పౌరులనభ

కలకత్తా పౌరులు సభచేసిరి. సేను గుప్తగారు అధ్యక్షత వహించిరి. జూటుమిల్లుపనివాండ్ల కష్టములగుర్చి తమ సానుభూతిని తెలియజేసిరి. కార్మిక నాయకులను అరెస్టుచేయుట అక్రమమనియు సభలను దోకగింపులను నిషేధించుట అన్యాయమనియు తీర్మానించిరి. ఈమిల్లుసమైలు సంకతిసంకర్షములను గూర్చి విచారణజేయుటకై యొక విచారణసంఘము గవర్నమెంటువారు నియమించవలయుననియు కోరిరి. (శ్రీ ప్రె.)

ఆఫ్ఫనుయుద్ధము

వజీరు తెగవారిని వశపరచుకొనుటకై

నాదిరుఖానుగారు యత్నించున్నారు

పెసావరు, ఆగస్టు 10:—మొహమాండు తెగవారిలో నుండి పటాలములను పోగుచేయుటకై అబ్దుల్ రజాఖుగారి సహాయముతో నాదిరుఖానుగారు యత్నించుచున్నారు.

వజీరు తెగవారిని తమపక్షమునకు త్రిప్పవలెనని నాదిరుఖానుగారు ఇదివరకు యత్నించి విఫలమైరి. కాని, తిరిగి ప్రయత్నము చేయుచున్నారు.

వేరేరు తెగలవారితో వివాహము జరుపుటవల్ల అనోన్యత మైత్రికలుగుననియు తద్వారా ఆయా తెగలవారిని సమన్వయము చేయుట సులభమనియు తలంచి నాదిరుఖానుగారును ఆయన సోదరులును వివాహసంబంధములకై యత్నించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. అక్కరు చక్రవర్తియును, పాజహీను చక్రవర్తియును, అమీరు అబ్దుల్ రహీమానుగారును పెక్కు భార్యల వివాహమాడుటవల్లనే తమ రాజ్యములను సుస్థిరముగా నేలిరి. కాని బేరంగజేటు-చక్రవర్తియును ఘాజీగారును ఏకపక్షి నతులై యుండుటచే తమ రాజ్యములను అస్తమింపజేసిరి.

షియా సున్నీ కలహములు

షియా సున్నీ కలహములను పరిష్కరించి సమాధానము చేయవలెనని ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. మాల్కో దిన్ ఖేయిగారును యీవిషయములో ముందంజవేసి పూనుకొని యున్నారు. (అ. ప్రె.)

WANTED ON HIGH PAY.
Vacancies everywhere. Apply for a copy of "Guide To Chances" enclosing 2 anna stamps.
ROYAL ELECTRICAL COLLEGE,
Naichebandan, DELHI

మద్రాసు శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

తాండవనది వరదలు

సి. రామస్వామయ్యజులుగారు. (ఏ) తాండవనది వరదల నాటకపరచు విషయమున చీఫ్ ఇంజనీరుగారి నివేదిక ప్రభుత్వమునకు చేరనా?

(బి) దానిపై ప్రభుత్వమునా చర్యచర్యలు గైకొనిరి?

(సి) అనివేదికను ప్రభుత్వపు టు తరపులను యీసభవారి యెదుట పెట్టెదరా?

ఉ|| (ఏ. బి.) నివేదిక చేరను. దానినిగురించి విచారించ బడుచున్నది.

(సి) ప్రభుత్వమువారు యోచించెదరు.

బల్లారిలో దేవుసోదరుల నిర్బంధము

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు.-(ఏ) 1928 సంవత్సరం జూలై 8 తేదీని జయపురం మహారాజావారికిని దేవుసోదరుల కుమ ఒడంబడిక గురించినవిషయముగూడ దేవుసోదరులను బల్లారిలో నిర్బంధవాసమున నుంచుటకు కారణమేమి?

(బి) దేవుసోదరులకు ప్రతికూల ఎంతదనమును ప్రభుత్వ మునా రొసగుచున్నార?

(సి) గతజూన్ 30 తేదీవరకును దేవుసోదరులను ప్రభుత్వమువారికి గాని, బల్లారి విశాఖపట్నము జిల్లా కలెక్టర్ కు గాని ఏమైన విన్నవించుకొనబడెనా?

(డి) కుద్యా వి. సి. ఎస్. గారు పార్వతీపురం స్పెషల్ అసిస్టెంటు ఏజెంటుగ నున్నపుడు కల్యాణసింగుపు రం వ్యవహారములను గురించి గావించిన రిపోర్టును ప్రభుత్వము వారు గమనించిరా?

ఉ|| (ఎ) 1927 సంవత్సరం ఆగస్టు 27 తేదీని అడుగబ డిన నె 862 రు ప్రశ్నయొక్క జవాబును చూడవలెను. ఒడం బడిక ప్రయివేటు ఒడంబడికయై యున్నది. కల్యాణసింగు పుర మును గురించి పూర్తియైన పరిష్కారము జరుగవలెను. అటుల ఇంకను జరుగ లేదు.

(బి) పైని పేర్కొనబడిన ప్రశ్నయొక్క డి. క్లాజు జవాబును చూడవలెను.

(సి) ప్రభుత్వమువారికి మూడు పిటిషన్లు చేరెను. ఆ యా జిల్లా కలెక్టర్ కు పిటిషన్లు చేరెనో లేదో ప్రభుత్వము వారికి తెలియదు.

(డి) లేదు.

తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడు

బి. వెంకట రత్నంగారు.-(ఏ) తాలూకాబోర్డున క ధ్యక్షునిగ నెన్నుకొనబడిన పిమ్మట గెజెటునందు అతనిపేరు ప్రకటింపబడువరకును ఆతడు అధ్యక్షుడుగా పనిచేయవచ్చు నా యనియు జిల్లాబోర్డు యొక్క అఫీషియో మెంబరుగ నాత డు పనిచేయవచ్చునా యనియు తూర్పు గోదావరి జిల్లాబో ర్డు అధ్యక్షుడు ప్రభుత్వమువారి నడిగెనా?

(బి) ప్రభుత్వమువారి జవాబేమి?

ఉ|| (ఎ) అవును.

(బి) అట్లు చేయవచ్చునని జవాబొసగబడెను.

వ్యవసాయము

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు.-(ఏ) కోయంబత్తూరు స్థలసాయ కలకాలలో ప్రవేశించుటకు ఎన్ని దరఖాస్తులు పెట్టె బడెను?

(బి) ఎందరు విద్యార్థులను చేర్చుకొనిరి?

(సి) వారి యోగ్యత లేమి?

(డి) ఈసంవత్సరము ఇంకను అధికముగ విద్యార్థులను చేర్చుకొందురా?

ఉ|| (ఎ) 803.

(బి) కమిటీవారిచే 48 విద్యార్థులు సెలెక్టుకాబడిరి. అందు ఇరువురు చేరుటలేదు. కావున 46 గురుమాత్రమే చేర్చు కొనబడిరి.

(సి) అందరును ఇంటర్మీడియటు పరీక్షలందు కృతార్థు లై తగిన యోగ్యతలు కలవారే.

(డి) ఈవిషయమునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారులోచించు చున్నారు.

కాలెక్టుకేసు

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు.-(ఎ) కాలెక్టుకేసు లో జస్టిసు వాలర్సుగారి జడ్జి మెంటును ఆకేసును సంబంధిం చిన తదితర రికార్డులను ప్రభుత్వమువారు పరిశీలించిరా?

(బి) అట్లయినచో దానినిగూర్చి ఎట్టిచర్య గైకొన బడెను?

(సి) చర్య తీసికొననిచో దానికి కారణమేమి?

ఉ|| (ఎ) అవును.

(బి. సి.) ప్రభుత్వమువారు దానిని గూర్చి యోచించు చున్నారు.

హైడ్రో ఎలెక్ట్రిక్ సీ-ములు

డా|| బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు.-(అ) తమ పట్టణములందు ఎలెక్ట్రిక్ సీ-ములను ప్రవేశపెట్టుటకు మ్యునిసిపాలిటీలను, స్థానికసంస్థలను ప్రోత్సహించుపద్ధతిని ప్రభుత్వమువారు విడ నాడిరా?

ఉ|| లేదు.

కృష్ణా పల్లి గోదావరిజిల్లాల నౌకజిల్లాగ మార్పుట

వి. రామిగారు.-(ఎ) కృష్ణా పల్లిగోదావరి జిల్లా లను కలిపి ఒక జిల్లాగ మార్పుటకు ప్రభుత్వమువారు రుద్దే శించిరా?

(బి) ఆ విషయమును గూర్చి ఏమిచర్య గైకొనబడెను?

(సి) ఆయా జిల్లాలకలెక్టరుల యభిప్రాయములను తెలు పవలయునని ఉత్తరువు గావించబడెనా? అట్లయినచో కలెక్ట రుల యభిప్రాయమేమి?

ఉ|| (ఎ. బి. సి.) అట్టి ఉద్దేశము ప్రభుత్వమువారికి లేదు.

నేతపరిశ్రమ

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు.-(ఎ) ఈ రాజధానిలో నేతపరిశ్రమను గూర్చి నేతపరిశ్రమ సభనా రెజిస్ట్రార్సులను గావించిరి?

(బి) చేతితో వడుకుటను గురించి వీరేమైన సిఫార్సు గావించిరా?

(సి) చేతితో వడుకుటను గూర్చి పూర్తిగా విచారణ సలిపి దానిని యితరులకు ఉపవృత్తిగా చేపెదరా?

ఉ|| (ఎ. బి.) గత మార్చి 22 తేదీని నె 509 రు ప్రశ్న కొనబడిన జవాబును గమనించవలెను.

(సి) ఈ పరిశ్రమను గూర్చి గృహపరిశ్రమల విచారణ కొరకు నియమింపబడిన ప్రత్యేకోద్దేశి విచారించెను. అతని నివేదిక యీ సభవారియెదుట పెట్టబడెను.

పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వసాహాయ్య చట్టము

కె. ఎ. సాల్వానాగారు.-(ఏ) శ్రమలకు ప్రభుత్వ సాహాయ్య చట్టమునకు సవరణగ నేనభ్యుదయన ఒక ప్రయి వేటు బిల్లును ప్రభుత్వమువారి కంపెనా?

(బి) దానిని ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరా?

(సి) ఆచట్టమును సవరించుటకు ప్రభుత్వమువారికి ఉద్దేశము గలదా?

(డి) ఆ సవరణ యెట్టిది? శాసనసభలో అది ఎప్పుడు ప్రవేశ పెట్టబడును?

ఉ|| (ఎ) అవును.

(బి) ఈవిషయ మాలోచింపబడుచున్నది.

(సి) అవును.

(డి) కెక్స్ ను 9 ని సవరించుట కుద్దేశంపబడెను. ఈ సంవత్సర మున శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడును.

బకెట్ మోపులు

ఎస్. సత్యమామిగారు.-(ఎ) మద్రాసు నగరమున బకెటు సాపు లభింపకుండుట గమనింపబడెనా?

(బి) ప్రస్తుతము ఈవిషయమున గల బిల్లు చట్టపుసవరకును బకె టుసాపుల నణచివేయుటకు ఏమైన చర్య గైకొందురా?

(సి) బకెటుసాపుల బిల్లు యీసభవారిచే చట్టమగుట కెపుడు ప్రవేశపెట్టబడును?

(డి) ఆలస్యమునకు కారణమేమి?

ఉ|| (ఎ) నగరమున అనేక బకెటుసాపులున్న వని ప్రభుత్వము వారికి తెలియును.

(బి) లేదు.

(సి) రాబోవుసభలో.

(డి) సెలెక్టుకమిటీవారి నివేదికనుగురించి యోచింపబడుచున్నది.

క్రిమినల్ జస్టిస్

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు.-(ఎ) మద్రాసు పోర్టుల ప్లందరు మాలివానిని తుపాకితో గాల్చినందులకు శిక్షింపబడిన వైటుగారి శిక్షను అధికము గావించు విషయమున క్రాస్ ప్రాసి మ్యూటరున కెట్టి ఉత్తరువులు గావించబడెను?

ఉ|| వైటుగారి శిక్ష సధికము గావించవలెనని హైకోర్టు నందు పిటిషను పెట్టవలెనని క్రాస్ ప్రాసిమ్యూటరు కోరబడెను.

తుంగభద్రా ప్రాజెక్టు

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు.-(ఎ) తుంగభద్రా ప్రాజెక్టు విచారణ ఇపు డెట్టిస్థితియందున్నది?

బి. విచారణ పూర్తియగుటకు ఇంకెంతకాలము పట్టును?

ఉ|| ఎ. ట్రయల్ పిట్సు, బోరింగులు డాములైన మీ ద నిర్మాణమైనవి. ఈ విషయమును గురించి అధిక విచారణ సలుపుటకు భూ శాస్త్రజ్ఞేత్రను నియమించవలెనని భారత ప్రభు త్వమును కోరడమైనది.

(బి) భూశాస్త్రజ్ఞేత్ర అభిప్రాయముపై కాలనిర్ణయ నూ ధారపడియుండును. సలము యోగ్యమైనచో యని ఆత డభిప్రాయపడినచో యీ స్క్రీము విచారణ మూడు నాలుగేండ్లలో పూర్తియగును.

పండువెన్నెల

వెన్నెలకైనను వంకర ఉన్నది గాని సంస్కృత భాష కు లేదు. అట్టి భాషను స్వయముగా కొన్ని దినములలోనే, నేర్చుకొనుటకు తెనుగు లిపిలో ఆరు సంస్కృత పుస్తకములు చేసితిమి. దేవతల భాషయైన సంస్కృతము నేర్చుకొని సం స్కృతముతోనే, గబగబ, మూటాడ గోరువారు రెండు రూపా యలు మాకు పంపుచో, మా ఆరు సంస్కృతపుస్తకములు పంపెదము. వి. పి. గా పంపుచో వృథాగా రు. 2-8-0 అగు ను. రెండు రూపాయలు ఇప్పుడు పంపువారికి, భక్తిమార్గము, శివరాత్రిమాహాత్మ్యము, నూరేండ్లు జీవించుమార్గము, అను మాకు పుస్తకములు బహుమానముగా పంపెదము.

శ్రీ కృష్ణసంస్కృతగ్రంథమాల, పెద్దాపురము.

ప్రైమా ఫోనులు

(సంపూర్ణ ధ్వనిగల మొదటిరకము ఫోనులు)

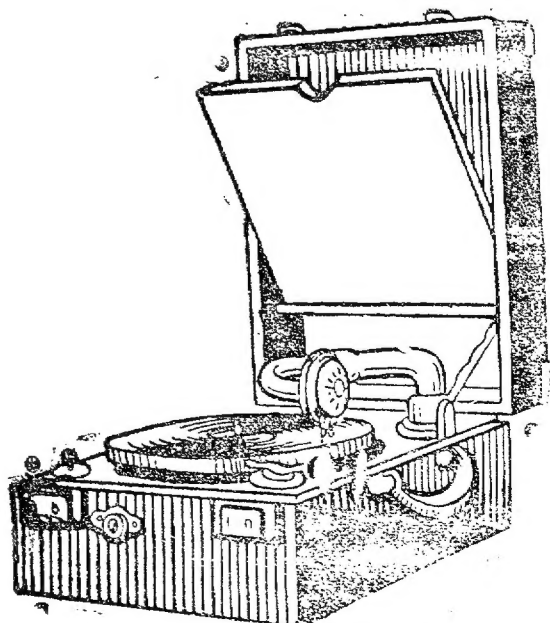
ప్రైమాఫోను పోర్టులు లభికముగు ఖ్యాతిని సంపాదించి, మనోహరముగ కంఠస్వరము గల శ్రేష్ఠతరముగు ఫోనులని అంతటను అంగీకరింపబడినది. యంత్రశాస్త్ర సమృద్ధులు, లోపరహితమునకు మోటారులతోను, నవీన మగు ఎస్. మాడిరి టోనార్ములతోను, విస్తారము ధ్వనినిచ్చు సాండు ఛాంబరుతో ను, నవీనములగు నుంచి మెట లు సాండుబాక్సుతోను నిర్మితమైనవి. ప్రపంచమందు మొదట తయారుచేయబడినవానిలో శ్రధానసానము వ హించినది. గణాంకాల నవనానమై, ధరల తారతమ్యమును తిరస్కరించుచున్నది. 155 నెం మోడలు డబుల్ స్ప్రింగు రికార్డు కంపార్టుమెంటు సహాయ. 80. 151 నెం. మోడలు డబుల్ స్ప్రింగు రికార్డు కం పార్టుమెంటు లేనిది ర్పు. 65. ఇంటియా, బర్బా, సిహోసులం జేరె త్వవేషనుకైనన, ఏ కేపు స్థలమునకైనన గుంకములేకుండ వంపబడును.

నలయువారికి కేటలాగు పంపబడును.

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:-

BOMBAY PHONO & GENERAL AGENCY,

బొంబాయి ఫోనో అండ్ జనరల్ ఏజన్సీ, 52-22-24 కాల్యాదేవి రోడ్డు, బొంబాయి. 520-22-24, Kalbadevi Road, Bombay.

Telegraphic Address "PRIMAPHONE". 103-1.

బొంబాయి శాసనసభ

ఇంటిమిడేషనుబిల్లు చట్టముగుట

రాజధానినగరప్రజాశాంతిరక్షణబిల్లు సెలెక్టు కమిటీకి నివేదించబడుట

పూనా, ఆగస్టు 10:—ఈ ఉదయము 'ఇంటిమిడేషను' బిల్లు చట్టముగా నామోదించబడెను. అటుతరువాత రాజధానినగర ప్రజాశాంతిరక్షణచట్టమును ఉపపాదింప హోంమెంబరు గారు సెలెక్టుకోర్గా వారిమెన్ గారు అభ్యంతరముచెప్పిరి. 88 సెక్షన్లలోని రాష్ట్రీయ శాసనసభ క్రిమినల్ ప్రాసీజరు కోడులోని ఏ సెక్షన్ నునైనను మార్పు చేయు మగాని క్రొత్త సెక్షన్ నును చేర్చు సభికారము చేసినయె, హోమోర్లు యధికారమును ఈ సెక్షన్ నియమించు సనియు వారిమెన్ గారు చెప్పిరి.

ఈ అభ్యంతరములను క్రోసీవేసి అగ్గత్యుడు బిల్లును పాదించుటకు సెల వొసంగెను.

హోం మెంబరు ఉపన్యాసము

ఈ బిల్లుపై సుపర్యసించుచు హోంమెంబరు బిల్లుచేప్పెను:—
“ఈ చట్టము ఖాయముగా శాసనముల చేర్చబడెను. అవసరమైన సమయములందు బొంబాయిలోను, పరిసరములలోను ఈ బిల్లు వర్తింపజేయబడును. ఈ రాష్ట్రములో పోలీసువారి ఆజ్ఞ కు ధిక్కారముగాని, ముఖముఖిని పోరాడుటగాని లేదు. కొందరు దుండగిండ్లు వచ్చే పోయే వారిపైబడి హత్యగావించి పారిపోయి దాసుకొనుచున్నారు. బొంబాయిలో నిట్టి నేరములు నూతనములు. కావున పోలీసులుగూడ క్రొత్తపద్ధతుల నవలంబించవలసియున్నది. దుర్మార్గులను బంధించుట, వారున్న స్థలములకు వెళ్లి పట్టుకొనుట అవసరము. ఇందుకయి యిదివరలో పోలీసులు 1600 మందిని బంధించి, విచారణ జరిపినమీదట 900 మందిని వదలివేసిరి. సాధారణ చట్టముల ననుసరించి వీరిని ఖైదీంచుటకు వీలులేదుగాన కలకత్తాఆఫ్ఫీసంటి ఆఫ్ఫీసరునవలించి యిచ్చటగూడ అట్టచేయుట అవసరము. గూండా ఆఫ్ఫీ అవసరమైయుండవచ్చునుగాని యిప్పటిలో ప్రభుత్వమునా రాపనికి బూనుకొనలేదు.

నారిమెన్ గారి అభ్యంతరములు

నారిమెన్ గారు ప్రభుత్వ సభ్యుని ఉపన్యాసమునందలి కొంతభాగముతోనేకీభవించిరి. కాని బొంబాయినగర పోలీసు చట్టమే వారికి సంపూర్ణాధికారము నిచ్చుచున్నదని వారనిరి. బొంబాయి పోలీసు ఆఫ్ఫీసరకారము పోలీసు కమిషనరు నిరంకుశ ప్రభువు కావచ్చును. ఈ బిల్లు మిక్కిలి ఘోరమైనది.

దుండగిండ్ల సమాహములను మాత్రమే చెదరగొట్టుటకు బొంబాయి పోలీసుఆఫ్ఫీ అధికారము వొసంగుచున్నదిగాని, వ్యక్తులను బంధించుట కధికార మొసగుటలేదని హోంమెంబరుగారు చెప్పిరి. మొదటి రీడింగును పలువురు సభ్యులు బలపరుచుచేత బిల్లు సెలెక్టుకమిటీకి నివేదించబడెను.

(ఫ్రీ ప్రెస్.)

మా న స్టాల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

నల గులభము! (ప్రస్తుతము ప్రత్యేకము) గుగు మధికము! కరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగెడి వైత్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవులీంతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలహీనము, పిక్కిలు, పార్యములు, శిరస్సు, క్రేళ్లు, అస్థులు మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు చేచ్చును.

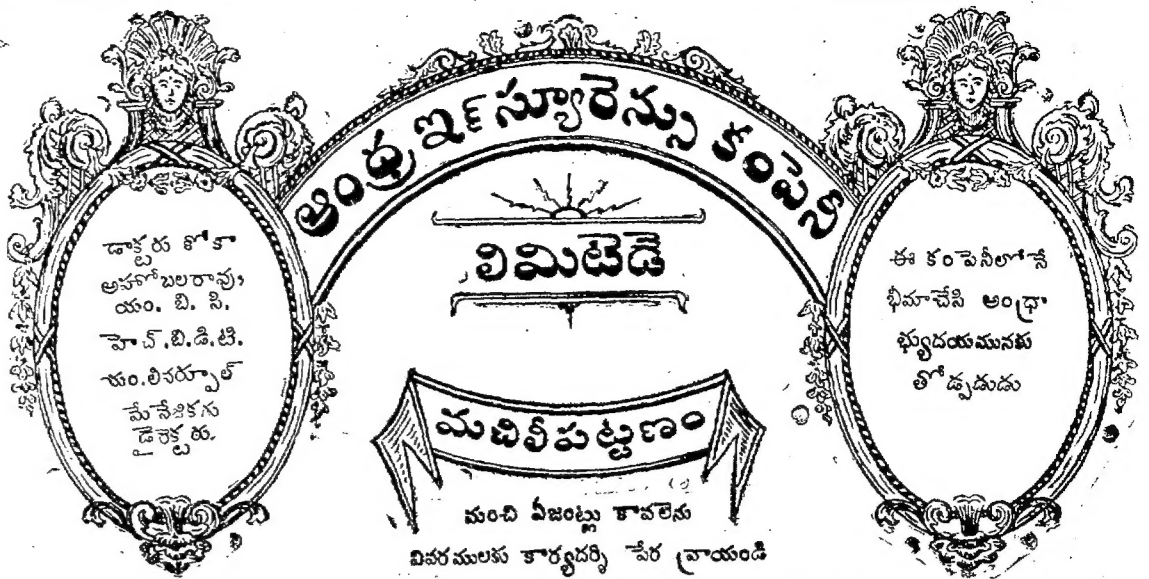
ఈమాత్రలు సేహవాహనోప్పులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(98)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమి

విమిటేడే

మచిత్రపట్టణం

మంచి ఏజంట్లు కావలెను
వివరములకు కార్యదర్శి శేర వ్రాయండి

డాక్టరు కోకా
అహోబలరావు,
యం. బి. సి.
హెచ్. బి. డి. టి.
యం. లి. వర్మన్
మేనేజింగ్
డైరెక్టరు.

ఈ కంపెనీలోనే
భీమాచేసి ఆంధ్రా
భ్యుదయమునకు
తోడ్పడుదు

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో “ఇండియాలో” నెల్లను మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు విని, మరి యితర రకములను ముట్టరు.

130

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

మా త్రాకోశ వ్యాధులు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యూరిసోల్)

అను ఔషధమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాప్ సల్య ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని దుండుల హెఫులందు, యితర దుకాణములందు విక్రయమునకు వోరకును

ప్రాప్తికొను కావలసినవారు ఈ దిగువ విభాగమునకు వ్రాయవలెను.

To be had of all Chemists, C. T. HARI 145, Broadway, Madras.

రాజకీయనిర్బంధితుల దినము

బందరుపారుల మహాసభ—చెరుకువాడ నరసింహం

పంతులుగారి గంభీరోపన్యాసము.

(నవ్వకీయవిలేఖరి)

బందరు, ఆగస్టు 12—బందరు కాంగ్రెస్ సంఘమువారి యాజమాన్యమున తిలక్ చౌకులో ఆఖిలభారత రాజకీయ నిర్బంధితుల గౌరవదినము జయప్రదముగా జరిగెను. ప్రభుత్వము వారిచే నవలంబించబడుచున్న నిర్బంధవిధానము గూర్చియు చెరసాలయందు రాజకీయవై డిల పడుచున్న యిబ్బందులను గూర్చియు శ్రీయుత చెరుకువాడ వెంకటనరసింహంగారు పర్యసించిరి. ప్రభుత్వమువారికిని ప్రజలకును ప్రవర్తిల్లుచున్న పోరాటముయొక్క స్వరూపమును వివరించి స్వాతంత్ర్యము స్వర్గమునుండి ఊడిపడదనియు, స్వాతంత్ర్యము స్థాపించబడులో పలవేనకు వేలు భగత్ సింగు ఉరికొంబములపై ప్రాణముల నర్పించవలసి వచ్చుననియు, స్వాతంత్ర్యసంపాదనార్థము వివిధ ప్రజలు, ప్రషియా, ఈజిప్టు ప్రజలు తీవ్రయత్నముల గావించి రనియు, ఆ ప్రజలమార్గము ననుసరించి భారతీయులు ప్రయత్నింపవలెననియు నరసింహంగారు మృదుమధురముగాను గంభీరముగాను ఉపన్యసించిరి.

కే. ఆంజనేయులుగారు

అనంతరము శ్రీయుత కే. ఆంజనేయులుగారు పర్యసించుచు మీరటు నిరశనప్రతుల యెడల ప్రభుత్వమువారు చూపిన నిర్దాక్షిణ్య భావము, వై డిల చేబలవంతులగా ఆ హోరమును కడుపుల

లోని కెక్కించు ఘోరమార్గములను వివరించి భారతదేశముయొక్క గౌరవమును కాపాడి, ప్రపంచములోని యితర జాతులతో సమానగౌరవస్థానము నలంకరించునట్లు చేయుట భారతీయుల కర్తవ్యమని యుద్ఘోషించిరి. మీరటు వై డిల త్యాగమునకును నిశ్చలత్వమునకును అభినందనము లొసంగుట ప్రభుత్వపద్ధతులను ఖండించుచు తీర్మానము లామోదించబడెను.

బొంబాయి పారుల మహాసభ

బొంబాయి, ఆగస్టు 12:—నిన్న బొంబాయి యువకులు ఆఖిలభారత నిర్బంధితుల దినమును సలిపిరి. వై డిల ధైర్యవైర్యములను నిశ్చలత్వమును ప్రశంసించుచు ఉపన్యాసములు జరిగెను. (ఆ. ప్రె)

ఎక్సెస్ ఉద్యోగీయులు

బజాజ్ గారిని ఇబ్బందిపెట్టుట

పోలీసువారిపై జమ్మన్ లాల్ గారు కేసుపెట్టుట

బొంబాయి ఆగస్టు 12:—వార్ధానుండి శ్రీయుత జమ్మన్ లాల్ బజాజ్ గారు పోర్ బందరు వచ్చినప్పుడు అచ్చట ఎక్సెస్ పోలీసులు వారినియిబ్బందిపెట్టినందున బజాజ్ గారు క్రిమినల్ ప్రాసీజరుకోడ్డు 162 సెక్షన్ ప్రకారము కేసుచేసిరి. వేదిరస్సులోనున్న ఒకపోలీసు వారంటు చూపకుండ బజాజ్ గారి సామాను పెదక గోరెను. తరువాత సామానును పెదకకుండానే వదలెనుగాని; బజాజ్ గారతని నంబరు నడిగినప్పుడు సామానును వెనుకకు తెప్పించిపోరా చేసెను. జమ్మన్ లాల్ గారు వారినిచిన్న అతడువినలేదు. దొరదిరస్సును వేయని భారతీయులను చిన్నచిన్న ఉద్యోగీయు లిట్టి యిబ్బందులను పెట్టుటనుగురించి ప్రజలకు ప్రబోధము గావించుటకు బజాజ్ గారు కంప్లయింటు చేయదలచుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

మదరాసు హైకోర్టు తీర్పులు

గొల్లపూడి శివరామకృష్ణశాస్త్రిగారు
హైకోర్టు అడ్వకేటు, కచ్చేరిరోడ్డు, మైసూరు

(1) దావా గెలుచుట కై శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి ఆరాధన.

ఒక మహమ్మదీయునకు కోర్టులో ఒక పెద్ద వ్యాజ్యము ఉండెను. అతను తన వ్యాజ్యము గెలుచుటకై, శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామివారి భక్తుడైన ఒక హిందువుని తన వ్యాజ్యము గెలుచుటకు స్వామికి పూజచేయవలసినదనియు, అట్లు ఆరాధనచేసి నందుకు అయిదువేల రూపాయలు ఇచ్చెదననియు ఒడంబడిక చేసెను. ఆ ప్రకారము ఆహిందువు స్వామికి పూజచేసినట్లు నురుజువయ్యెను. ఆమహమ్మదీయునికి వ్యాజ్యము రాజీ అయి, ముప్పది రెండు వేల అయిదు వందల రూపాయలు రాజీ లో ఇవ్వబడెను. ఒడంబడిక ప్రకారం పైకము ఇవ్వకపోవుటచే ఆ హిందువు మహమ్మదీయునిపై దావా తెచ్చెను. ఈదావా గౌ. న్యాయవాదులగారివద్దకు రాగా, న్యాయమూర్తి జడ్జియొక్క మనస్సును తిప్పుటకయి పై ఎగ్జిమెంటు ఉద్దేశింపబడుట చే (ఆ పూజనల ప్రయోజనమున్నను లేకున్నను) ఆ యెగ్జిమెంటు చెల్లదని తీర్మానించి దావాను డిస్మిస్ చేసెను. అందుపై వాది అప్పీలు చేసెను. అప్పీలులో గౌ. న్యాయవాదులు బ్రాటరు అనంతకృష్ణ అయ్యగారు క్రిందికోర్టు తీర్పును రద్దు చేసి వాదికి డిక్రీ ఇచ్చిరి. వాది తన కేసు గెలుచుటకయి దేవుని ప్రార్థించుటలో తప్పేమియు లేనప్పుడు ఆ పని మరియొకరిని చేయమనియు అందుకు కొంత ప్రతిఫలము ఇచ్చెదననియు ఏర్పాటుచేసికొనుటలో తప్పేమియు లేదనియు, గాబట్టి ఈ దావాలలోని ఎగ్జిమెంటు న్యాయవిరుద్ధము కాదనియు తీర్మానించిరి. (57 యం. యల్. జే. 154 వ పేజీ).

(2) సరెండరు:—ఒక వితంతువు, తన అనుభవములో నున్న ఆస్తిని, వారసులకు సరెండరు చేయునప్పుడు, తనకు వున్న హక్కులేమిటో, సరెండరువలన రానున్న సాధకబాధకము లేమిటో తెలియకచేసినచో అట్టి సరెండరు చెల్లదు.

ఒక సరెండరుపాపేజులో, వితంతువు తన యావజ్జీవము ఆస్తి అంతటిలోనుంచి వచ్చే ఫలసాయము అనుభవించేట్లు వరకు ఉండెను. ఆసరెండరు చెల్లదని తీర్మానింపబడెను. సరెండరు చేయునపుడు, తన భర్తవలన తనకు సంక్రమించిన యావదాస్తిని వారసులకు స్వాధీనముచేసేవలెనను. వితంతువుకు సరెండరుజేసిన తర్వాత మనోవర్తికై కొద్ది ఆస్తి తనజీవితవరకు ఉంచుకొనియున్నా తప్ప, ఆస్తిలోవచ్చే ఫలసాయముంతా, ఆమెయే అనుభవించేట్లు వరకు ఉండకూడదు. (గౌ. న్యాయవాది రీటీ, పండాల్ గార్లు యన్. యే. 839 ఆఫ్ 1922)

(3) వాది తనభూమిని ప్రతివాదులకు కాలి ఇచ్చినట్లు రుజువుచేస్తే, ప్రతివాది ఆభూమిలో తనకు కాళ్ళకపు జిరాయితి హక్కు వున్నదని వాదించే యెడల, అట్టిజిరాయితిహక్కును రుజువుచేయవలసిన బాధ్యత ప్రతివాదిపైన నున్నది. ఈరుజువు భారము ప్రతివాదిమీద వేసేముందర, ప్రతివాది తనవద్దగాని తనపుర్యోగులవద్దగాని ఆభూమిని కాలిగా తీసికొనినట్లు వాది రుజువు చేయవలెను.

ఒకరయిత, మరియొకరికి 'మేల్వారం' ఇస్తావున్నట్లు ఒప్పకొన్న యెడల, తను వారివద్ద కాలిదాకే అని ఒప్పుకొన్నట్లే, కాబట్టి వైన చెప్పినరూలు అట్టివాట్ల వర్తించును. (గౌ. న్యాయవాది అడ్వర్సు వాలసు గార్లు. 1929 ఆల్ ఇండియా రిపోర్టు 6, మద్రాసు, 617 వ పేజీ)

(4) వాది ప్రోనోటుపై ప్రతివాదిమీద దావాచేసెను. ప్రతివాది, నోటుకుసరియైన స్టాంపుల అతికించక పోవుటచే నోటును సాత్వరములోకి పుచ్చుకోకూడదని ఆనర్డు చెప్పెను. అయితే ఈ విషయమును గూర్చి సారాంశము పుట్టలేదు. మనసబుకోర్టువారు దానిని ఎగ్జిబిటుగా మార్చు చేసిరి. దరిమిలాను డిక్రీ ఇచ్చిరి. నోటును మొదటి కోర్టులో ఎగ్జిబిటుగా మార్చు చేయుటచే ప్రతివాదికి ఆ నోటుకు సరియైన స్టాంపులేదని అప్పీలుకోర్టులో వాదించే అధికారము లేదు. అప్పీలుకోర్టుకు స్టాంపు ఆక్టు 86 వ సెక్షనును బట్టి క్రిందికోర్టు తీర్పును అపాయంబుపై మార్చే అధికారమున్ను లేదు. గౌ. మాధవస్వామయ్యగారు 1929 ఆల్ ఇండియా రిపోర్టురు మద్రాసు 622 వ పేజీ)

(5) ఒక పార్సీ రుషిపులో ఒకభాగస్వామి తనభాగమును మరియొకరికి (భాగస్వామి కానివారికి) ట్రాన్స్ ఫరుచేసెను. ట్రాన్స్ ఫరు పొందినవారికి తెలియకుండా, మిగిలిన భాగస్వామి లెక్కలు తేల్చుకునేయెడల, అట్టి సెటిల్ మెంటు ట్రాన్స్ ఫరు పొందినవారిని బైండుచేయదు.

ఒకభాగస్వామి తనభాగమును మరియొకరికి (భాగస్వామి కానివారికి) ట్రాన్స్ ఫరు చేసినప్పుడు, పార్సీ రుషిపు లా ప్రకారం "డిసాల్యు" అయిపోవును, అనగా అంతమొందును. దరిమిలాను మిగిలిన భాగస్వామిలందరూ కలిసి వ్యాపారము చేసినప్పుడు, ట్రాన్స్ ఫరు పొందినవారు, ట్రాన్స్ ఫరు సమయమునకు తనకు రావలసినట్లు లెక్కలపై తేలేమొత్తముకు, ట్రాన్స్ ఫరు చేసిన నుంచి వడ్డీగాని, ఆమొత్తముమీద దరిమిలాను మిగిలిన భాగస్వామి చేసిన వ్యాపారములో వచ్చిన లాభములో వాటాగాని అతని ఇష్టానుసారం యేదో ఒకటి కోరవచ్చును. (గౌ. న్యాయవాది రామేశం బాక్స్ గూర్లు 52 మద్రాసు వి. యల్. ఆర్. 509)

6. ఒక దేవాదాయమును గూర్చిగాని ధర్మాదాయమును గూర్చిగాని స్కీము ఏర్పాటుచేయమని వేసే దావాకు అప్పట్లో ఆ ఆస్తి ఏ ధర్మకర్త స్వాధీనము చేసేజమెంటులో వున్నదో వారిని తప్పనిసరిగా ప్రతివాదిగా చేర్చవలెను. (గౌ. న్యాయవాది అడ్వర్సు గార్లు యన్. యే. 1217 ఆఫ్ 1920.)

7. ఒకప్పుడు సాలకు ఒకపంటయే పండుచున్నట్లు రుజువుచేసిన భూమి ఇప్పుడు రెండుకార్లు పండుచున్నట్లుంటే ఆ భూమిని రెండుపంటలు పండుటకు తగిన ఏర్పాట్లు ఆ భూమిని సాగుచేయుచున్న రయితలే చేసినట్లు ఊహించవగును. భూమి స్వంతదారు, తానే అట్టి "ఇంప్రూవమెంటు చేసినవని చెప్పే యెడల, అతను సాత్వరముచే రుజువుచేయవలెను. గౌ. న్యాయవాది అడ్వర్సు, వాలసుగార్లు-(1929 ఆల్ ఇండియా రిపోర్టురు, మద్రాసు, 666 పేజీ)

8 జమీందారు, ఒక ఫసలీకి, ఒకరేటు ప్రకారం రెండు రావలెనని దావా వేసెను. ప్రతివాది(రయిత) ఆరేటు న్యాయమైనది కాదనిస్తే, తను తక్కువరేటు ప్రకారమే ఇవ్వవలసిన బాధ్యత ఉన్నదనిస్తే ఆనర్డు చెప్పెను. అయితే, ఈవాదనమీద ఎట్టి సారాంశమున్ను పుట్టలేదు. ప్రతివాది హియరింగుకోజున హాజరుకానందున వారికి ఎక్స్ ప్రాట్టి డిక్రీ, అతనుకోరిన రేటు ప్రకారము ఇవ్వబడెను. దరిమిలా మరియొకఫసలీకి జమీందారు అదే రేటు ప్రకారం దావావేయగా రయిత రేటు హెచ్చని లోగడ చేసిన వాదనపై చెప్పెను. జమీందారుగారు ఆపాయంబు లోగడ దావాలలో తీర్మానింపబడినట్లే ఎంచుకొనవలెననియు, అందుచేత, రయితకు అదేవాదన ఈఫస్టి దావాలలో చేయుటకు అధికారము లేదనియు పాదించిరి. గౌ. న్యాయవాది మాధవస్వామయ్యగారు, లోగడదావాలలో ఈపాయంబుపై సారాంశముగాని, తీర్మానముగాని లేనట్లు స్పష్టముగా నుండుటచే ప్రతివాదివాదన విచారించతలనని తీర్మానించిరి. (1929 ఆల్ ఇండియా రిపోర్టురు మద్రాసు, 678 వ పేజీ)

వ్యాధి వీడితులకు వరప్రసాదముగు కిమందులను

జ్ఞాపక ముంచుకొనుడు

స్టేక్స్ ఆంటి మలేరియల్
నెండి జ్వరమాత్రలు
జ్వరములకు సోపుల కుపయోగించును. పెద్దదయిన జ్వరగడ్డలను తగ్గించును. 40 మాత్రల సీసా 1-కి రు 1-0-0
స్టేక్స్ క్షయదగ్గు నివారిణి
నెంటునే నివారింప గలదు. సీసా 1-కి రు 1-0-0
స్టేక్స్ కక్కు-వా దగ్గు నివారిణి
పసి పిల్లలకు మిక్కిలి ఉపయోగము. సీసా 1-కి రు 1-0-0
G. S. STEERS,
21, Errabalu Chetty St., G. T. Madras

గ్రామపునర్నిర్మాణపు తరగతుల ఉపన్యాసములు
తాజేపల్లి గూడెం తాలూకా బోర్డువారు 3 వారములు వరుసను బోర్డు ఉపాధ్యాయులకు యీ తరగతులను ఏర్పాటు చేసి 40 మంది ఆంధ్ర ప్రముఖులచే నిర్వహించిన ఉపన్యాసములు చిత్రపటములతో సహా సుమారు 400 పేజీలు గలిగిన అమూల్య గ్రంథము.
మెల రూ 1-8-0—(ప్రాప్తేజీ సహా) కావలసినవారు యీ దిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలెను.
చిరునామా:—యన్. సుబ్బారావు, ఆర్డెనె జరు 5 వీధి, బెంగళూరు.
ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామపునర్నిర్మాణ కమిషన్ లిమిటెడ్.
కోల్చూరు, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 నం. ఆగస్టునెల 13-వ తేదీ మంగళవారము

1. ధాన్యములు

లియ్యముబస్తాలు

మనుమ తెనాలి	,, 45 కలది రు	12 8 0	12 12 0
నెల్లూరి	,, డిల్ 42	,, 12 12 0	18 0 0
శీర్తి	,, డిల్ 46	,, 15 8 0	16 8 0
రాగులు	ర. 164 బస్తా 1-కి	,, 11 0 0	12 0 0
శువులు	,,	,, 21 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,, 16 0 0	17 0 0	
నెనగలు	,, డిల్	,, 15 8 0	17 8 0
తెనలు	,, డిల్	,, 16 0 0	17 8 0
దినుములు	,, డిల్	,, 17 8 0	18 0 0
ఉలవలు	,, ర 195	,, 9 8 0	10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

శువులనూనె కా 1-కి	,, 185 0 0	145 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14 0 0	19 0 0
తేరు నెనగపప్పు కా 1-కి	,, 46 0 0	47-0-0
తేరు నెనగనూనె గానుగ కా 1-కి రు. 104 మి.న. గానునె 92		
అనుదము కా 1-కి	100 0 0	102 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాచుకుపు కా 1-కి	139 0 0	122 0 0	
కూరకపు	,, 65 0 0	67 0 0	
మిరపకాయలు (గుంటూరు) కా 1-కి	95 0 0	105 0 0	
దనియాలు	,, కా 1-కి	82 0 0	42 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-కి రు 40	80		
బెల్లము కా 1-కి	రు 28	8 0	49 0 0
అస్కా-చక్కెర బస్తా 1-కి	,, 25 4 0	25 8 0	
చింతమందు కా 1-కి	,, 85 0 0	50 0 0	

5. ఇనుము

కట్టారకం కా 1-కి	,, 88 0 0	84 0 0
చురం	,, 27 0 0	84 0 0
రవుండు	,, 82 8 0	85 0 0

6. నూలు

నం 20 బెన్ని సింహాయాడె	రు 7	15 0
నం 6 ,, కటారి	,, 5	0 0
నం 24 ,, లా	,, 5	10 0
నం 40 బామ్యర 10 పా	,, 10	10 0
నం 20 1/2 రెట్టలేడి	,, 7	8 0
నం 40 రాడి	,, 9	14 0
నం 4 బెన్ని మసీద	,, 4	12 3/4

7. లోహములు

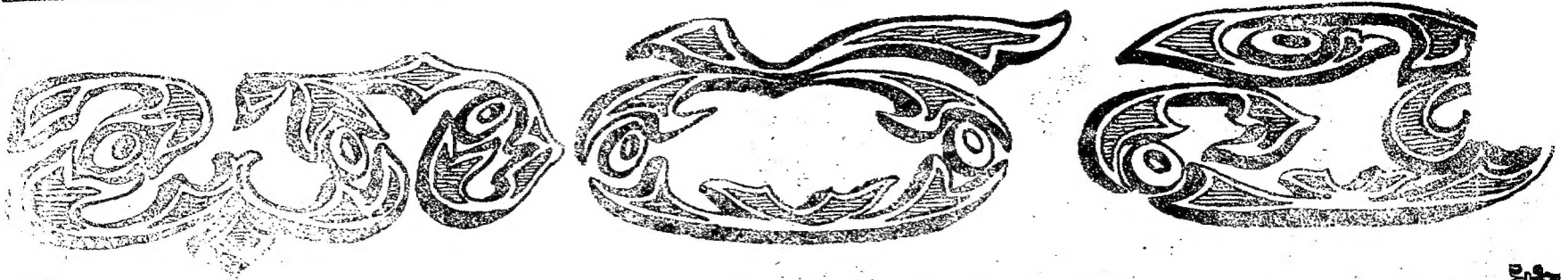
నెండి 100 కులం 1-కి	రు 56	12 0	రు 59 0 0
నెంకాకులం 1-కి	,, 21	8 0	21 14 0
పవరస 1-కి			18 9 0
ఇత్తడి కా 1-కి	,, 255	0 0	258-0-0
రాగి కా 1-కి	,, 800		

8. రంగులు

అతిమేలు స్వీట్లరూండు అతిజరయిక సింహాయాడె

పిసా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు	47 0 0
,, నీలిరంగు 1 రతి	1 10 0
,, 14 రతులు	1 10 0
,, 28 రతులు	1 9 0
,, 56 రతులు	1 8 9
,, 1 అందర	1 8 0

కట్ట-బు పాన్సుసా-కలెక్ అనగా (టర్ని-డ్లు) 8 4 0
కాంగ్ 8 8 1 0 0
మిడ 4 8 1 2 0

ఆరవ సంపుటము, ఎనిమిదవ సంచిక.

చందాదారులు కందు.

ఆగష్టు 8-వ తేదిని వెలువడినది.

నచిత్రమానవత్రిక.

ప్రతి చంద్రమా సాది ని ప్రచురింపబడును

ప్రతిసంచికయందును రెండు మూడు రంగుల చిత్రములు, ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపబడును

చందా సం॥ 1-కి.రూ. 6-0-0

విడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

విడి పత్రికల నుదితముగఁ బుపుటకు పిలు లేదు.

మాదిరిపత్రిక వలయువారు 0-10-0 తపాలుబిళ్లలు పంపవలెను.

శుక్ల సం॥ శ్రావణ మాస సంచిక - విషయానుక్రమణిక

ప్రసాదనము—వేలూరి శివరామశాస్త్రిగారు; తిక్కనవిరాట పర్వము—ప్రత్యుత్తరము—పి. వి. రత్నముగారు; తిక్కనవిరాటపర్వము— ఉపసంహార విజ్ఞానము—గుట్టం వెంకటసుబ్బరామయ్యగారు; విచారణదినము—తాపీ ధర్మారావుగారు; విద్య—అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు; విషాదవాణి—వేంకటకాళిదాసకవులు; సేవాంజలి—వేంకటపార్వతిశర్మకవులు; శ్రీశేషాద్రిశర్మగారి ఆంధ్రశ్రీమద్రామాంజలి—వేదము వేంకటకృష్ణశర్మగారు; రామచంద్రప్రభు శతకము—కూచి నరసింహముగారు; ఉత్తరరామచరితనాటక రసవిచారము—కొంపెల్ల సుబ్బారాయశాస్త్రిగారు; బుద్ధుడు—జి. జాషువగారు; శివలింగము—కొడలి ఆంజనేయులుగారు; శారదాకాంచిక వృత్తాంతి—ఆంధ్రవ్యాకరణ సర్వస్వతత్త్వము—వేదము వేంకటరాయశాస్త్రిగారు; అనురాగభవనము—బల్లారి కృష్ణప్పగారు; దొంగ—సెట్టి లక్ష్మీనరసింహముగారు; జ్ఞాన—మిన్నికంటి గురునాథశర్మగారు; విధివిలాసము—సోమయాజుల వెంకటరామమూర్తిగారు; సుమనస్సృతి; శాంత—“లీల”; ఆశ—వడ్డాది సీతారామాంజనేయులు

గారు; సోములుచెప్పిన కథ—శ్రీ. శ్రీనివాసరావుగారు; మా చిట్టిపలుకులు—నాదెళ్ల వెంకట్రావుగారు; భారతీయచిత్రచన—కొన్ని విశేషములు—త. రామారావుగారు; శాలివాహన నక్షత్ర—రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశర్మగారు; సూర్యకిరణప్రభావము—ముక్తిమాతలపాటి గోపాలకృష్ణశాస్త్రిగారు; పద్మావతీపరిణయమున చారిత్రకవిషయములు—పరుచూరు సుందరవరదులుగారు; మైసూరు పురాతన శిల్పకళ—బి. సుబ్రహ్మణ్యముగారు; వినోదశిల్పము—శాశ్వతచంద్రాంగము—కొ. నరసింహాచారిగారు; నిస్సంగి—నేమాని వాసుదేవమూర్తిగారు; చంద్రవల్లి—టి. శివశంకరముగారు; కుమారరామన చరిత్ర—య. వెంకటరమణయ్యగారు; విభులకు విన్నపము—శ్రీ విక్రమదేవవర్మగారు; ఆంధ్రభూభయము—; భారతీయమహిళామండలి—; కలగూరగంప—ఇండియా డేలీఫుండ్రి; ఏడితాశ్వతము; పార్లమెంటుసభ్యురాలి; కేబుల్ మంత్రిగృహము; విమర్శనాంధ్ర; విమర్శనము—; నాటకకళ—శ్రీ శ్రీ సానం నరసింహారావుగారు—చిత్రాంగి; కీ. శే. జంధ్యాల శివన్న శాస్త్రిగారు—సూరిగుచ్చి కృష్ణమూర్తిగారు, సాభిప్రాయవిశేషములు—

చిత్రములు

ప్రవర్ణ చిత్రములు—నంకాంతి దాసరి; టోడి (తోడి).

సాధారణ చిత్రములు—మైసూరు పురాతనశిల్పకళ—చిత్రములు; వెంచెలకొనచిత్రములు; ఆకస్మికభాయాచిత్రములు; ప్రకృతిచిత్రములు; మైసూరుచిత్రములు—ఈనాటికొన్ని; మృగద్వయము; మాతృప్రేమ; ద్రాక్షరామదేవాలయ శిల్పచిత్రము; వ్యంగ్యచిత్రములు; ఇతర చిత్రములును.

భారతి ప్రకటన రుసుము

6 మాసములకు పైన కంట్రాక్టువుచ్చుకొనిన	1 పుటకు రూ. 20	1 నెలకుమాత్రము	1 పుటకు రూ. 30
డిటా	డిటా	డిటా	డిటా
	1/2 పుటకు ,, 11		1/2 పుటకు ,, 15
డిటా	డిటా	డిటా	డిటా
	1/4 పుటకు ,, 6		1/4 పుటకు ,, 8
3	1 పుటకు ,, 25		
డిటా	డిటా		
	1/2 పుటకు ,, 13		
డిటా	డిటా		
	1/4 పుటకు ,, 7		

రీడింగు షేటరుమధ్య 100-కి 25 చొప్పున అధికముగా చార్జీ చేయబడును. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

మేనేజరు, “భారతి”, తపాలవెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.